

**“ИМПЕРО МАЙНИНГ” ХХК-ИЙН (ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН НАРИЙНТЭЭЛ,
БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ӨЛЗИЙТ СУМД)**

**ҮЗҮҮРТ ТАЛБАЙН “ЖАЛГА 2”, “ЖАЛГА 3” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН
2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

/ MV- 022144, РД 6613713/

2024 он

ГАРЧИГ

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	3
1.1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл.....	3
ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	25
2.1 Байгаль орчны төлөв байдал.....	25
2.2 Нийгэм эдийн засгийн төлөв байдал.....	32
ГУРАВ. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГУЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ.....	35
3.1 Төслийн гадаад болон дотоод овоолго барьж байгуулах үеийн гол нөлөөлөл.....	37
3.2 Гадаад болон дотоод овоолго байгуулснаас хойшхи үйлчилгээнээс байгаль орчинд үзүүлэх гол нөлөөлөл	37
3.3 Төслөөс агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл	38
3.4 Төслөөс газрын гадарга, хэвлийд үзүүлэх нөлөөлөл.....	40
3.5 Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл	40
3.6 Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх нөлөөлөл	40
3.7 Амьтны аймагт үзүүлэх нөлөөлөл.....	41
3.8 Гадаргын болон газрын доорх усанд үзүүлэх нөлөөлөл.....	41
3.9 Нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөөлөл.....	41
3.11 Хуримтлагдах нөлөөлөл.....	42
ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТЫН БИЕЛЭЛТ.....	44
ТАВ. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	47
ЗУРГАА.НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	50
ДОЛОО. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	53
НАЙМ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	53
АРАВ.ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	55
АРВАН ХОЁР. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР.....	59
АРВАН ГУРАВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	62
АРВАН ДӨРӨВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	63

ТАЙЛАНД ОРСОН ХҮСНЭГТЭН МЭДЭЭЛЭЛИЙН ЖАГСААЛТ

<i>Хүснэгт 1. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн ерөнхий мэдээлэл, бичиг баримтын бүрдэл.....</i>	<i>3</i>
<i>Хүснэгт 2. Ашигт малтмалын MV-022144 дугаартай тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн захын цэгүүдийн солбилцол</i>	<i>7</i>
<i>Хүснэгт 12. Тоног төхөөрөмжийн жагсаалт</i>	<i>12</i>
<i>Хүснэгт 13. Үйлдвэрийн ажиллах горим, жилд ажиллах хоног хугацаа</i>	<i>13</i>
<i>Хүснэгт 14. Уурхайн нээлтийн ажлын хэмжээ.....</i>	<i>15</i>
<i>Хүснэгт 15. Угаан баяжуулах цехийн технологийн усны хэрэглээ.....</i>	<i>19</i>
<i>Хүснэгт 16. Ахуйн ундны усны тооцоо.....</i>	<i>19</i>
<i>Хүснэгт 17. Тоосжилт бууруулахад шаардагдах усны хэрэглээ.....</i>	<i>20</i>
<i>Хүснэгт 18. Усны нийт хэрэглээний тооцоо.....</i>	<i>21</i>
<i>Хүснэгт 13. Гол нөлөөллийн хамрах хүрээ, эрчим хугацаа.....</i>	<i>35</i>
<i>Хүснэгт 14. Гол нөлөөллийн дүн шинжилгээ</i>	<i>35</i>
<i>Хүснэгт 15. Автомашины асаалттай байх үеийн ялгаруулах хийн хэмжээ</i>	<i>39</i>
<i>Хүснэгт 16. Автомашины утааны бүрдэл найрлага</i>	<i>39</i>
<i>Хүснэгт 17. Болзошгүй хуримтлагдах нөлөөлөл</i>	<i>42</i>
<i>Хүснэгт 18. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн нотолгоо</i>	<i>47</i>

ТАЙЛАНД ОРСОН ЗУРГАН МЭДЭЭЛЭЛИЙН ЖАГСААЛТ

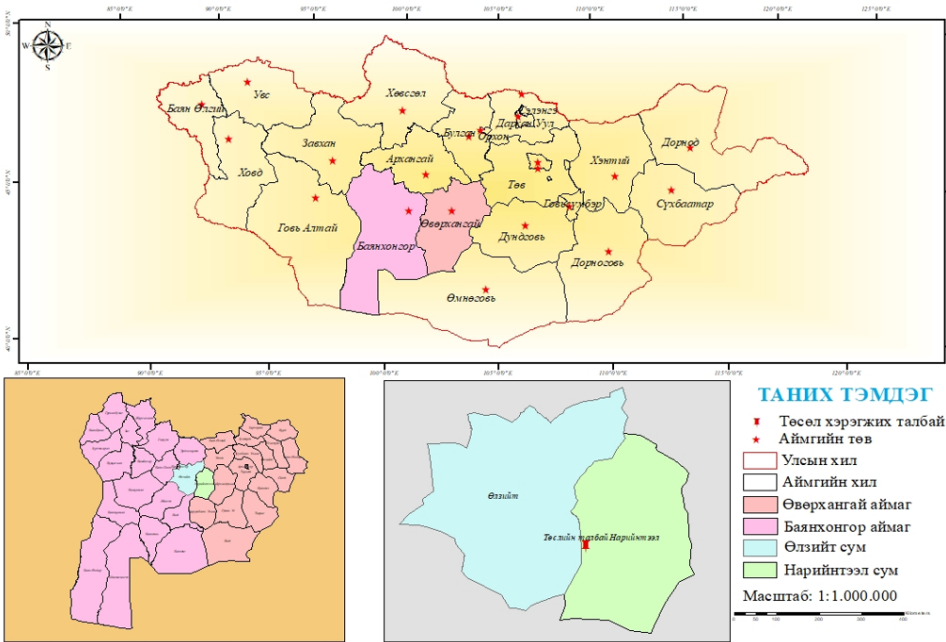
<i>Зураг 1. Төслийн талбайн сансарын зураг</i>	<i>8</i>
<i>Зураг 2. Төслийн талбайн байрзүйн зураглал.....</i>	<i>9</i>
<i>Зураг 3. Тусгай зөвшөөрлийн талбайн засаг захиргааны зураглал.....</i>	<i>10</i>
<i>Зураг 5. Төслийн МҮ-022144 тусгай зөвшөөрлийн хил доторхи Жалга-3, Жалга-2 нөөцийн блокууд байрласан ерөнхий дэвсгэр зураглал</i>	<i>11</i>
<i>Зураг 15. Уурхайн кемпийн харагдах байдал</i>	<i>16</i>
<i>Зураг 16. Худгийн байршил.....</i>	<i>18</i>
<i>Зураг 7. Уурхайн кемпийн харагдах байдал</i>	<i>23</i>
<i>Зураг 8. Төслийн талбайн кемпийн ерөнхий төрх -№2 2023.07.24.....</i>	<i>24</i>
<i>Зураг 9. Төслийн талбайн цуглах цэг №3 2023.07.24.....</i>	<i>24</i>
<i>Зураг 12. Хогийн савны төрөл.....</i>	<i>58</i>

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

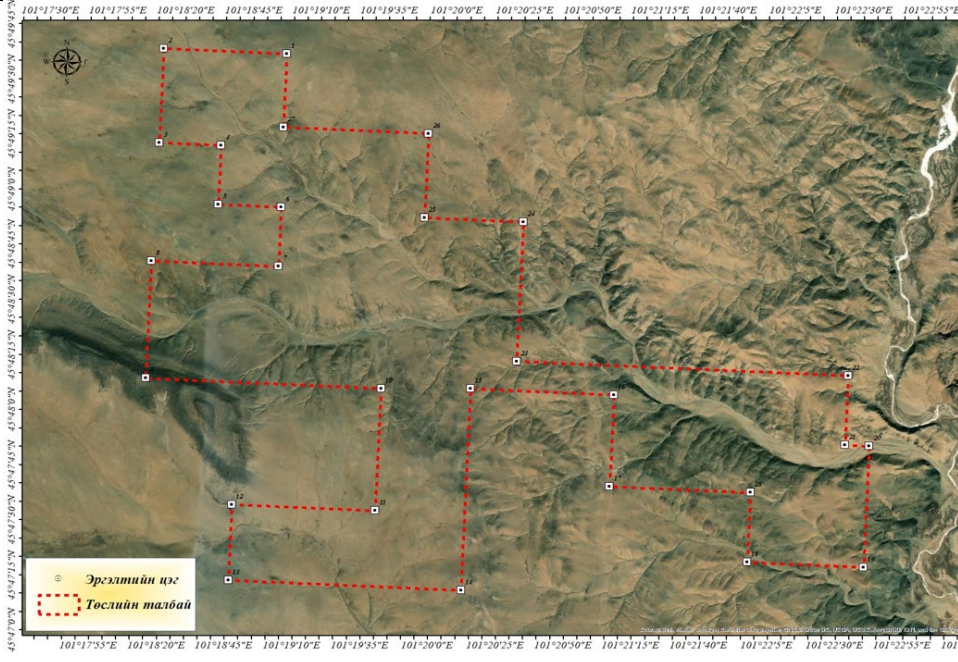
1.1 Төслийн ерөнхий мэдээлэл

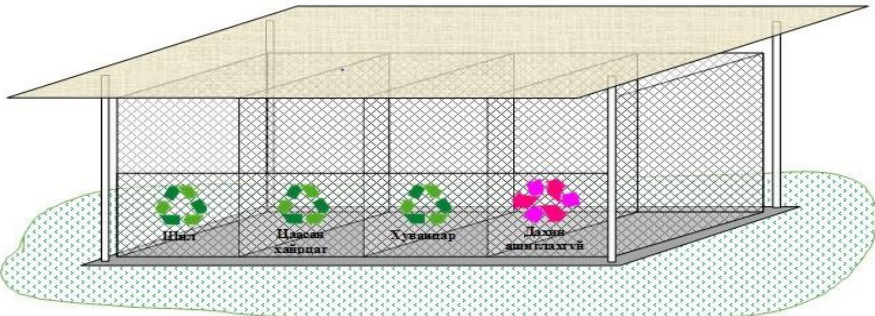

“Империо майнинг” ХХК-ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV-022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлийг АМГТХЭГ-ын даргын 2022 оны 07-р сарын 06-ны өдрийн шийдвэрийн дагуу 30 жилийн хугацаатай эзэмшиж байна.

Хүснэгт 1. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн ерөнхий мэдээлэл, бичиг баримтын бүрдэл

Нэг. Төслийн бичиг баримтын бүрдэл		
1.1	Тусгай зөвшөөрөл:	“Империо майнинг” ХХК-ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлийг АМГТХЭГ-ын даргын 2022 оны 07-р сарын 06-ны өдрийн шийдвэрээр олгосон байна.
1.2	Археологийн дүгнэлт	ШУА Археологийн хүрээлэнгийн 2021 оны 11 сарын 10-ны өдрийн №01/247 дүгнэлт
1.3	Палентлогийн дүгнэлт	ШУА Палентлогийн хүрээлэнгийн 2021 оны 10 сарын 19-ны өдрийн №Т/93 дүгнэлт
Хоёр. Төслийн талаарх мэдээлэл		
2.1	Төслийн нэр	“Үзүүрт” ашиглалтын талбай дахь Билэгхийн сайрын “Жалга-1”, “Жалга-2” дунд, доод болон Шаазгайт дэнж-1,2 алтны шороон орд
2.2	Төслийн байршил	 <p>Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан байрладаг.</p>

“Империо майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

		
2.3	Зорилго	<p>“Үзүүрт” ашиглалтын талбай дахь Билэгхийн сайрын “Жалга-1”, “Жалга-2” дунд, доод болон Шаазгайт дэнж-1,2 алтны шороон ордын нөөцийн ил аргаар ашиглах гол зорилго нь ажилчдыг ажлын байраар хангах, алт олборлон эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, Монгол улсын валютын нөөц бүрдүүлэхэд тодорхой хувь нэмэр оруулахад оршино.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Улс, Орон нутгийн төсөвт 2023.9 сая төгрөгийн орлого оруулах - Ажлын байрны тоо жилд дундажаар 130 хүний шууд ажлын байр бий болгоно. - Орон нутгаас нийт ажилчдын 30 хувьд нь мэргэшүүлэн ажилд авна.
2.4	Төслийн ерөнхий төлөвлөгөө, ажиллах хуваарь	<p>Уурхайн ажлын горим</p> <p>Тус орд нь улирлын чанартай ажиллах бөгөөд 5 дугаар сарын 16-ны өдрөөс эхлэн 9-р сарын 10-г дуустал 5-н сарын хугацаатай ажиллана.</p> <p>Ил уурхайн процессыг хэрэгжүүлэхэд ашиглах тоног төхөөрөмжийн мөрдөх ажлын горим нь хоногт 2 ээлжээр, нэг ээлжид 10 цаг байна. Уурхайн ажлын горимыг жилд амрах баяр ёслолын хоног, цаг агаарын хүндрэлийн хоног, мөн тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээний хоногуудыг тус тус оруулсан байна.</p> <p>Ажилчдын орон тоо, цалингийн зардал (сан)</p> <p>Ажиллах хугацаанд ажиллагсдын сарын дундаж цалин илүү цаг тооцсоноор 2150 мянган төгрөг болж байгаа.</p> <p>Уурхайн жилийн үндсэн цалингийн фонд 1248.4 сая төгрөг байна.</p>

		<p>Байгууллага нийгмийн даатгалын шимтгэлд 33.81 сая төгрөг жилд төлнө. Ажиллагсдын цалингаас 12.86 сая төгрөгийг хүн амын орлогын албан татварт суутгаж, төсөвт төлнө.</p> <p>Ил уурхайн хүчин чадлыг харгалзан авто-тээвэртэй гадаад, дотоод овоолготой ашиглалтын системийг сонгон авсан байна.</p>
2.5	Хүчин чадал	<p>Төслийн хүчин чадал, орд ашиглалтын хугацаа</p> <p>Уурхайн хүчин чадал</p> <p>“Үзүүрт” нэртэй алтны шороон ордыг захиалагчийн техникийн даалгавар, уул техникийн нөхцөл, тоног төхөөрөмжийн хүчин чадал зэрэгт үндэслэн жилийн хүчин чадал нь 217.0 мян.м3 элс, нийт 2 жилийн хугацаанд ашиглана.</p> <p>Баяжуулах цехийн хүчин чадал:</p> <p>Угаан баяжуулах цех нь зөвхөн улирлын чанартай байдлаар буюу 5-10 р сард ажиллах ба нийт 111 хоног 10 цагийн 2 ээлжээр ажиллах ба угаан баяжуулах цехийн цагийн хүчин чадал 160 м3 / байна.</p>
2.6	Төслийн хог хаягдал	<p>Хатуу хог хаягдал:</p> <p>Ахуйн хатуу хог хаягдлын тооцоогоор жилд 13,2 тн орчим хаягдал гарах бөгөөд харьяа сум багийн холбогдох /ТҮК/-тэй байгууллагатай гэрээ байгуулсны үндсэн дээр хог хаягдлын нэгдсэн цэгт хүргэх, ачуулах асуудлыг цаг тухайд нь тогтмол шийдвэрлэдэг байна.</p> <p>Хог хаягдлыг дараах байдлаар ангилан ялгана.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Дахин ашиглах боломжтой хог хаягдал: Төрөл бүрийн цаас, картон, цаас, хуванцар сав, сав баглаа боодол, төрөл бүрийн шилэн сав, модон эдлэлийн хаягдал, гялгар уут гэх мэт ✚ Бусад хог хаягдал: Үнс, түргэн муудах хоол хүнсний хаягдал, ариун цэврийн хэрэглэлийн хаягдал, дахин ашиглах хог хаягдлын ангилалд ороогүй бусад хог хаягдлууд ✚ Ахуйн аюултай хог хаягдал: Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслээс үүсэх хаягдал /ашигласан тос, масло, үл хөлдөх шингэн/ унтраалга-залгуурын төхөөрөмж, өдрийн гэрэл, электрон барааны хаягдал /компьютер, телевизор% гар утас/ цэвэрлэгээний бодис, зарим тусгай батерей зэргүүд хамаарна. Засгийн газрын 2018 оны 116 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт Аюултай хог хаягдлын жагсаалт <p><i>Доорхи зургийн дагуу ялгаж хаях шаардлагатай</i></p> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: center; gap: 20px; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> Хөрс Хатуу хучилт </div> <div style="text-align: center;"> Торон хашаа Сүүдрэвч /хур тунадасаас хамгаалах/ </div> </div> <p>Шингэн хог хаягдал:</p>

		<p>Нийт 130 ажилтантай гэж үзвэл хоногт 10,4м³, жилд амралт баяр ёслолын өдрийн хасаад 118 хоног ажиллах хугацаанд нийт хэрэглэх усны хэмжээ 1227,2 м³/жил болно. Технологийн усны хэрэглээнд нийт 1723.28 мян.тонн усыг хэрэглэхээр тооцсон байна.¹ Соруулдаг бохирын ёмкостой болно.</p> <p>Хийн хаягдал: Үйлдвэрийн хийн хаягдал үүсэх эх үүсвэрүүд гэвэл автомашины утаа, тээврийн хэрэгслийн тоосжилт зэрэг байна.</p> <p>Уурхай ашиглалтын 1 жилийн хугацаанд нийт 120.81 тонн дизель түлш зарцуулахад хөө – 1.87 тн, СО-0.00001208 тн, нүүрстөрөгч-3.6243 г, NO₂–0.00005927 тн, SO₂-0.00000242 тн, бензопирин-0.000474 тн буюу нийтдээ 1.871 тн хорт хий ялгарахаар байна.</p>
2.7	Ариун цэврийн байгууламж	Ажилчдын гэр кемп дотор төвлөрсөн ариун цэврийн байгууламжтай бөгөөд байгаль орчин, ариун цэврийн цаасыг зөв зохистой ашиглах, хувийн ариун цэвэр сахих соёлын тухай санамжуудыг байрлуулж ба экологийн боловсролын булан бий болгосон.
2.8	Усан хангамж	Тус уурхай нь өөрийн гүний худагтай.
2.9	Цахилгаан хангамж	Дизель генератор: Denyo DCA-220SPK3 220 кВт 1ш, Denyo DCA-180SPK3 125 кВт 1ш,
2.1	Дулаан хангамж	Улирлын чанартай ажиллах тул дулаан хангамж шаардлагагүй.

Судалгааны объектын товч танилцуулга

Үзүүрт нэртэй талбайн “Жалга-2”, “Жалга-3” алтны шороон орд нь III бүлэгт хамаарах бөгөөд ордын хэмжээнд тогтоогдсон алтны боломжтой нөөц С зэрэглэлийн химийн цэврээр нийт 10.46 кг, В зэрэглэлийн химийн цэврээр нийт 10.36 кг байна. Ордын хэмжээнд хөрсний дундаж зузаан 1.43 м, элсний дундаж зузаан 0.43 м, дундаж агуулга 167 мг/м³ болно.

Ил уурхайн ашиглалтын үйл ажиллагааны явцад үйлдвэрлэлийн нөөцөөр нийт 211.8 мян.м³ хөрс хуулалт, 88.7 мян.м³ элс олборлоно. Гадаад овоолгод 33.61 мян.м³ шимт хөрс, 1.8 мян.м³ хөрс гадаад овоолгод байрших ба үлдсэн 210.0 мян.м³ хөрс дотоод овоолгод байршуулахаар тооцсон болно.

Ил уурхайн хүчин чадлыг харгалзан авто-тээвэртэй гадаад, дотоод овоолготой ашиглалтын системийг сонгон авлаа.

ТЭЗҮ үнэлгээгээр: Тус төсөл нь зуны улирлын 5 сар ажиллах ба уурхай, угаах төхөөрөмжинд нийтдээ хүн ажиллах юм. Эхний жилд 4 сарын 1 нээс нийт 33 хүн ажилчид авах ба оны сүүлийн 3-4 сард сул зогсоно гэж тооцоолов.

1.2 Төслийн байршил

Судалгааны талбай нь Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сумын төвөөс урагш 19 км, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын төвөөс зүүн урагш 46 км-т оршино. “Үзүүрт” нэртэй

¹ ТЭЗҮ 90-р хуу

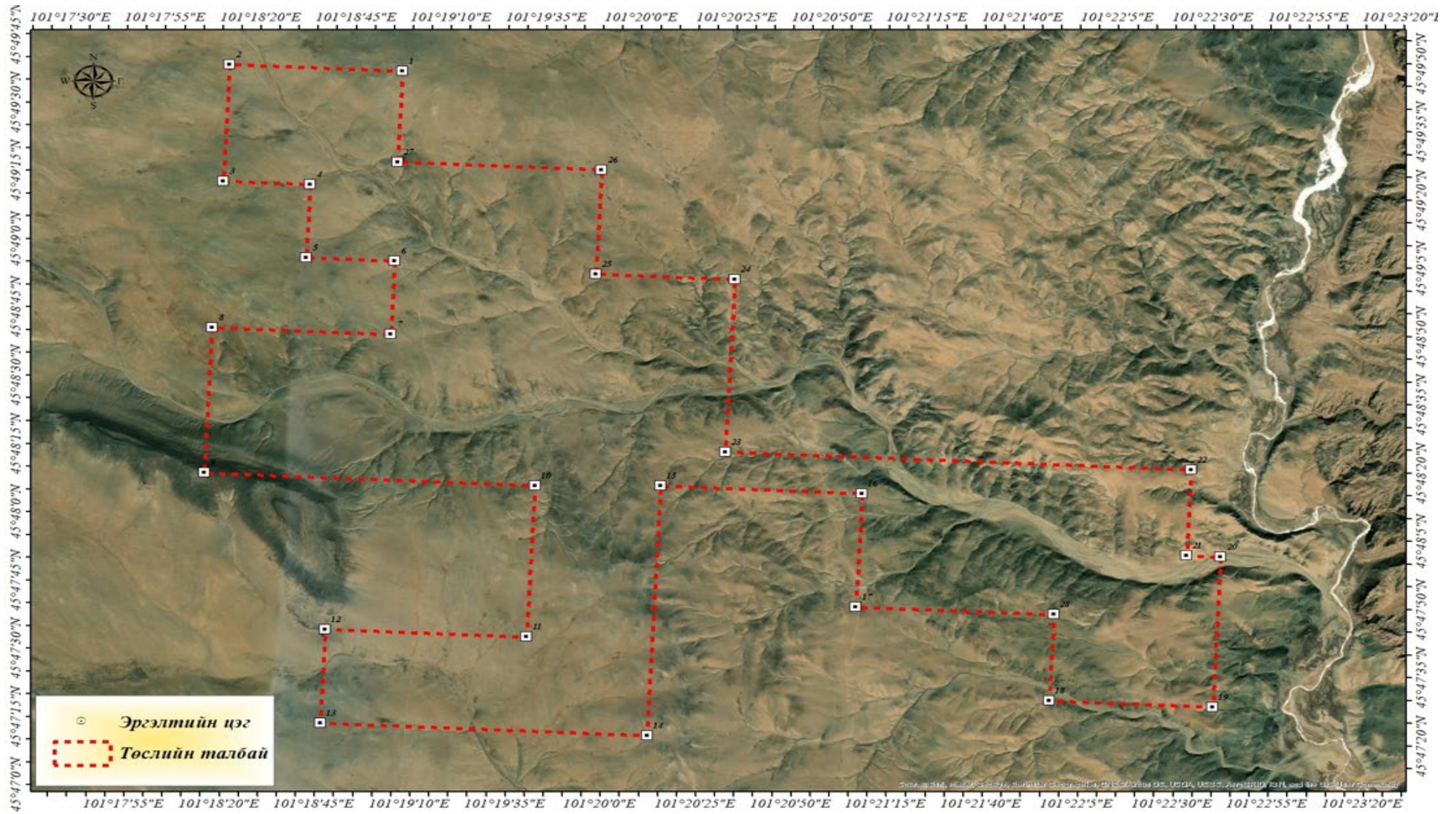
MV-022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн 1027.27 га бүхий талбайг хамран байр зүйн зургийн L-47-83 хавтгайд байрлана.

Ашиглалтын нийт талбайн 95 хувь нь Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сумын нутаг дэвсгэрт, 5 хувь нь Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутаг дэвсгэрт тус тус хамааргдаж байна.

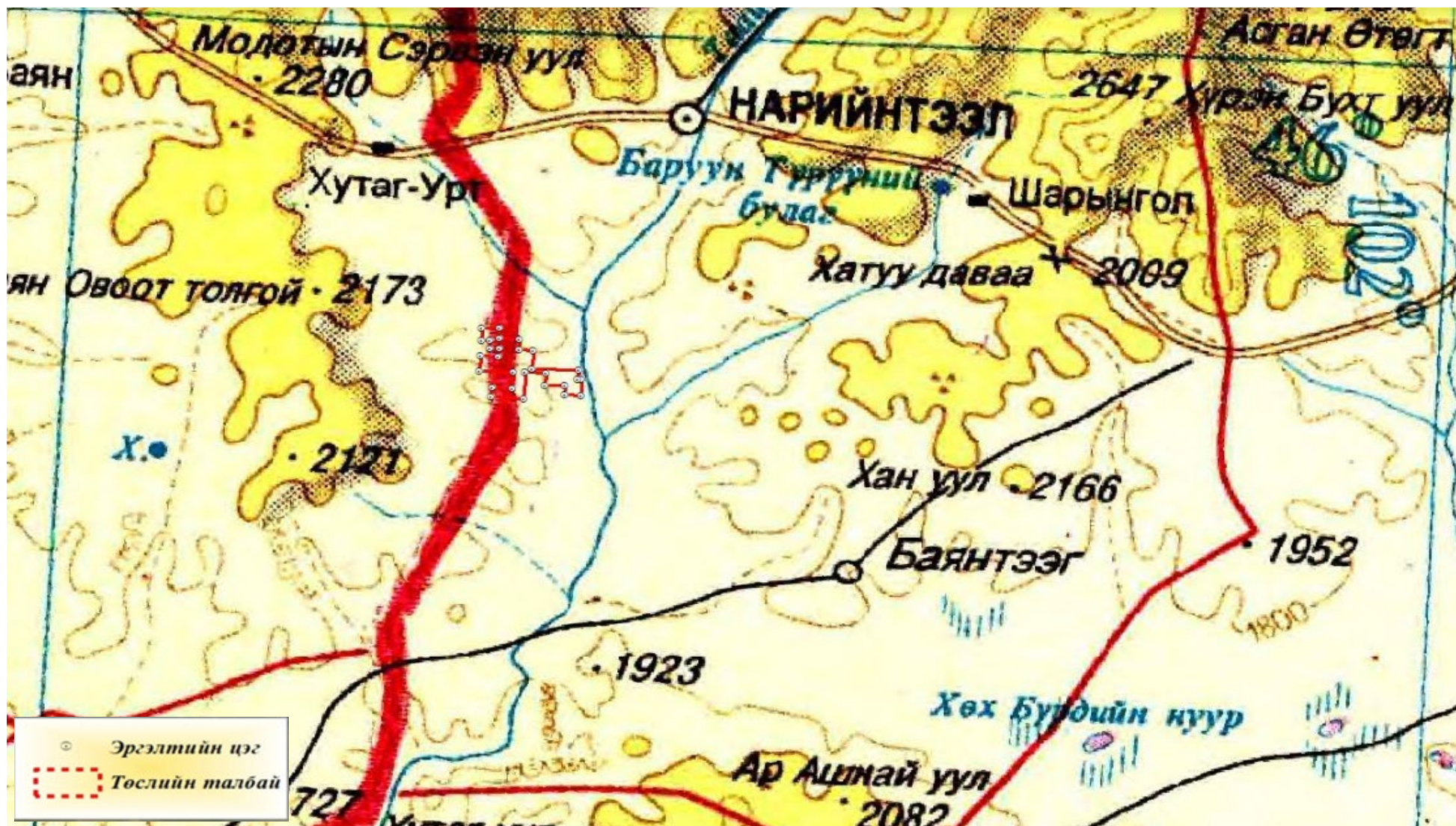
Газрын байршил орон сууц, олон нийтийн байгууламж бүхий хэсгээс 2 км-ийн зайд байрладаг нь “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийн хэмжээ, ерөнхий шаардлага” MNS 5105 : 2001 стандартын шаардлага хангаж байна.

Хүснэгт 2. Ашигт малтмалын MV-022144 дугаартай тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн захын цэгүүдийн солбилцол

№	Өргөрөг	
	х	у
1	101° 18' 58.29"	45° 49' 40"
2	101° 18' 12.82"	45° 49' 40"
3	101° 18' 12.82"	45° 49' 14.3"
4	101° 18' 35.69"	45° 49' 14.3"
5	101° 18' 35.69"	45° 48' 58.19"
6	101° 18' 59"	45° 48' 58.19"
7	101° 18' 59"	45° 48' 42"
8	101° 18' 12"	45° 48' 42"
9	101° 18' 12"	45° 48' 10"
10	101° 19' 39"	45° 48' 10"
11	101° 19' 39"	45° 47' 36.65"
12	101° 18' 46.1"	45° 47' 36.65"
13	101° 18' 46.1"	45° 47' 16"
14	101° 20' 12"	45° 47' 16"
15	101° 20' 12"	45° 48' 11"
16	101° 21' 5"	45° 48' 11"
17	101° 21' 5"	45° 47' 46"
18	101° 21' 57"	45° 47' 46"
19	101° 21' 57"	45° 47' 27"
20	101° 22' 40"	45° 47' 27"
21	101° 22' 40"	45° 48' 0"
22	101° 22' 31"	45° 48' 0"
23	101° 22' 31"	45° 48' 19"
24	101° 20' 28.5"	45° 48' 19"
25	101° 20' 28.5"	45° 48' 57"
26	101° 19' 52"	45° 48' 57"
27	101° 19' 52"	45° 49' 20"
28	101° 18' 58.29"	45° 49' 20"

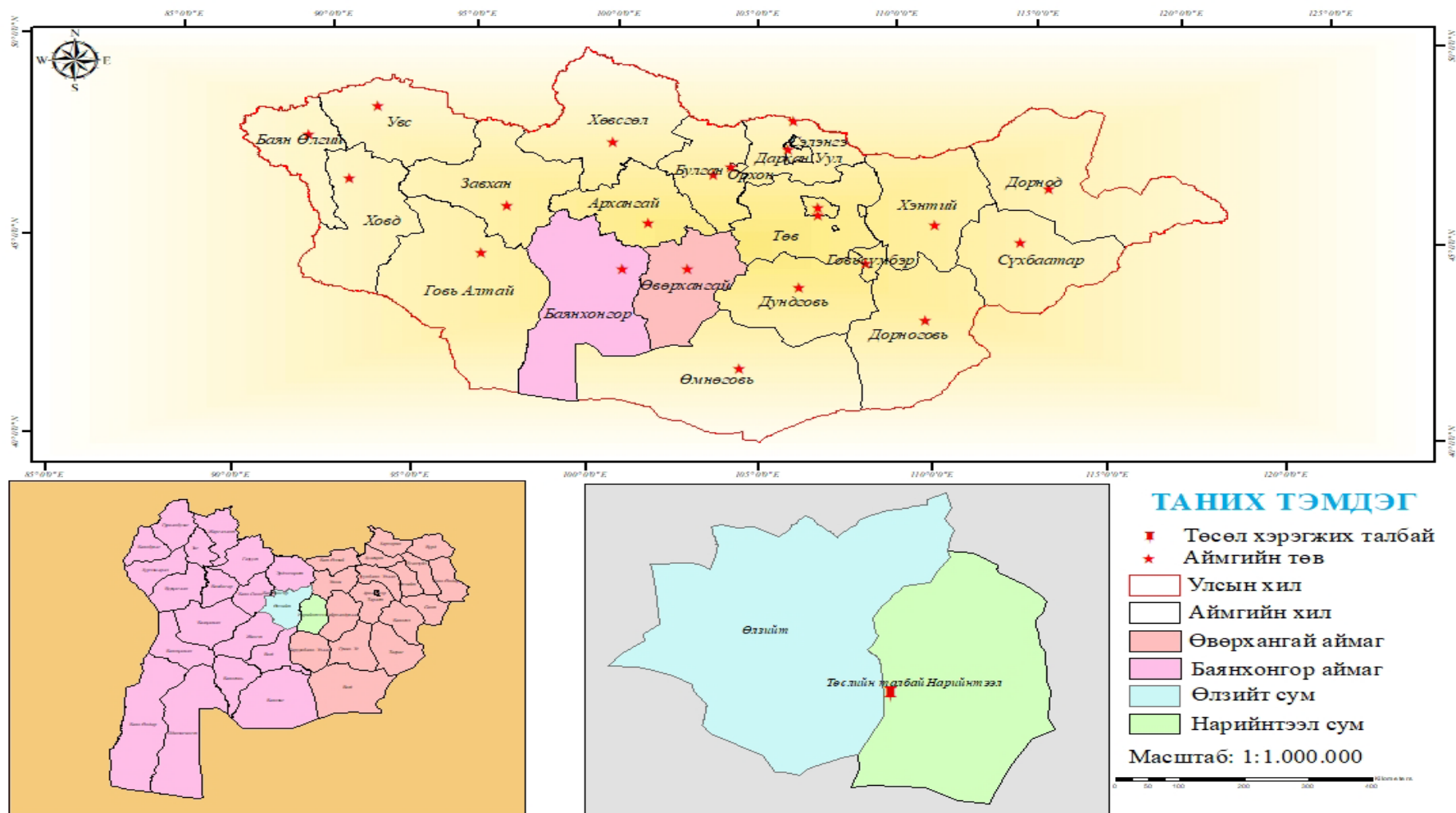

Зураг 1. Төслийн талбайн сансарын зураг

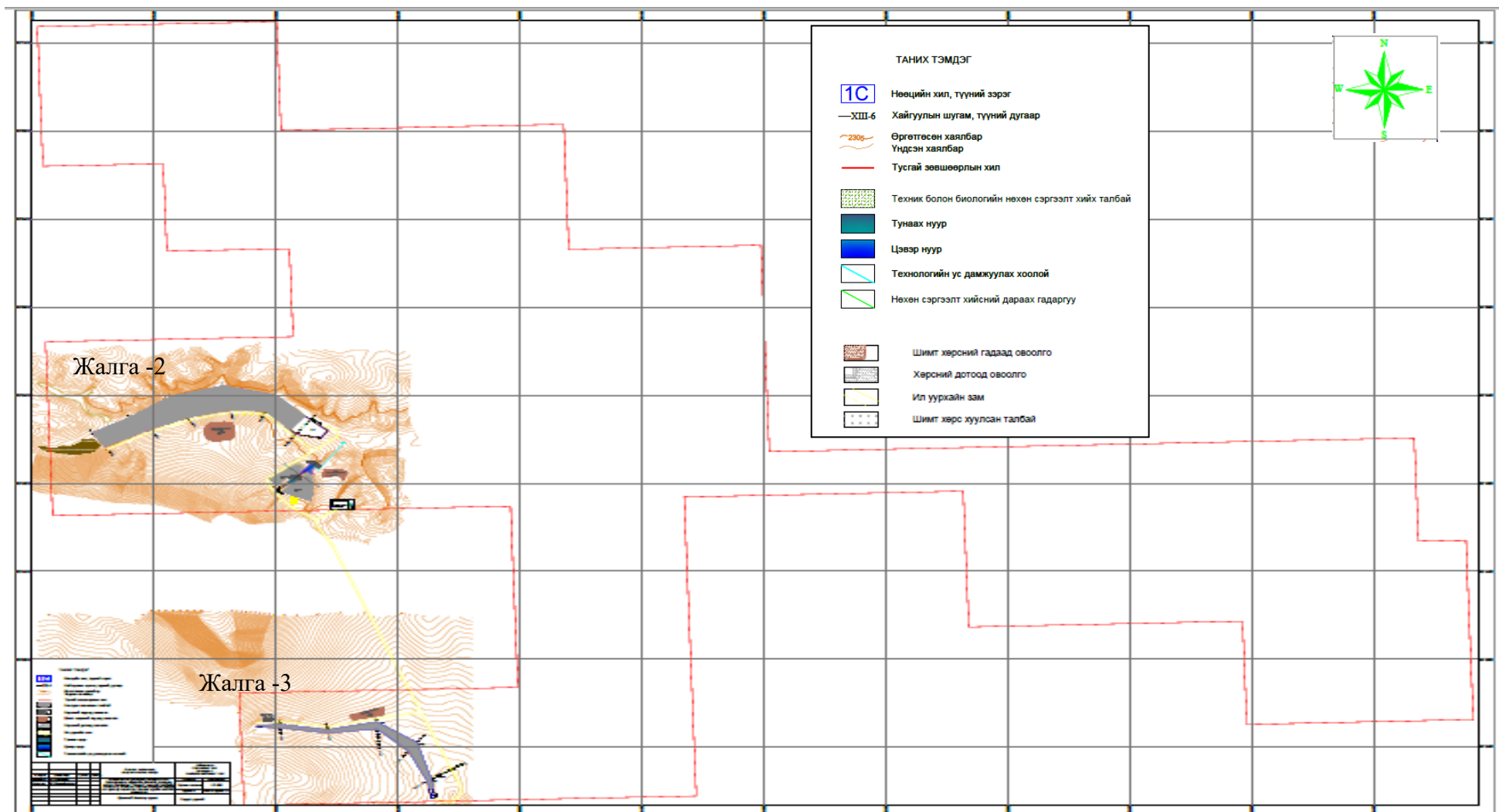

Зураг 2. Төслийн талбайн байрзүйн зураглал

“Имперо майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Зураг 3. Тусгай зөвшөөрлийн талбайн засаг захиргааны зураглал

Зураг 4. Төслийн МУ-022144 тусгай зөвшөөрлийн хил доторхи Жалга-3, Жалга-2 нөөцийн блокууд байрласан ерөнхий дэвсгэр зураглал

Төслийн талбайн байршил, онцлог. Судалгааны талбай нь Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сумын төвөөс урагш 19 км, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын төвөөс зүүн урагш 46 км-г оршино. Талбайн хэмжээ нь 1027.27 га.

Одоогоор төслийн талбайд үйл ажиллагаа явуулаагүй байна. Цаашид тус төслийн талбайд хүний үйл ажиллагаа болон техник технологийн нөлөөгөөр газрын эвдрэл ихсэж болзошгүй тул төслийн бүх шатанд анхаарч ажиллах шаардлагатай. Тээвэрлэлтийн үед тогтоосон маршрутын дагуу явах, ил уурхайн аюулгүй ажиллагааны дүрмийн дагуу үйл ажиллагаагаа явуулахыг зөвлөж байна.

1.3 Ил уурхайн хүчин чадал

Хайгуулын ажлаар ордын нөөцийг “Билгэхийн сайрын жалга-1” боломжтой С зэрэглэлээр 4.16 кг, ” Билгэхийн сайрын жалга-2” дунд хэсэг боломжтой С зэрэглэлээр 10.81 кг, ” Билгэхийн сайрын жалга-2” доод хэсэг боломжтой С зэрэглэлээр 9.26 кг, ”Шаазгайт дэнж” хэсэгт бодитой В зэрэглэлээр 9.07 кг, боломжтой С зэрэглэлээр 1.55 кг, ”Урд дэнж-1” хэсэгт бодитой В зэрэглэлээр 7.83 кг, боломжтой С зэрэглэлээр 0.98 кг, ”Урд дэнж жалга” хэсэгт бодитой В зэрэглэлээр 0.75 кг, боломжтой С зэрэглэлээр 0.03 кг, ”Урд дэнж-2” хэсэгт бодитой В зэрэглэлээр 5.53 кг, боломжтой С зэрэглэлээр 0.5 кг, нийт бодитой В зэрэглэлээр 23.19 кг /хими цэвэр/, боломжтой С зэрэглэлээр 27.27 кг /хими цэвэр/, В+С зэрэглэлээр 50.46 кг /хими цэвэр/ тогтоосон байна.

Уулын ажлын календарчилсан төлөвлөлт

Үзүүртийн алтны шороон ордын олборлолт нь 2 жил үргэлжлэх ба ашиглалтын үед нийт 1053.3 мян.м3 хөрс хуулж 435.5 мян.м3 элс олборлоно. Хөрс хуулалтын дундаж коэффициент 2.42 м3/м3 байна.

1.4 Ил уурхайн үндсэн тоног төхөөрөмжийн иж бүрдэл

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь уурхайг өөрт байгаа, урьд нь ашиглагдаж байсан тоног төхөөрөмжүүдэд тулгуурлан ашиглах бөгөөд тэдгээр тоног төхөөрөмжүүдэд тулгуурлана.

Хүснэгт 3. Тоног төхөөрөмжийн жагсаалт

№	Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк	Үзүүлэлт	Ашиглалтын жил	Өмчлөлийн хэлбэр
1	Экскаватор – Liebherr R-924	1.25 м.куб	2	
2	Автосамосвал – North benz 2527k	20 тн	4	

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

3	Бульдозер – Shantui SD23	6.5 м.куб	1	Өөрийн
4	Утгуурт ачигч – ХГМА-ХГ955Н	3.0 м.куб	1	
5	Усны машин – Майти	5 тн	1	
6	Түлшний машин – Майти	5 тн	1	

1.5 Ил уурхайн ажиллах горим, ашиглах хугацаа, цалингийн сан

Тус орд нь улирлын чанартай ажиллах бөгөөд 5 дугаар сарын 16-ны өдрөөс эхлэн 9-р сарын 10-г дуустал 5-н сарын хугацаатай ажиллана. Ил уурхайн процессыг хэрэгжүүлэхэд ашиглах тоног төхөөрөмжийн мөрдөх ажлын горим нь хоногт 2 ээлжээр, нэг ээлжид 10 цаг байна. Үүнээс:

Ээлжид ноогдох үндсэн ажил 10 цаг

Ээлж хоорондын тоног төхөөрөмжийн үзлэг, үйлчилгээний 2 цаг

Ээлжид ноогдох бүтээлт цаг 8 цаг

Хүснэгт 4. Үйлдвэрийн ажиллах горим, жилд ажиллах хоног хугацаа

Үзүүлэлт	Нэгж	I жил	II жил
Уурхайн жилд ажиллах хонгийн тоо			
Календарь хоногийн тоо	хоног	118	118
Баяр ёслол хоног тоо	хон/жил	8	8
Уулын бэлтгэл ажил	хон/жил	5	3
Цаг агаарын саатал, сул зогсолт	хон/жил	3	3
Засвар үйлчилгээ	хон/жил	8	4
Жилд ажиллах бодит хоног	хон/жил	94	94
Уурхайн жилд ажиллах цаг	цаг/жил	1504	1504
Ээлжийн зохион байгуулалт			
Хоногт ажиллах ээлжийн тоо	ээлж/хон	2	2

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Ээлжийн үргэлжлэх хугацаа	цаг/ээлж	10	10
Засвар үйлчилгээний цаг			
Төлөвлөгөөт их засвар үйлчилгээ	хон/жил	2	2
Урсгал засвар үйлчилгээ	хон/жил	2	2
Нийт засвар үйлчилгээ	хон/жил	4	4
Техникийн бэлэн байдал	%	85	85
Цаг агаарын саатал	хон/жил	3	3
Ээлжийн цаг ашиглалт			
Үзлэгийн хугацаа	мин/ээлж	10	10
Ээлж солих хугацаа	мин/ээлж	20	20
Хоолны цаг	мин/ээлж	50	50
Ажлын талбар цэвэрлэх, байр засах, шилжилт хийх хугацаа	мин/ээлж	20	20
Түлш цэнэглэх	мин/ээлж	20	20
Бүтээлгүй ажиллах нийт хугацаа	цаг/ээлж	2	2
Ээлжид бүтээлтэй ажиллах цаг	цаг/ээлж	8	8
Хоногт цаг ашиглалт	цаг/хон	10	10
Цаг ашиглалт коэффициент	-	0.8	0.8
Уурхайн тоног төхөөрөмжүүдийн жилд ажиллах цаг			
Ээлжид хөдөлгүүр унтраах хугацаа	цаг/ээлж	1.5	1.5
Ээлжид хөдөлгүүр ажиллах хугацаа	цаг/ээлж	8.5	8.5
Хөдөлгүүрийн ашиглалтын коэффициент		0.85	0.85

1.6 Орд нээх ба ашиглах тооцоо

Ил уурхайн төлөвлөлт. Ил уурхайн төлөвлөлтийг ил уурхайн хүрэн дэх нөөцөд тулгуурлан хийлээ. Олборлолтын төлөвлөгөөг боловсруулахдаа блокуудыг нэг талаас нь хөөх маягаар уулын ажлыг явуулахаар тооцсон.

Ашиглалтын технологи. Үзүүрт нэртэй талбайн “Жалга-2”, “Жалга-3” алтны шороон ордын уул техникийн нөхцөл үзүүлэлтээс харахад тус орд нь хөрсний хурдас нь том бул чулуу, цэвдэгшил байхгүй, уул техникийн нөхцөл сайн, гидрогеологийн нөхцөл энгийн тогтоцтой, хамгийн ихдээ 3.0 метр хүртэлх ухаш үүснэ. Ашигт давхарга нь босоо байрлалаараа улирлын хөлдөлтөнд бараг ордоггүй учир уул-геологийн хувьд олборлолтын явцад онцын хүндрэл үүсэхгүй. Тиймээс уурхайг бусад шороон ордын жишгээр ил аргаар тээвэртэй-гадаад болон дотоод овоолго хослосон ил уурхайн ашиглалтын системээр ашиглахаар сонголоо.

Уурхайн нээлт: Эхний сард хөрс хуулалтын ажил харьцангуй бага ашиглахад тээврийн зай хамгийн бага байх буюу Жалга-2 ордын С-2 блокоос эхлэн зүүн урдаас баруун хойш чиглэлд налуу траншей амаар нээж ашиглана. Үзүүртийн алтны шороон ордын Жалга-2 ордын С-2 блокоос эхлэн нээж 21С, 22С гэх блокуудыг олборлох замаар баруунаас, зүүн, зүүн хойд тал руу ажлын фронтын чиглэл давших байдлаар өрнөнө. Нээгч траншейн ёроолын өргөн 10м, өндөр 3м, траншейн замын налуу 6 град буюу 105 промилль, хажуугийн өнцөг 55 градус, урт 30м, эзлэхүүн 375 м3 байна.

Үржил шимт хөрс хуулалт: Ордын ашиглалтын явцад уулын ажил явагдахаар төлөвлөгдсөн талбайн өнгөн хөрсийг Монгол улсад дагаж мөрддөг шаардлага стандартын дагуу 0.2 метр зузаантайгаар экскаватор, автосамосвалын тусламжтай уурхайн хүрээний гадна 30-40 м-ийн зайд зөөн овоолж техникийн нөхөн сэргээлт хийх үед ашиглана. Шимт хөрсний овоолгын өндөр нь 2.0 м байх бөгөөд хажуугийн тогтворжилтын өнцөг нь 35 градус байна. Шимт хөрсийг хуурай сэрүүний улиралд хуулах нь тохиромжтой бөгөөд овоолгыг аль болох нөмөр газар хийх ба тийм боломжгүй тохиолдолд шимт хөрсний овоолгыг сууж дагтарштал нь тусгай зориулалтын торон хучилт хийж салхи шуурганд хийсэхээс сэргийлэх болон ургамалжуулж болно. Шимт хөрсийг уурхайн үндсэн хөрс хуулалтын ажлаас өмнө хуулж овоолсон байна.

Уурхайн бэлтгэл ажил: Бэлтгэл ажлын хүрээнд уурхайн шимт хөрсийг хуулж бэлдэх өмнөх олборлолтын үед ашиглаж байсан угаах цехийн тунаах нуур, хаягдлын далан зэргийг сэргээн ашиглах ба угаах төхөөрөмжийн талбайг бэлтгэх, баяжуулах цехийн элсний нөөцийг бэлтгэх, далан болон баяжуулах цехийн талбайг сэргээн засах угсрах зэрэг ажлууд орно.

Хүснэгт 5. Уурхайн нээлтийн ажлын хэмжээ

Хийгдэх ажил	Хэмжээ, м3
Шимт хөрс хуулалт	2153.4
Хөрс хуулалт	3269.7

Траншей нэвтрэх	320
Нийт	5,743.2

Хөрс хуулалтын ажил: Ил уурхайг нээх буюу эхлэх үед хөрсний чулуулгийг экскаватор - автосомасвалын хослолоор олборлолтын талбайн гадна гадаад овоолго хийнэ. Ийнхүү хөрс хуулалт болон элс олборлолтыг явуулж тухайн хэсэгт тодорхой хоосон орон зай гаргаж, дараагийн олборлолтын блокийг гарсан орон зайд экскаватор-автосомасвалын хослолоор зөөвөрлөн дотоод овоолго хийх замаар хөрс хуулалтын ажлыг гүйцэтгэнэ. Хөрс хуулалтын ажлын доголын өндөр 5 м байна. Хөрсний гадаад овоолгын доголын өндөр 2-10 м, доголын налуугийн өнцөг 35 градус байна.

Элс олборлолтын ажил: Элс олборлолтын догол, мөргөцгийн өндөр нь мөн элсний давхаргын зузаанаас шалтгаалж уурхайн дунджаар 1.1 м байна. Олборлолтын ажлыг экскаватор, автосомасвалын хослолоор ухаж ачин тээвэрлэж баяжуулах төхөөрөмжийн дэргэд байрлах элсний түр овоолгод овоолно.

1.7 Уурхайн дэд бүтэц

Зураг 5. Уурхайн кемпийн харагдах байдал

1.7.1 Цахилгаан хангамж

Уурхайн цахилгаан хэрэглэгчдийг зөөврийн дизель цахилгаан үүсгүүр ашиглан цахилгаан эрчим хүчээр хангана. Тус уурхайн цахилгааны гол хэрэглэгч нь баяжуулах цех, засварын газар, кемп байна.

1.7.2 Дулаан хангамж

Улирлын чанартай ажиллах тул дулаан хангамж шаардлагагүй.

1.7.3 Усан хангамж

“Үзүүрт” нэртэй тусгай зөвшөөрлийн талбайн Билэгхийн сайрын “Жалга-1”, “Жалга-2” дунд, доод болон Шаазгайт дэнж-1,2 алтны шороон орд талбайд ордууд нь гарал үүсэл, байршил, хэлбэр хэмжээ, ашигт давхаргын тогтвортой байдал, ашигт эрдсийн тархалтын онцлог зэрэг геологийн тогтцын нийлмэл байдлаар алтны шороон ордын III бүлгийн ордод хамаарагдаж байна.

Тухайлбал нөөцийн хувьд бага хэмжээний, ашигт эрдсийн тархалт жигд бус, ашигт давхаргын зузаан болон өргөн нь тогтвортой бус, нарийн туузлаг ашигт давхаргатай, баян ба харьцангуй ядуу агуулгатай хэсэг ээлж дараалсан бүрдэлтэй, цөөнгүй тохиолдолд ашигт эрдсийн ихэнх хэсэг суурь чулуулгийн ан цавд хуримтлагдсан байна.

2023 онд хайгуулыг шурф нэвтрэлтийн аргаар 200х20м-ийн торын нягтралаар гүйцэтгэсэн бөгөөд “Жалга-1” талбайд хайгуулын 10 шугамд 0.6-3.8 м-ийн гүнтэй 44 шурф буюу 87 т/м, ”Жалга-2” талбайн дээд хэсэгт хайгуулын 10 шугамд 1.4-4.2м гүнтэй 59 шурф, доод хэсэгт хайгуулын 11 шугаманд 1.0-5.8м гүнтэй 78 шурф нийт 137 шурф буюу 393.2т/м, ”Шаазгайт дэнж” талбайд хайгуулын 7 шугамд 1.0-5.2м гүнтэй 69 шурф буюу 223т/м, ”Урд дэнж-1,2” талбайд хайгуулын 7 шугамд 0.6-5.8м гүнтэй 138 шурф буюу 387т/м, нийт хайгуулын ажлаар 388 шурф нэвтэрч 1090.2 т/м шурф нэвтрэлтийн ажил хийж гүйцэтгэсэн. Шурфын дундаж гүн 2.6-2.94м байсан. Сорьцлолтыг 0,2м-ийн ахицаар гүйцэтгэж нийт 4683 дээж авч ажилласан ба ордын нөөцийг “В+С” зэргээр тогтоосон байна. Гидрогеологийн цооногийн гүн нь 70.0 м, цооног дахь усны тогтонги түвшин 3.5 м, уст үеийн байрлал нь 3.5- 8.9 м, 45.0-60.0 м гүнд байрлана. Цооногийн ундарга 15.0 л/сек, түвшний бууралт 40.0 м болно. АХ-01\2021 дугаартай ашиглалтын худагт гүйцэтгэгч компани туршилт шавхалтын ажлыг хийж дуусгаад, цаашдын хэрэглээнд зориулан битүүмжлэн үлдээсэн байна. /Худалдаж авсан худгийн паспортыг хавсаргав/

Худгийн координат	X	Y
1	101 18 24 33	45 48 27.53

Зураг 6. Худгийн байршил

Байгаль орчныг хамгаалах, цэвэр усны нөөцийг хэмнэх зорилгоор үйлдвэрийн технологийн усан хангамжинд хэрэглэгдэх усыг хуримтлуулж, цэвэршүүлэх замаар эргүүлэн ашиглах юм. Битүү эргэлтийн системээр усыг ашиглахад хаягдлын болоод цэвэр усны санг байгуулна.

Технологийн усыг эргэлтийн усан санд хуримтлуулан тунгааж, процесст эргүүлэн хэрэглэнэ. Төслийн уурхайн хэмжээнд хуримтлагдах хөрсний ус болон одоогийн байгаа 1 худаг болон нэмж 3 худаг шинээр гаргаж хангахаар төлөвлөжээ.

1) Технологийн усан хангамж, усны хэрэглээ

Баяжуулах үйлдвэрт хэрэглэгдэх нийт усны хэрэгцээ нь элс баяжуулах үйлдвэрийн технологийн ба унд ахуйн хэрэгцээний зориулалтын уснаас бүрдэнэ. Технологийн усны гол хэрэглэгч нь угаан баяжуулах төхөөрөмж бөгөөд түүнийг угаалгын эхэнд нийт шаардагдах усаар 100% хангаж өгөх ба цаашид 75% эргэлтийн ус, үлдсэн 25% усаар нөхөгдөн тэжээгдэнэ. 2

Байгаль орчныг хамгаалах, цэвэр усны нөөцийг хэмнэх зорилгоор үйлдвэрийн технологийн усан хангамжинд хэрэглэгдэх усыг хуримтлуулж, цэвэршүүлэх замаар

эргүүлэн ашиглах юм. Битүү эргэлтийн системээр усыг ашиглахад хаягдлын болоод цэвэр усны санг байгуулна.

Үйлдвэрийн технологийн усан хангамжинд хэрэглэгдэх усыг хуримтлуулж, цэвэршүүлэх замаар эргүүлэн ашиглах юм.

Ордын элс нь дунд зэргийн угаагдах шинж чанартай учир 1м³ элс угаахад 4.0м³ ус хэрэглэхээр тооцоолов. Тухайн орон нутгийн цаг агаарын байдлаас шалтгаалан усан сангийн усанд ууршилт шүүрэлтээс болж алдагдал гардаг. Иймд уг алдагдлыг гадаад эх үүсвэрээс цэвэр усаар нөхөж, худгийн түвшнийг тогтмол барьж байх шаардлагатай.

Хүснэгт 6. Угаан баяжуулах цехийн технологийн усны хэрэглээ

Ашиглалтын жил	Баяжуулах элс, мян.м ³	Технологийн ус, мян.м ³	Шаардагдах цэвэр ус 25%, мян.м ³
I-р жил	215.40	861.60	215.40
II-р жил	215.42	861.68	215.42
Нийт	430.82	1723.28	430.82

ТЭЗҮ-ээр 2 жилд олборлож дуусах бөгөөд нийт үйлдвэрлэлийн нөөцөөр 430.82 мян.м³ элс угаан баяжуулна. 1м³ элс баяжуулахад 4.0 м³ ус шаардлагатай гэж үзвэл нийт 2 жилд 1723.28 мян.м³ ус болж байгаа ба үүний 75 хувийг эргэлтээр 25 хувийг нэмэлтээр шаардлагатай гэж үзвэл 430.82 мян.м³ нэмэлтээр сэлбэх шаардлагатай. Өөрөөр хэлбэл уурхайн үүсмэл нуурыг 0.003 л/сек-ээр усыг сэлбэж байх шаардлагатай байх бөгөөд үүнд дээрх зайлуулах усны ундарга хангалттай байна.

2) Ундны болон ахуйн усан хангамж, усны хэрэглээ

Ахуйн хэрэглээний усны тооцоо: Уурхайд нийт 130 хүн ажиллана.

Нэг хүний ус хэрэглээний норм хоногт ажлын болоод ахуйн хэрэгцээнд дунджаар 80л орчим байна. Уурхайн ахуйн усыг худгаас зөөж хангана. (* - БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалын 12 дугаар хавсралт –“Орон сууц, нийтийн байр, гэр хорооллын усны норм”, Хүйтэн ус хангамж, ариутгах татуургын системд холбогдсон нийтийн байр – 80л/хоног/хүн)

Хүснэгт 7. Ахуйн ундны усны тооцоо

№	Үзүүлэлтүүд	Норм,	Хүний тоо	Усны зарцуулалт
---	-------------	-------	-----------	-----------------

		л/хоног		м3/хоног	Жилд ажиллах хоног	мян.м3/жил
1	Ахуйн усны хэрэглээ	80	130	10.4	94	977.6

3) Зам талбайн усны хэрэглээ

БОАЖНХЯ-ны сайдын 2015 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/301 тоот тушаалаар баталсан ус хэрэглээний нормын 13-р хавсралтын дагуу 1 м2 гудамж, зам талбайг 2.0 л усаар усална гэсэн нормоор усны хэрэгцээг тодорхойлбол. Уурхайн дотоод тээврийн зам 12000 м2, хоногт 1 удаа услах ба жилд цэвэр ажиллах 94 хоног /1 жил дэхь ажиллах хоног/ усална гэж тооцлоо.

Орон нутгийн уур амьсгал, замын хөдөлгөөний эрчим, тухайн замын тоосжилтын байдлаас хамааран замын тоос дарах ажлыг 4 цаг тутамд явуулна (зөвхөн өдрийн цагаар). Шаардлагатай тохиолдолд замд хэсэгчлэн тоос дарах ажиллагааг хэрэгжүүлнэ. Тоос дарах ажлыг тоногосон нэг усалгааны машин гүйцэтгэнэ. Эвдрэлд өртөх 1.2 га технологийн зам байна.

Хоногт хэрэглэх усны тооцоо:

$$12000 \text{ м}^2 \cdot 2.0 \text{ л/хон} \cdot 1 \text{ удаа} = 24 \text{ м}^3/\text{хоног}$$

Жилд хэрэглэх усны тооцоо:

$$24 \text{ м}^3 \cdot 30 \text{ хон} = 720.0 \text{ м}^3/\text{жил}$$

Хүснэгт 8. Тоосжилт бууруулахад шаардагдах усны хэрэглээ

Ашиглалтын жил	Жилд услах зам, м2	1 м2 замын усалгаанд шаардагдах ус, литр	м3/хоног	м3/жил 30 хоног ажиллана
2024 он	12000.0	2.0	24.0	720.0
2024 он	12000.0	2.0	24.0	720.0
Нийт ашиглалтын 2 жилийн хугацаанд				1440.0

5) Нийт усны хэрэглээ

Хүснэгт 9. Усны нийт хэрэглээний тооцоо

№	Үзүүлэлтүүд	Усны зарцуулалт				Усны эх үүсвэр
		м3/жил	м3/хон	л/сек		
1	Зам талбайн усалгаа	1-р жил	720.0	24.0	-	Уурхайн шүүрлийн ус
2	Зам талбайн усалгаа	2-р жил	720.0	24.0	-	Уурхайн шүүрлийн ус
Нийт			1440.0	48.0		
3	Унд, ахуйн усны хэрэглээ	1-р жил	977.6	10.4	-	Өөрийн худгаас
4	Унд, ахуйн усны хэрэглээ	2-р жил	977.6	10.4	0.03	Өөрийн худгаас
Нийт			1,955.2	-	-	
Технологийн сэлбэх цэвэр усны тооцоо 25%3						
5	Баяжуулах усны хэрэглээ	1-р жил	215400.0	2,291.0	Шүүрлийн ус 3.3л/с Үйлдвэрлэлийн зориулалттай худаг 15 л/с,	25%-ийг өөрийн худаг болон шүүрлийн ус, голоос

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

					голоос үлдсэн усыг сэлбэнэ	үлдсэн усыг сэлбэнэ
6	Баяжуулах усны хэрэглээ	2-р жил	215420.0	2,291.0	Шүүрлийн ус 3.3л/с Үйлдвэрлэлийн зориулалттай худаг 15 л/с, голоос үлдсэн усыг сэлбэнэ	25%-ийг өөрийн худаг болон шүүрлийн ус, голоос үлдсэн усыг сэлбэнэ
Нийт		430.82		-	-	
Шүүрлийн ус						
7	Шүүрлийн ус	жилд	-	285.12	3.3 л/с	Гидрогеолог и 11 хуудас

Нийт цэвэр усны хэрэглээ 2,325.4 мкуб байна.

Үйлдвэрлэлийн зориулалттай худаг 15 л/с буюу 1296 м3/хон болон шүүрлийн ус 285.12 м3/хон болон нэмэлт цаашид 3 худаг гаргах учраас усны ундарга хангалттай гэж үзлээ.

Зураг 7. Уурхайн кемтийн харагдах байдал

Зураг 8. Төслийн талбайн кемпийн ерөнхий төрх -№2 2023.07.24

Зураг 9. Төслийн талбайн цуглах цэг №3 2023.07.24

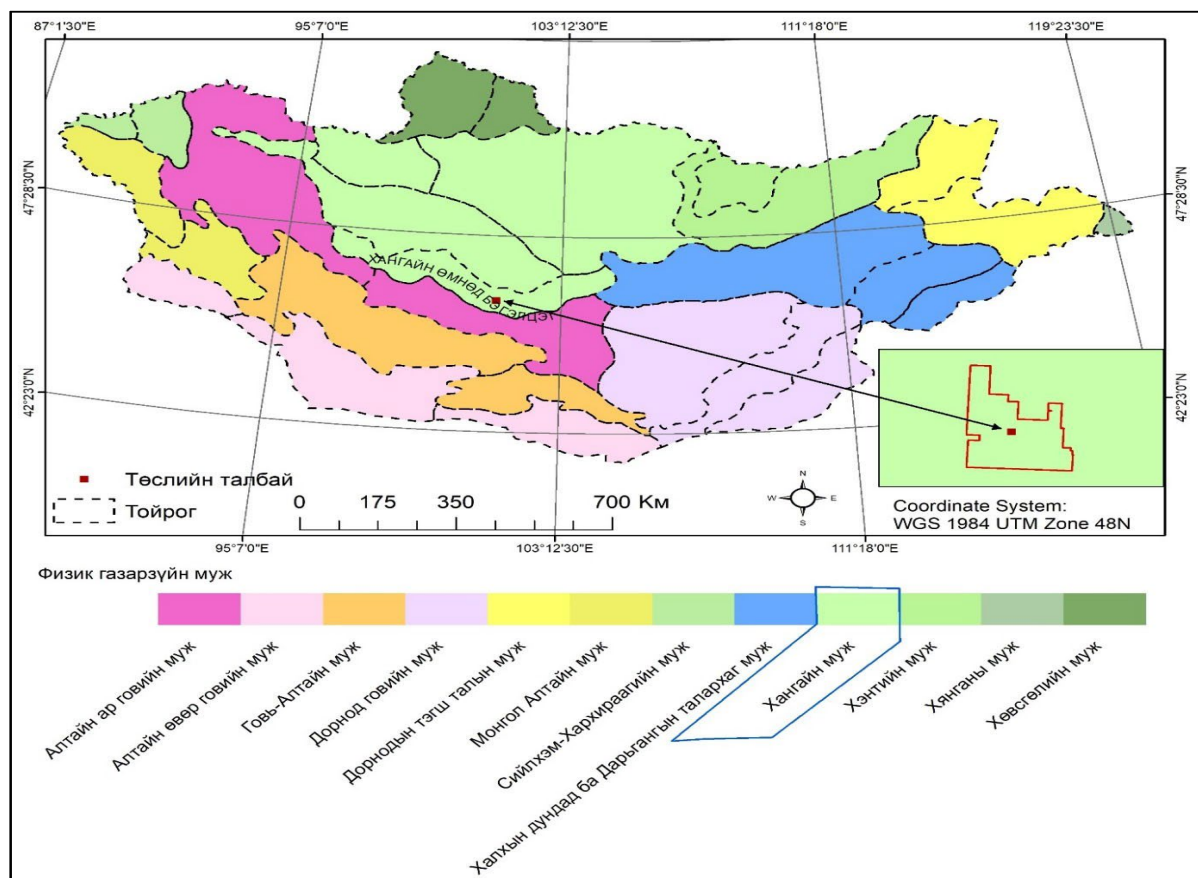
ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

2.1 Байгаль орчны төлөв байдал

Судалгааны талбай нь Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сумын төвөөс урагш 19 км, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын төвөөс зүүн урагш 46 км-т оршино.

Газарзүйн онцлог: Судалгааны талбай нь Монгол орны физик газарзүйн мужлалтаар Хангай Хэнтийн уулархаг ихмуж, Хангайн мужийн Хангайн өмнөд бэгэлцэгийн тойрогт хамаарагдана. (Зураг №3)

Хангайн нурууны тойрог нь Монгол орны төв хэсэгт байрлах, 500 км үргэлжлэх томоохон уул тогтолцоо бөгөөд гол нуруу нь баруун хойноос зүүн ургаш чиглэн тогтох бол салбар уулс нь түүнээс өөр чиглэлтэй байдаг. Хангайн нурууны хамгийн өндөр оргил нь уг нурууны баруун урд хэсэгт байрлах Отгонтэнгэр уул (д.т.д 4021 м) юм. Гол нуруу нь хойш ургаш чиглэсэн голуудын хөндийгөөр зүсэгдэж хэсэгчлэгдсэн, орой хэсэгтээ хад асга, чулуу ихтэй, ар ташлан нь ой модтой, өвөр ташлан нь огцом хэвгий байдалтай юм.

Зураг № 3. Талбайн физик газарзүйн мужлалын зураг

Цаг уурын нөхцөл: Нутаг дэвсгэрийн уур амьсгал бүрэлдэн тогтоход нөлөөлөх хүчин зүйлсийн дотроос газарзүйнбайрлал ба газрын гадарга, нарнаас ирж буй цацраг илч, агаарын орчил хөдөлгөөн зэрэг бие биетэйгээ нягт холбоотой хүчин зүйл голчлон нөлөөлнө.

Судалгааны талбайн уур амьсгалын үндсэн үзүүлэлтүүдийг Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээлсумын цаг уурын харуулын 2015-2020 оны мэдээг ашиглан боловсрууллаа.

Судалгааны талбай орчмын газар нутаг нь ерөнхийдөө дулаан уур амьсгалтай, хур чийг багатай. Өвлийн улиралд гэнэтийн дулааралт бараг ажиглагддаггүй бол зуны улиралд гэнэтийн хүйтрэлт хааяа тохиолдоно. Агаарын температурын бас нэг онцлог бол хавар, намрын улирал богинохон, халуун хүйтний солилцоо эрс байдаг явдал юм.

Нарийнтээл сумын нутаг өндөр уул нуруу багатай газрын гадаргын хэв шинж бараг нэг төрлийн учраас байгалийн ба уур амьсгалын нөхцөл нь онцын ялгаагүй уур амьсгалын голлох үзүүлэлт хур тунадас температур ургамлын ургалтын хугацааны чийгийн хангамжийн үзүүлэлтийг уур амьсгалын мужлалын гол үзүүлэлт болгон авч болно.

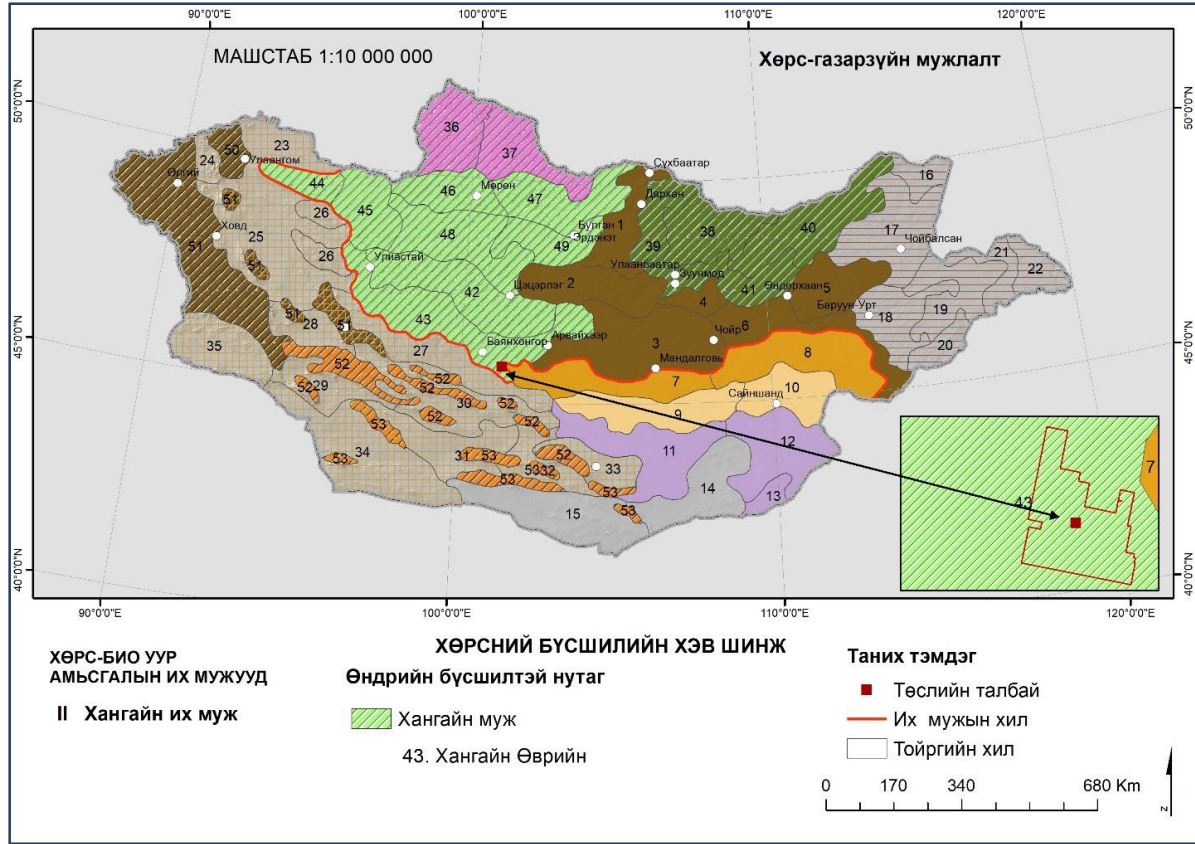
Нарийнтээл сумын нутаг дэвсгэр нь уур амьсгалын хувьд чийглэгдүү сэрүүвтэр мужид хамрагдана.

Сүүлийн 6 жилийн мэдээллээр жилд дунджаар 86.8-243.8 мм тунадас, дулааны улиралд 163.5мм, хүйтний улиралд 12.8 мм тунадас тус тус орох ба чийгийн хүрлцээ ерөнхийдөө сайн байдаг. 1-р сарын агаарын дундаж температур -12.6°C – -20.5°C орчим хүйтэн, 7-р сарын агаарын дундаж температур 17.8°C – 21.6°C орчим дулаан байдаг ба жилийн хамгийн их дулаан байдаг 30.7°C , хамгийн бага нь -31.5°C хүрч хүйтэрч байсан байна.

Энэ нутаг дэвсгэрт дундаж температур хавар 4-р сарын сүүлийн арав хоногоос 10 градусыг дайрч дулаардаг бөгөөд намар 9-р сарын эхний арав хоногт 10 градус болж цаашид буурдаг. Анхны хүйтрэл 9 дүгээр сарын 12-20-ны хооронд, эцсийн хүйтрэл 4-р сарын 19-24-ний хооронд тохиолдоно.

Хөрсний шинж чанар: Судалгааны талбайн орчны нутаг дэвсгэр нь хөрс газар зүйн мужлалаар Хангай их мужын Өндрийн бүсшилтэй нутгийн Хангайн мужийн Хангайн өврийн 43-р тойрогт хамаарагдана. (Монгол орны үндэсний атлас 2009).

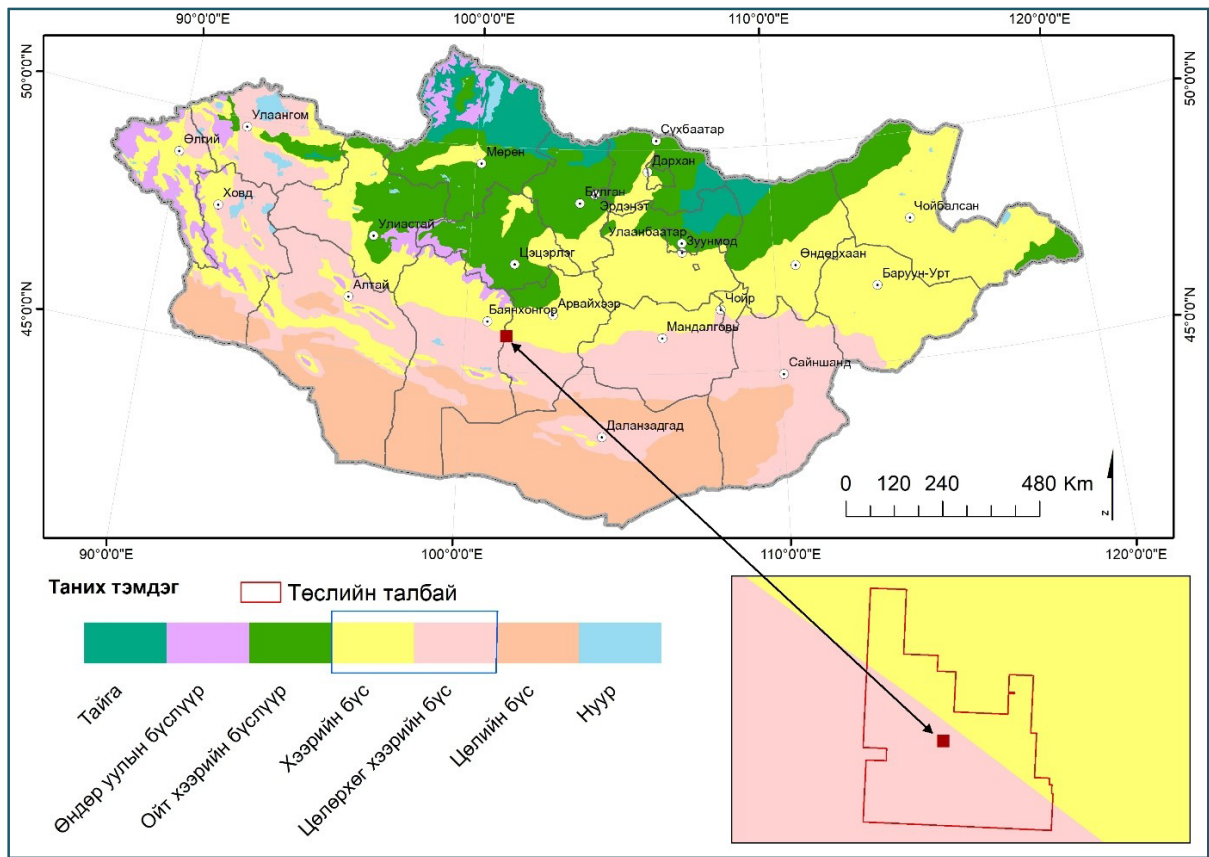
“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Зураг № 24. Монгол орны хөрс-газарзүйн мужлалын зураг

Судалгааны талбайн ихэнх хэсэг 3030.7 га буюу 93.8 хувьд нь Цайвар хүрэн хөрс багахан хэсэгт 200.3 га буюу 6.2 хувьд нь Аллювийн нугын хөрс тархсан байна. Эдгээр хөрсний тархалтын талаар товч дурьдахын зэрэгцээ хөрсний зургаар харууллаа.

Ургамал зүйн байдал: Судалгааны талбай нь Монгол орны ургамалжилтын бүс, бүслүүрээр хээрийн болон цөлөрхөг хээрийн бүс-т хамаарна.

Зураг № 42. Ургамалжилтын бүс бүслүүр

Хээрийн бүс: Хуурайсаг өвслөг ургамал зонхилсон нутгийг хээр гэдэг. Монголын хээр нь Мажар улсын дунай “Пушти” хэмээх хээрээс Дорнод азийн манжуурын хээр хүртэл үргэлжлэх хээрийн дорнод хэсэг болно (Өлзийхутаг.Н, 1989). Хээрийн бүс нь Дорнод Монгол, Дундад Халхын

тэгш өндөрлөг, өргөн уудам тал газрыг хамарч, баруун тийш нарийсан нарийссаар Хангайн нурууны өврийн нам уулсын бэлээр дамжин Ханхөхийн өмнөд бэл хүртэл нарийн зурвас газраар Их нууруудын хотгорт хүрч замхарна (Өлзийхутаг.Н, 1989). Хээрийн бүс д.т.д 950 м-1724 м өндөрт оршино. Хээрийн бүсийн урд хэсгээр эрт үед усан сав газар нилээд их талбайг эзлэж байсныг гэрчлэх сул барьцалдан тогтсон хайрга, элстэй эртний нууруудын хурдас ихээр тархсан байна. Хамгийн нам хэсэгт нь үлдэц нуур тойром, хужир мараа, шал тойром бүхий хотгор газар бүхий тэгшивтэр гадаргатай. Тэдгээр нь хоорондоо жижиг цав толгодоор тусгаарлагдана. Хөдөө аж ахуйн уур амьсгалын мужлалаар хүйтэн өвлийн хэв шинжтэй, ургамлын чийг хангамжийн нөхцлөөр чийг багатай, хуурайвтар, хуурай дэд бүсэд хамаарагдаж байна (Үндэсний атлас, 2009). Ургамал газарзүйн мужлалаар Евроазийн хээрийн мужийн Дагуур Монголын хээрийн хошууны Дунд Халхын хээрийн тойрогт багтана.

Цөлөрхөг хээрийн бүс: Монголын цөлөрхөг хээр Говийн хойт хэсгийн зурвас газар Төв Азийн дотоодыг урсгалгүй ай савын хүрээнд дэлхийн усны хагалбараас өмнө тийш оршдог, зөвхөн энэ бүс нутагтаа ургадаг эдификаторуудаас бүрдсэн өвөрмөц ургамлуудтай байдаг бүс нутаг” (Юнатов.А.А, 1976) гэжээ. Их нууруудын хотгор, олон нуурын хөндий Говь-Алтайн нурууны хормой, Говийн олон нуурын хөндийд хамрагдана. Эвдрэлд хүчтэй өртсөн жижиг цав толгод гол төлөв өргөрөгийн чиглэлд сунаж тогтсон өргөн хөндий хоолойнуудтай ээлжлэн тааралдана. Хөндийн хоолойнуудын хамгийн нам хэсгүүдээр давстай жижиг нуурууд элбэг тохиолдоно. Дорноговийн цөлөрхөг хээрийн район зүүн урагш бага зэрэг хэвгий гадаргатай, д.т.д дээш 1200-1700 метрийн хооронд хэлбэлзэнэ.

Цөлөрхөг хээрт амьдралын хэлбэрийн хувьд хуурайсаг сөөгөнцрүүд нэлээд оролцож дэгнүүлт жижиг үетэн зонхилдгоороо онцлог юм. Уул тогодын бэл, уурс хоорондын өргөн хөндий, ухаа гүвээний бор хөрсөнд өдлөг хялганат (монгол өвст) цөлөрхөг хээр түгээмэл тааралддаг.

Хүснэгт № 2. Бэлчээрийн төрлийн ангилал

Индекс	Бэлчээрийн төрлийн ангиллын шифр	Бэлчээрийн төрлийн нэр	Талбайн хэмжээ, га
1	2	3	4
Төрөл: ЦХ-Цөлөрхөг хээрийн бэлчээр			
	ЦХ-I	Анги: Гүвээрхэг болон тэгшивтэр хөндийн цайвар хүрэн бабор хөрстэй цөлөрхөг хээр	
143	ЦХ-I-1-2	Монгол өвс-хазаар өвст	1884
Төрөл: Ө-Өндөр уулын бэлчээр			
	Ө-III	Анги: Өндөр уулын нугат хээрийн болонбүдүүн ялзмагт хөрстэй хээр	1124
9	Ө-III-1-2	Жижиг дэгнүүлт үетэн-алаг өвс-бушилзат	
Төрөл: У-Дундаж өндөр болон нам, бэсрэг уулын бэлчээр			
	У-VI	Анги: Уулын цайвар хүрэн ба бор хөрстэй цөлөрхөг хээр	
58	У-VI-1-1	Монгол өвс-ерхөгт	226

Төслийн талбай орчмын бүс нутагт хээрийн болон цөлөрхөг хээрийн ургамалжилт давамгайлах

Дагуур огодой – *Ochotona pallasii*,

Орог зусар – *Phodopus sungus* ,

Монгол чичүүл – *Meriones*

unguiculatus, Сахалт багваахай –

Myotis mystacinus, Монгол

тарвага – *Marmota sibirica*,

Урт сүүлт зурам – *Citellus undulates*,

Хэргэлзэй оготно – *Microtus gregalis*,

Дагуур сохор номин – *Myospalax aspalax* зэрэг хөхтөн тархжээ.

Махан идэшт агнуурын том амьтдаас: мануул – *Felis manul*, шилүүс – *Felis lynx*, нохой зээх – *Gulo gulo*, чоно – *Canis lupus*, үнэг – *Vulpes vulpes*, ирвэс – *Panthera unica* Schr;

Махан идэшт агнуурын жижиг амьтдаас: цагаан үен – *Mustela ermina*;

Ховор хөхтнөөс: дагуурын зараа – *Erinaceus daurica*, монгол оготно – *Microtus mongolicus*,

Шувуу – *Abies*

Энэ бүс нутгийн шувууны ангиас өндөглөж зусдаг ангир – *Tadorna ferruginea*, алаг шунгаач – *Bucephala clangula*, сохор элээ – *Milvus migrans*, оронгийн бор шувуу – *Passer domesticus*, хон хэрээ – *Corvus corax* (сээр нуруугүйтэн, шувуу, хөхтөн, хүүр сэгээр хооллоно) элбэг, суурин амьдралтай, ургамлаар хооллодог хөхвөр тагтаа – *Columba livia*, өндөглөж зусаж сээр нуруугүйтнээр хооллодог ханамал тагтаа – *Cuculus saturates*, суурин амьдралтай хөхтнөөр хооллодог хувбэгбаатар – *Strix uralensis*, сээр нуруугүйтнээр хооллодог сахалт бөх бух – *Panurus biarmicus* хэвийн тархалттай байна. Харин өндөглөж зусдаг, хөхтнөөр хооллодог цармын бүргэд – *Aquila chrysaetus*, сээр нуруугүйтнээрхооллодог монгол хараацай – *Hirunda daurica*, хөвчийн хараацай – *Ptonoprogne rupestris*, монгол болжмор – *Melancorypha mongolia*, цэнхэр шаазгай – *Syanopricea syana* зэргээс гадна ятуу, ногтруу, сар, тас зэрэг ховордож

буй шувууд, нэн ховордож буй шувуудаас алтайн хойлог – *Tetraogallus altaicus*, шонхор – *falco vespertinus* цөөн тоотой тархаж байна.

Хоёр нутагтан, мөлхөгчид – *Amphida*

Монгол бах (сэвсгэр шороонд булагдах ба байгалийн нүх хонгилд) – *Bufo raddei*, сибирь мэлхий (Сийрэг ой, усны ойролцоо байгалийн нүх хонгилд) – *Rana amurensis*, шивэр гүлмэр (усны ойролцоо, сийрэг ойн сэвсгэр шороонд булагдах ба байгалийн нүх хонгиол орогнодог) – *Salamandrella keyserlingii*, модны мэлхий (усны ойролцоо ургамал доор орогноно) – *Hyla japonica* хэвийн тархалттай тохиолдох бөгөөд эдгээр нь өдөр шөнийн холимог идэвхитэй бөгөөд сээр нуруугүй амьтнаар хооллодог. Харин усны могой (усны ойролцоо, сийрэг ой, байгалийн нүх хонгилд бусад амьтны нүхэнд орогноно) – *Natrix natrix* нь ховор тохиолдох ба өдрийн идэвхитэй, жижиг сээр нуруутан бануруугүй амьтнаар хооллоно.

Шавьж

Хамгийн олон янзын шавьжтай. Хатуувтар далавчтан (*Hemiptera*), хатуу далавчтан (*Coleoptera*), хайрсан далавчтан (*Lepidoptera*), зөөлөн биет цох (*Cantharidae*), шүрэн цох (*Coccinellidae*), мана бясаа (*Miridae*), шулуун далавчтан (*Orthoptera*), хар цох (*Tenebrionidae*), шөвгөр цох (*Curculionidae*) зонхилно.

Бут сөөг, өвсөнд амьдрагч шавьж нэн элбэг. Нийт шавьжийн тоо маш олон, тархалт нь жигд биш байна. Зуны эхэн үед шавьж олширно. Хөрсний шавьж ихтэй.

2.2 Нийгэм эдийн засгийн төлөв байдал

Судалгааны талбай нь Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумдын нутаг дэвсгэрийг дамнан байрладаг тул тус сумдуудын нийгэм эдийн засгийн товч мэдээллийг авч үзлээ. Төслийн БОННУ-ий явцад төсөл хэрэгжих сум, багийн нийгэм эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийг нарийвчлан судалж дүгнэлт гаргах шаардлагатай.

Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сум

Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сум нь 1931 онд байгуулагдсан. Шарга, Баянтээг, Өндөрхөмөг, Цагаан-овоо гэсэн 4 багийн нийт 1008 өрхөд 3653 хүн амьдардаг. Хүн амын тоогоор Өвөрхангай аймгийн 19 сумаас эхнээсээ 10-д, газар нутгийн хэмжээгээр 9-д ордог. Нийт газар нутгийн хэмжээ 270170 га.

Зураг № 48. Нарийнтээл сумын төв

Өвөрхангай аймгийн Хужирт, Уянга, Архангай аймгийн Цэнхэр, Хотонт, Баянхонгор аймгийн Эрдэнэцогт сумтай хиллэдэг. Тус сумын хүн амын 37 хувь нь сумын төвд, 63 хувь нь хөдөөд амьдардаг. Сумын хүн амын 56.6 хувь нь залуу болон дунд насныхан, 36.8 хувь нь хүүхэд, 6.6 хувь нь ахмадууд байна.

Сумын хэмжээгээр нийт 135968 мал тоологдсоноос цэвэр үүлдэр, эрлийз, нутгийн шилмэл омгийн 151 толгой мал тоологдсон нь нийт малын 0.1 хувь байна. Үүнээс: Адуу – 11948, үхэр – 17061, хонь – 52357, ямаа – 54632 толгой малтай. Малчин болон, мал бүхий өрх 1182 байгаа нь сумын нийт өрхийн 56.6 хувийг эзэлж байна. Сумын төвд цэвэр усны эх үүсвэрийн гүний худаг 1, Баянтээг багийн төвд гүний худаг 1 ажиллаж байна.

Сумын газар нутаг дээгүүр Баян-Өлгий, Ховд, Говь-Алтай, Баянхонгор аймгуудыг нийслэлтэй холбосон улсын чанартай хот хоорондын авто зам дайран өнгөрдөг. Багууд хоорондоо шороон замаар холбогддог. Сумын хэмжээнд нийт 37 аж ахуйн нэгж байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна.

Улсын үйлдвэрийн газар Баянтээгийн нүүрсний уурхай байнга ажилладаг. Хөх нуруунд өөхөн цагаан чулууны орд газартай. 2 дугаар багийн нутаг Шинжитийн хоолой, Таацын гол дагуу алтны ордтой. Таацын халуун рашаан, Шаргын тасархай, Ламын гэгээний суварга, Цэвэлваанчигдоржийн суварга, Ноён хатан цохио зэрэг түүх соёлын дургалт газруудтай.

Судалгааны талбай нь тус сумын 2-р багийн (Баянтээг) нутагт дэвсгэрт харьяалагдаж байна.

Хайгуулын тусгай зөвшөөрөлтэй талбай түүний ойролцоо (5.0 км) Нарийнтээл сумын малчин иргэдийн газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ бүхий 16 хаваржаа (Өвөлжөө) оршиж байна. (Зураг 49)

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сум

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сум нь 1924 онд байгуулагдсан. Бурханта, Байн-Ам, Ёлын-Ам,

Худаг-Урт, Бийрийн Уулзвар, Улаан-Уул гэсэн 6 багийн нийт 1021 өрхөд 3590 хүн амьдардаг. Хүн амын тоогоор аймагтаа эхний 3-т, газар нутгийн хэмжээгээрээ дээгүүр орох бөгөөд, хүн амын нягтралаар дундаж буюу 3.8 хүнтэй сум юм. Нийт газар нутгийн хэмжээ 385283 га. Нутгийн зүүн хэсгээрээ Өвөрхангай аймгийн Уянга, Нарийн тээл сумдтай, урд хэсгээрээ өөрийн аймгийн Богд, Жинст, баруун хэсгээрээ Баян-Овоо, хойд хэсгээрээ Эрдэнэцогт сумдтай тус тус хиллэдэг.

Сумын хэмжээнд мал сүргийн тоо 207692, үүнээс тэмээ 378, адуу 10380, үхэр 9295, хонь 58949, ямаа 128690 толгой байна. Нийт өрхөөс малтай өрхийн тоо 875, үүнээс малчин өрхийн тоо 791, малчдын тоо 1553 байдаг нь нийт өрхийн 77.5 хувийг эзэлж байна.

Дэд бүтэц сайн хөгжсөн, эрчим хүч, цахилгааны хангамж сайтай. Төвлөрсөн халаалтын системтэй.

Сумын газар нутаг дээгүүр Баянхонгор аймгийг нийслэлтэй холбосон улсын чанартай 50 км авто зам дайран өнгөрдөг. Багууд хоорондоо шороон замаар холбогддог.

Тус сумын хэмжээнд төсвийн 6 байгууллага, 17 хоршоо, Хөх бүрдний эх”, “Их богд” ХХК, Хаш гоёо” ХХК зэрэг нийт 23 аж ахуйн нэгж байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна.

Хайгуулын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн ойролцоо (5.0 км) Өлзийт сумын малчин иргэдийн газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ бүхий 7 хаваржаа (Өвөлжөө) оршиж байна. (Зураг 50)

ГУРАВ. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Хүснэгт 10. Гол нөлөөллийн хамрах хүрээ, эрчим хугацаа

Төслийн гол нөлөөлөл	Нөлөөлөлд өртөгч	Хамрах хүрээ	Сөрөг Нөлөөллийн эрчим	Үргэлжлэх хугацаа
Нэг. Төслийн үйл ажиллагааны явцад				
Шатах тослох материал, ахуйн бохир ус, хатуу хог хаягдлын угаагдал хөрсөнд шингэх	Гүний ургамал ус,	Төслийн талбай	Бага	Төсөл хэрэгжих хугацаанд
Зам, жим харгуй ихсэх	Агаар, хөрс, амьтан,	Авто зам түүний ойр орчим	Дунд	Төсөл хэрэгжих хугацаанд
Олборлолтон д өртөх	Газрын хэвлий	Төслийн талбай	Дунд	Төсөл хэрэгжих хугацаанд

Хүснэгт 11. Гол нөлөөллийн дүн шинжилгээ

Нөлөөллийн ангилал	Гол нөлөөлөл	Нөлөөллийн цар хүрээ	Нөлөөллийн эрчим	Нөлөөллийн үргэлжлэх хугацаа
1. Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл • Бохирдуулах • Эвдэх	<ul style="list-style-type: none"> • Санамсаргүй алдаа гарсан тохиодолд автомашины тос алдаж хөрс, шороо бохирддог. • Хөрс эвдэх нөлөөлөлд уурхайн хөрсийг дураараа сэндийчих, барилга өргөтгөн барих ажлууд хамаарагдаж байна. 	Төслийн эдэлбэр газрын хэмжээ	<p>Хөрс бохирдуулах нөлөөллийн эрчим их хэмжээтэй байна.</p> <p>Хөрс эвдэх нөлөөллийн эрчим их хэмжээтэй байна.</p>	Төсөл хэрэгжих хугацаанд

<ul style="list-style-type: none"> • Доройтуулах 	<ul style="list-style-type: none"> • Доройтуулах нөлөөлөлд автомашины хүн тээврийн маршрут, хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийг хашаалаагүй зэрэг хамаарагдаж байна. 		<p>Хөрс доройтуулах нөлөөллийн эрчим дунд зэрэг эрчимтэй байна.</p>	
<p>2. Гадаргын болон гүний усанд үзүүлэх нөлөөлөл</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бохирдуулах • Нөөцийг бууруулах 	<p>Үйл ажиллагааны явцад гүний усыг бохирдуулах нөлөөлөл нь ШТМ асгарах зэрэг орно.</p> <p>Газрын гүний ус ашигладаг учраас нөөцөд бага зэрэг нөлөөлнө.</p>		<p>Газрын гүний усны нөөцийг бууруулах нөлөөллийн эрчим их байна.</p>	<p>Төсөл хэрэгжих хугацаанд</p>
<p>3. Амьтан, ургамалд үзүүлэх нөлөөлөл</p> <ul style="list-style-type: none"> • Амьдрах орчинг хуваах • Амьдрах орчинг доройтуулах • Амьдрах орчинг хомсдуулах • Нөөцийг бууруулах 	<p>Хүнд даацын хөдөлгөөн нь тэдгээрийн амьдрах орчныг хуваах, доройтуулах, хомсдуулах нөлөөллийг үзүүлж байна.</p>	<p>Төслийн эдэлбэр газрын хэмжээ</p>	<p>Амьтан, ургамалд үзүүлэх нөлөөллийн эрчим их хэмжээтэй байна.</p>	<p>Төсөл хэрэгжих хугацаанд</p>
<p>4. Агаарт үзүүлэх нөлөөлөл</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бохирдуулах • Тоос 	<p>Галлагааны зуухаас угаар, автомашины шатаасан хийн угаар нь агаарыг бохирдуулж түүний чанарыг доройтуулдаг.</p> <p>Замын барилгын ажил нь агаарт тоос дэгдээж сөрөг нөлөө үзүүлдэг.</p>	<p>Төслийн эдэлбэр газрын хэмжээ</p>	<p>Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл дунд зэргийн эрчимтэй байна.</p>	<p>Төсөл хэрэгжих хугацаанд</p>

5. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлс				
• Хамгаалах	-	-	-	-
Нүүлгэн шилжүүлэх				

Эндээс үзэхэд тус төслийн эдэлбэр газар төдийгүй орчны газар нутгийг хамгаалалтад авч, авто хөсгийг зөвхөн тогтоосон замаар явуулж, үйлчлүүлэгчдийн тоог тогтоосон норм хэмжээнээс давуулахгүй байхыг үл харгалзваас хөрсний өнгөн хэсгийг дагтаршуулах, талхлах, ургамал нөмрөгийг алдралд оруулах улмаар ургамлын төрөл, зүйл хомсдож, ургацын хэмжээ буурч, экологийн тэнцвэрт байдал алдагдахад дөхөм үзүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Дээрх нөлөөллийн хүчин зүйлүүдээс хамгийн их нь хүнд даацын автомашины хөл хөдөлгөөн ихсэх, төслийн орчимд түймэр алдах, тээврийн хэрэгслээр холхиж олон салаа зам гаргаснаас хөрс эвдрэх, ахуйн бохир ус, хатуу хог хаягдал хур борооны усаар угаагдаж хөрсөнд шингэх, шатах тослох материал асгарах нь хөрс, усны бохирдол, ургамлан нөмрөг алдралд орон хомсдож биомассын хэмжээ багасах зэрэг ихээхэн сөрөг нөлөө үзүүлж болох нь харагдаж байна.

Иймд эдгээр нөлөөллийг бууруулах, арилгах талаар дараах бүлэгт өгсөн зөвлөмжүүдийг нэг бүрчлэн хэрэгжүүлж, цаашид байгаль хамгаалах жил бүрийн төлөвлөгөөнд тусган зохих арга хэмжээнүүдийг цаг алдалгүй авч байх шаардлагатай.

3.1 Төслийн гадаад болон дотоод овоолго барьж байгуулах үеийн гол нөлөөлөл

- Гадаад болон дотоод овоолгыг газар дээр нь зөөвөрлөн байрлуулах явцад хөрс, ургамал механик гэмтэлд өртөх
- Овор ихтэй хүнд ачаан (материал) доор удаан байсан хөрс дагтарших, ургамал дахин ургах чадваргүй болох, устах
- Будаг, маажин, цавуу мэтийн химийн бодис асгарснаас хөрс ургамал, хөрсний ус, голын ус бохирдох, амьд организм хордох
- Нунтаг болон цементийн зуурмаг, шохой асгаж, модны зомгол, золтос, үйрдэс, шилний хагархай зэрэг элдэв төрлийн хог хаягдлаар орчныг бохирдуулах
- Төслийн талбайн хөрс, ургамал бүхэлдээ эвдрэл, элэгдэлд орно.

3.2 Гадаад болон дотоод овоолго байгуулснаас хойшхи үйлчилгээнээс байгаль орчинд үзүүлэх гол нөлөөлөл

- Объектын орчин тойронд хөрс, ургамлан нөмрөг элэгдэл, эвдрэлд орох
- Зам жим, барилга байгууламжийн орчны хөрс талхлагдах, элэгдэх, эвдрэх нөхцөл бүрдэх, үйлчлүүлэгчдийн тоо олширсноор голын эрэг бохирдох
- Автомашины хөдөлгөөн нэмэгдсэнээс агаар орчин бохирдох зэргээр илэрнэ.

Төслийн байгууламжийг барих эхний үе шатанд объектыг байгуулах, газар шорооны ажил гүйцэтгэхэд тухайн орчны хөрс, ургамал нэн түрүүнд өртөж, суваг шуудуу татах зэрэгт рельефийн зарим хэлбэрийн үндсэн төрх алдагдах, шинээр бичил хэлбэр бий болж, газрын хөрсний механик бүтэц, ургамлын бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт орно. Ийм тохиолдолд тухайн байгууламж барих хэсгийн өнгөн хөрсийг хуулж овоолго хийж нөхөн сэргээлт болон цэцэрлэгжүүлэлтийн ажилд ашиглах нь зүйтэй. Нөхөн сэргээхдээ төсөлд тусгасан зураг төслийн дагуу тухайн орчинд зохицсон ургамал тарих шаардлагатай.

Овоолго барих үеийн нөлөөллийн төрөл нэлээд олон байгаа хэдий ч хамрах хүрээ нь бага, эрчим нь их байна. Иймд байгууламжийг барьж дууссаны дараа нөхөн сэргээх ажлыг яаралтай хийх шаардлагатай. Ашиглалт жигдэрсний дараа орчинд үзүүлэх нөлөөллүүд нь түүний олон талт үйл ажиллагаатай уялдан хүрээгээ тэлэх магадлалтай байгаа нь ажиглагдаж байна.

Тус төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх сөрөг нөлөөллийг бүхий л хүрээнд авч үзвэл: хөрс дагтарших, элэгдэх, эвдрэх нөхцөл бүрдэх, голын ус болон эрэг бохирдох, хөрсний усаар дамжин гүний ус бохирдох, биомассын хэмжээ багасах, элдэв төрлийн бохирдлоос амьтан, ургамал ялангуяа хөрсөн дэх бичил биетэн, хорхой шавьж хордож устах, мөлхөгч, мэрэгчид, жигүүртэн шувууд дайжих, мод бут өвс ургамал механик гэмтэлд өртөх гэж үзэв.

Эдгээр сөрөг нөлөөлөл нь нарийвчилсан үнэлгээний тайлангийн зөвлөмж, байгаль орчныг хамгаалах болон орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан асуудлуудад хайхрамжгүй хандсанаас үүсч болно. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг дараах бүлэгт дэлгэрэнгүй оруулсан бөгөөд тус зөвлөмжийг төсөл хэрэгжүүлэгч цаашид мөрдлөг болгон ажиллах шаардлагатай.

3.3 Төслөөс агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

Төсөл хэрэгжих орчимд агаарын бохирдол харьцангуй бага байна гэж үзэж байна. Энэ нутгийн агаар, ус, хөрс, ургамал байгалийн унаган төрхөө харьцангуй сайн хадгалсан бөгөөд ялангуяа уг төсөл хэрэгжих талбай нь хүний суурьшилын бүсээс зайтай, тухайн орчимд агаар орчинд хүчтэй нөлөөлж бохирдуулах эх үүсвэр байхгүй учир тухайн төсөл хэрэгжих талбайн агаар нь харьцангуй цэвэр ба төслийн үйл ажиллагаанаас суурьшлын бүсэд үзүүлэх сөрөг нөлөө харьцангуй бага байна.

Төсөл хэрэгжих орчмын агаарын бохирдлын эх үүсвэр нь барилга байгууламж барих явцад үүсэх тоосжилт, барилгажилтанд ажиллах машин механизмуудын түлшний шаталтаас гарах хорт хий /азотын давхар исэл, хүхэрлэг хий/, утаа болон цаг агаарын хуурайшилттай үед тэдгээрийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн хөрснөөс тоос босох, дуу чимээ зэрэг болно.

Мөн агаарын бохирдлын гол үүсвэрийн нэг нь байгалийн хүчин зүйл болох шороон шуурга гэж болно. Чухам ийм үед л тоос, шороо ихээр дэгдэж агаар орчныг бохирдуулна.

Цаашид уурхайн тээврийн хэрэгслийн ирж очих машин механизмуудын түлшний шаталтаас үүсэх хорт хий, утаа болон цаг агаарын хуурайшилттай үед тэдгээрийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн хөрснөөс тоос босох, дуу чимээ ихсэх зэргээр агаарын чанарт хими болон физикийн тодорхой нөлөөллийг бага хэмжээгээр үзүүлэх болно.

Дээрх нөлөөллийн хэлбэрийг доор дурдсан байдлаар ялган төсөөлж болох юм. Үүнд:

☞ Ургамалын бүрхүүл, бэлчээр тоос шороонд дарагдах

☞ Агаар дахь тоосны агууламж ихсэн хүмүүсийн эрүүл мэндэд нөлөөлөх

Иймд төсөл хэрэгжих орчин нь уул уурхайн бүс гэдгийг харгалзан үзэж хүний үйл ажилагаанаас үүдэлтэй тоосны сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга зам, хэтийн болон ойрын зорилтыг тодорхойлох нь нэн чухал юм.

Тээвэрлэлтийн /уурхайн олборлолтын/ үед эвдэрсэн газрыг тухай бүр нөхөн сэргээх, аль болохоор олон салаа зам гаргахгүй байх, автомашин зорчих гол замыг цаашдаа хатуу хучилттай болгох зэрэг бололцоотой бүхий л арга хэмжээг авч ажиллах нь зүйтэй.

Хийн хаягдлаас үүсэх гол сөрөг нөлөөлөл

Автомашин утааны найрлагад нийтдээ 200 гаруй төрлийн хорт бодис, химийн нэгдэл оролцдог. Зарцуулагдах түлшний жингийн 15% нь ашигтай зарцуулагдаж, үлдсэн 85% нь агаарт цацагддаг байна. 1кг түлш шатаахдаа бензиний хөдөлгүүр 300-310г, дизель хөдөлгүүр 80-100г хорт бодис ялгаруулна. 1кг шатахууныг литрт шилжүүлэн (бензин $q=0.725$, дизель $q=0.825$) бодож, түүний шаталтаас ялгаран гарах хорт хийн агуулалт, хэмжээг тооцоолон гаргасан. Автомашин утааны агаарыг бохирдуулах чанарыг тодорхойлохдоо бензин хөдөлгүүрт бол нүүрстөрөгчийн ба азотын ислийн агууламжийг, дизель хөдөлгүүрт бол хөө тортогийн агууламжийг үндсэн үзүүлэлт болгодог.

Хүснэгт 12. Автомашин асаалттай байх үеийн ялгаруулах хийн хэмжээ

Бохирдол	Автомашин асаалттай, сул зогсолттой байх үед	Машин хурдтай явж байх үед (60 км/цагаас дээш)	Машин тойргоор эргэх үед	Машины хурд саарч байх үед (60 км/цагаас доош)
СО (%)	4 – 9	< 1 – 8	1 – 7	2 – 9
НС, С ₆ Н ₁₄ (ppm)	500 – 1000	50 – 80	200 – 800	3000 – 12 000
NO _x (ppm)	10 – 50	1000 - 4000	1000- 3000	5 – 50

Дээрх хоёр төрлийн хөдөлгүүрийн утааны дундаж найрлагыг дараах хүснэгтэд харуулав. Энэ нь байгаль орчинд цацагдаж байгаа утааны техникийн болон мониторингийн хяналтын үзүүлэлт, ашиглагдах ач холбогдол юм.

Хүснэгт 13. Автомашин утааны бүрдэл найрлага

№	Бүрдэл	Хөдөлгүүрийн төрөл		Тайлбар
		Бензин	Дизель	
1	Азот (%)	74-77	76-78	Хоргүй
2	Хүчилтөрөгч (%)	0.3-8	2-18	Хоргүй
3	Усны уур (%)	3-5.5	0.5-4	Хоргүй
4	Нүүрсхүчлийн хий (%)	5-12	1-10	Хоргүй
5	Нүүрстөрөгчийн исэл (%)	1-10	0.01-0.5	Хортой
6	Азотын исэл (%)	0.1-0.5	0.001-0.4	Хортой
7	Альдегид (%)	0.0-0.2	0-0.009	Хортой
8	Нүүрс-устөрөгчид (%)	0.01-0.02	0.01-0.5	Хортой
9	Хүхэрлэг хий (%)	0-0.002	0-0.03	Хортой
10	Хөө тортог (г/м ³)	0-0.44	0.01-1.1	Хортой
11	Бенз (а) пирен (г/м ³)	<0.00002	<0.00001	Хортой

Хүснэгтээс харахад, 1л бензин шатаахад ялгарах хорт бодисын хэмжээ нь дизель түлшнийхээс дунджаар 3.1 дахин их байгаа бөгөөд зөрүүгийн хэмжээ нь 3-4 хооронд хэлбэлзэж байдгийг судалгаагаар тогтоосон байна.

3.4 Төслөөс газрын гадарга, хэвлийд үзүүлэх нөлөөлөл

Уг төсөл хэрэгжих талбай нь байгалийн хүчин зүйлс болох ус, салхины нөлөө, мөн хүний хүчин зүйлсийн нөлөөгөөр газрын гадарга болон хэвлийн их хэмжээний эвдрэлтэй, ихэнх хэсэг харьцангуй унаган төрхөө хадгалсан, хэсэг газар ургамал хөрс талхлагдаж, ухмал нүх үүссэн, одоогийн байдлаар бага зэрэг хог хаягдалтай байна.

Тус төсөл хэрэгжихэд нийт талбайн 31% буюу 15.0 га талбайн гадаргуу өртөгдөж байгаль орчинд сөрөг нөлөө учруулна.

✚ Төслийн олборлолтын ажлын үед хөрсөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

- Газрын хэвлий ухах, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн ихсэх, үүнээс үүдэн хөрс дагтарших, эвдрэх, ургамал нөмрөг алдралд орох, улмаар хөрсний үржил шимт хэсэг устаж алга болох, механик бүрэлдэхүүн өөрчлөгдөх, үүний улмаас элсэнцэр хөрс салхинд хийсэх, элсжилт үүсэх
- Техникийн шатах тослох материал асгарах, ахуйн хог хаягдал, бохир усны нөлөөгөөр газрын гадарга, хэвлий бохирдох
- Болзошгүй тохиолдлоор гал алдах, түймэр гарах

Иймд эдгээр нөлөөллийг бууруулах, арилгах талаар шаардлагатай арга хэмжээг тухай бүр авч хэрэгжүүлж байх шаардлагатай.

3.5 Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл

Төсөл хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй газар нь хөрс газарзүйн мужлалтаар хөрс-био уур амьсгалын Хангайн мужийн өндрийн бүсшил бүхий Хангай-Хэнтийн өмнөдийн хэв шинж бүхий 52 дугаар тойрогт хамрагдана. Энд уулын бэлээр нугын, уулын хойд хажуугаар уулын ширэгт-тайгын, уулын хар шороон, уулын ойн бараан, уулын хар шороон, уулын хар хүрэн хөрснүүд тус тус тархана.

Төслийн үйл ажиллагааны явцад хөрсөн бүрхэвчинд учруулж болзошгүй нөлөөллүүдийг жагсаан үзүүлбэл:

Төслийн кемпийн барилгын ажлын үед хөрсөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

- Байгууламжийн материалыг газар дээр нь зөөвөрлөн байрлуулах, төсөл хэрэгжих явцад хөрс, ургамал, мод бут механик гэмтэлд өртөх
- Овор ихтэй хүнд ачаан (материал) доор удаан байсан хөрс дагтарших, ургамал дахин ургах чадваргүй болох, устах гэх мэт орно.

Төслийн үйл ажиллагаанаас хөрсөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

- Төслийн үйл ажиллагааны явцад машин механизмаас мөн хүний санамсаргүй үйл ажиллагаанаас шалтгаалан ямар нэгэн шатах, тослох материал хөрсөнд ил задгай асгарч, хөрсийг бохирдуулах
- Төслийн ойр орчимд хүний үйл ажиллагаатай холбоотойгоор хог хаягдал бий болж ойр орчмын хөрсийг бохирдуулах, хөрс суларч цас борооны усанд норж шавар шалбааг ихтэй, хуурай салхитай үед тоос шороо босч орчныг бохирдуулах зэргээр нөлөөлнө.

3.6 Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх нөлөөлөл

Уурхайн олборлолт болон төслийн үйл ажиллагааны нөлөөгөөр /тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн зэрэг/ зүйлийн бүрдлийн хэвийн байдалд өөрчлөлт гарч, орчмын ургамлан нөмрөгийн тусгагын бүрхэц сийрэгжин халцгай талбайн хэмжээ ихсэх, бэлчээр

талхлагдаж, тус районы үндсэн ургамлууд нь нөхөн сэргэх чадваргүй болж устгах аюулд орох ба өөр ургамлын зүйлүүдээр солигдох болно.

Төслийн үйл ажиллагаанаас ургамлан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

- Төсөл орчмын ургамлан нөмрөгийн тусгагын бүрхэц сийрэгжин халцгай талбайн хэмжээ ихсэх, бэлчээр талхлагдах,
- Тус районы үндсэн ургамлууд нь нөхөн сэргэх чадваргүй болж устгах аюулд орох ба өөр ургамлын зүйлүүдээр солигдох болно. /Хогийн ургамал/
- Төсөл орчмын мод бут механик гэмтэлд өртөх

3.7 Амьтны аймагт үзүүлэх нөлөөлөл

Төслийн талбай орчмын нутаг нь монгол орны амьтны аймгийн газар зүйн мужлалаар Олон нуурынхөндий мужид багтана.

Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтны амьдрах орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

- Техникийн шатах тослох материал асгарах, ахуйн хог хаягдал, бохир усны нөлөөгөөр бичил биетэн устгах, хордох
- Төслийн олборлолтын ажлын үеийн тэсрэлт болон тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн дуу чимээ зэргээс тухайн орчны амьтад үргэн дайжиж амьтны аймагт сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй.

3.8 Гадаргын болон газрын доорх усанд үзүүлэх нөлөөлөл

Гадаргын болон гүний усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээнүүдэд, бичил бохир цэвэрлэх байгууламжаас гарсан цэвэршүүлсэн усыг тоосжилт болон ногоон байгууламжийн усалгаа зэрэгт эргүүлэн ашиглах, үер болохоос сэргийлж далан байгуулах, голын ойр орчимд ахуйн болон үйлдвэрийн бохирдлоос сэргийлэх хамгаалалтын төлөвлөгөө, анхааруулга сэрэмжлүүлэг бүхий самбар, мөн гүний ус ашиглалтыг хянах, хэрэглээг багасгах, гүний усны цооног болон гүний худгийн хяналтын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зэрэг багтана.

Төслийн үйл ажиллагаанаас гадаргын болон газар доорх усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

- Төслийн үйл ажиллагааны явцад машин механизмаас мөн хүний санамсаргүй үйл ажиллагаанаас шалтгаалан ямар нэгэн шатах, тослох материал хөрсөнд ил задгай асгарч, хөрсний ус болон борооны усаар дамжуулан гол горхи бохирдуулах
- Төслийн ойр орчимд хүний үйл ажиллагаатай холбоотойгоор хог хаягдал бий болж ойр орчмын гол горхины ус ба түүний эргийг бохирдуулах, хөрс суларч цас борооны усанд норж шавар шалбааг ихтэй, хуурай салхитай үед тоос шороо босч орчныг бохирдуулах зэргээр нөлөөлнө.
- Голын усны горим хүний үйл ажиллагааны нөлөөгөөр урсацын горимын үйл ажиллагаа алдагдах

3.9 Нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөөлөл

Уул уурхайн үйл ажиллагаа нь улс орон нутгийн төсөвт багагүй орлого оруулах, зуны улиралд ажлын цөөнгүй байр гардаг нь ажилгүйдлийг багасгах, хүмүүсийн амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэх чухал хүчин зүйл болж байна. Тухайн орон нутгийн

экологийн чадавхаас хэтэрсэн ажил үйлчилгээ эрхлэх хэт олон том жижиг уурхай байгуулж хүн амын төвлөрөл бий болгох хөл хөдөлгөөн ихэсгэхээс аль болохоор зайлсхийх, бүс нутгийн дүрэм журмын дагуу зохих хязгаарлалт хийх нь зайлшгүй шаардлагатай бөгөөд нэгэнт байгуулагдсан болон байгуулах гэж буй уурхай нь байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн хамгийн бага хэмжээнд хүртэл нь бууруулах талаар туйлын хариуцлагатай хандаж идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулах нь чухал юм.

Төслийн олборлолтын ажлын тоос болон дуу чимээний нөлөө нь ойролцоо оршин суугч иргэдэд нөлөөлөл үзүүлэх болно. Оршин суугч иргэдийн ашигладаг худгийн ойролцоо гүний усыг ашигласнаар бага гүний усны түвшин буурч энэ нь ойролцоох өрхүүдэд шууд нөлөөлж болзошгүй. Төслийн байгууламжийн ойр зорчих тээврийн хэрэгслийн тоо нэмэгдсэнээр зам тээврийн осол үүсгэхэд нөлөөлж болзошгүй.

3.11 Хуримтлагдах нөлөөлөл

“Империо майнинг” ХХК-ийн алтны шороон орд төсөл нь Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сум болон Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумд дамнан тухайн бүс нутагт уул уурхайн орд газруудын үйл ажиллагаа явагддаг ба төслүүдийн зүгээс хүрээлэн буй орчин, нийгэм эдийн засагт эерэг болон сөрөг нөлөөг тодорхой хэмжээгээр үзүүлэх юм. Үүнээс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл нь энэ төслийн сөрөг нөлөөтэй уялдан газар ашиглалт, хөрсний бохирдол, хөрсний талхагдал, агаарын чанар, ан амьтны дайжилт, ургамлан нөмрөг доройтох зэргээр хуримтлагдах нөлөөллийг үзүүлнэ. Иймд эдгээр хуримтлагдах нөлөөллөөс өөрийн нөлөөллийн байдлыг ялган салгахын тулд нөлөөллийн бүсэд тогтоосон БОМТ-г цаг тухай бүрд нь авч хэрэгжүүлж, тайлагнах нь зүйтэй.

Төсөл хэрэгжих явцад уурхайн олборлолт, төслийн цаашдын үйл ажиллагааны явцад тухайн төслийн үйл ажиллагаа болон орон нутагт хэрэгжиж буй бусад төслийн үйл ажиллагаанаас хам нөлөөлөл үүсч, байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд сөрөг үр дагавар ихтэй, богино болон урт хугацааны нөлөөллийг үүсгэж болзошгүй.

Хүснэгт 14. Болзошгүй хуримтлагдах нөлөөлөл

№	Хуримтлагдах нөлөөлөл	Нөлөөллийн шалтгаан	Хамрах цар хүрээ	Үргэлжлэх хугацаа
1	Газрын гадарга ба хэвлий эвдрэлд өртөх	Бусад төслүүдийн нөлөөлөл	Төслийн талбай, нөлөөллийн бүс	Өнгөрсөн, одоо, ирээдүй
2	Газрын доорх усны нөөц багасах	Бусад төслүүдийн усны хэрэглээ, хэрэглээний давхцал		Одоо, ирээдүй
3	Гадаргын ус бохирдох	Бусад төслүүдийн нөлөөлөл		Өнгөрсөн, одоо, ирээдүй
4	Ургамлан нөмрөгийн доройтол	Уур амьсгалын өөрчлөлт, төслийн үйл ажиллагаа		Өнгөрсөн, одоо, ирээдүй
5	Агаарын бохирдол нэмэгдэх	Хуурайшилт, бусад төслүүдийн бохирдол		Өнгөрсөн, одоо, ирээдүй
6	Хөрсний бохирдол, элэгдэл үүсэх	Уур амьсгалын өөрчлөлт, Бусад төслүүдийн нөлөөллийн давхцал		Өнгөрсөн, одоо, ирээдүй

7	Амьтан дайжих, тоо толгой цөөрөх	Уур амьсгалын өөрчлөлт, Бусад төслүүдийн нөлөөллийн давхцал		Өнгөрсөн, одоо, ирээдүй
---	----------------------------------	---	--	-------------------------

Хуримтлагдах нөлөөлөл, түүний үр дагаварыг бодитой тодорхойлох, эрт хугацаанд илрүүлэхийн тулд төслийн үйл ажиллагааны тодорхой үе шат хэрэгжсэний дараа төслийн үйл ажиллагаанд мониторинг хийхийг зөвлөж байна.

2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал

№	Зардлын утга	Нийт зардал, төгрөг
1	Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний ажлын зардал	1,800,000
2	Газар болон хөрсөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний зардал	3,500,000
3	Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулахад хийгдэх ажлын зардал	1,800,000
4	Ургамал, амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний зардал	3,000,000
5	Нөхөн сэргээлтийн ажлын зардал / <i>техникийн нөхөн сэргээлтийн ажил</i> /	12,000,000
6	6.Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10,000,000
7	7.Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох, нийгмийн хариуцлагын арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	73,600,000
8	Хог хаягдлын менежментээр хийгдэх ажлын зардал	4,800,000
9	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	1,132,000
10	Удирдлага зохион байгуулалтын ажлын зардал	2,400,000
11	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг танилцуулах зардал	1,000,000
12	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардал	3,600,000
	Нийт дүн	118,632,000

ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТЫН БИЕЛЭЛТ

“Импери майнинг” ХХК нь алтны шороон ордын үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага түвшинд байлгах улмаар үүссэн сөрөг нөлөөллийг бууруулах, болзошгүй аюул эрсдэлийг гаргахгүй байх тал дээр зорилт тавин ажиллаж байна.

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв, мян.төг	Биелэлтийн үр дүн
1	1	2	
1	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөн	10000.0	1000ш модыг орон нутагт тарьж өгсөн. Актыг хавсаргав. <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div>
2	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлт батлуулах	4800.0	2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг батлуулсан, 2024 оны биелэлтийн тайланг дүгнүүлэх хүсэлтийг хүргүүлсэн.

3.	Хогны гэрээ байгуулах	1019.0	<p>2024 онд хогны гэрээ байгуулсан хавсралтаар оруулав.</p> <p>Хогны төлбөр төлсөн баримт хавсаргав.</p>	 Огноо/Date: 2024.11.04 12:33:28																																																			
				Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information Журналын/Journal No: 7255768 Системийн огноо/System Date: 2024.11.01 10:04:37																																																			
				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Дт/From</th> <th style="width: 20%;">Дансны/Картын дугаар Account/Card number</th> <th style="width: 20%;">Нэр/Name</th> <th style="width: 20%;">Дүн/Amount</th> <th style="width: 10%;">Ханш/Rate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>5212262278</td> <td>ИМПЕРО МАЙНИНГ</td> <td>1,019,879.00 MNT</td> <td>1.00</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: center;">/ Нэг сая арван есөн мянга найман зуун далан есөн төгрөг /</td> </tr> <tr> <td colspan="4"></td> <td colspan="2"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Кт/To</th> <th style="width: 20%;">Банкны дугаар/Branch No</th> <th style="width: 20%;">Банкны нэр Bank Name</th> <th style="width: 20%;">Дүн/Amount</th> <th style="width: 10%;">Ханш/Rate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>05</td> <td>Хаан Банк</td> <td>1,019,879.00 MNT</td> <td>1.00</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Дансны/Картын дугаар Account/Card number</td> <td>Нэр/Name</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>5176120446</td> <td>MTA.TATBAP</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> </td> </tr> <tr> <td colspan="4"></td> <td colspan="2"> Гүйлгээний утга/Transaction description: 2241100022985; 6613713; 99104510 </td> </tr> </tbody></table>					Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate		5212262278	ИМПЕРО МАЙНИНГ	1,019,879.00 MNT	1.00	/ Нэг сая арван есөн мянга найман зуун далан есөн төгрөг /									<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Кт/To</th> <th style="width: 20%;">Банкны дугаар/Branch No</th> <th style="width: 20%;">Банкны нэр Bank Name</th> <th style="width: 20%;">Дүн/Amount</th> <th style="width: 10%;">Ханш/Rate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>05</td> <td>Хаан Банк</td> <td>1,019,879.00 MNT</td> <td>1.00</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Дансны/Картын дугаар Account/Card number</td> <td>Нэр/Name</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>5176120446</td> <td>MTA.TATBAP</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate		05	Хаан Банк	1,019,879.00 MNT	1.00		Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name				5176120446	MTA.TATBAP							Гүйлгээний утга/Transaction description: 2241100022985; 6613713; 99104510	
Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate																																																			
	5212262278	ИМПЕРО МАЙНИНГ	1,019,879.00 MNT	1.00																																																			
/ Нэг сая арван есөн мянга найман зуун далан есөн төгрөг /																																																							
				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Кт/To</th> <th style="width: 20%;">Банкны дугаар/Branch No</th> <th style="width: 20%;">Банкны нэр Bank Name</th> <th style="width: 20%;">Дүн/Amount</th> <th style="width: 10%;">Ханш/Rate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>05</td> <td>Хаан Банк</td> <td>1,019,879.00 MNT</td> <td>1.00</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Дансны/Картын дугаар Account/Card number</td> <td>Нэр/Name</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>5176120446</td> <td>MTA.TATBAP</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate		05	Хаан Банк	1,019,879.00 MNT	1.00		Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name				5176120446	MTA.TATBAP																																
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate																																																			
	05	Хаан Банк	1,019,879.00 MNT	1.00																																																			
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name																																																					
	5176120446	MTA.TATBAP																																																					
				Гүйлгээний утга/Transaction description: 2241100022985; 6613713; 99104510																																																			

“Имперо майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

			<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p>БАТЛАВ: “ИМПЕРО МАЙНИНГ” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Б.БАТЦЭЦЭГ</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>БАТЛАВ: “АЛТАН ОРШИХУХ” ХХК-ИЙН ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ Р.БАЯРБАТ</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>БАТЛАВ: ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН НАРИЙНТЭЭЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Б.СУГАР 2024 оны 07 сарын 12 ны өдөр</p> </div> </div> <p align="center">ТЕХНИКИЙН ХАЯГДАЛ ТОС, ТОСОЛГООНЫ ШИНГЭНИЙ ХАЯГДАЛЫГ ҮҮСГЭГЧ НЬ ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГӨХ ГЭРЭЭ №</p> <p>2023 оны 11-р сарын 07 -ны өдөр Улаанбаатар хот</p> <p>Энэхүү Техникийн хаягдал тос, тосолгооны шингэн хаягдалыг хүлээлгэн өгөх гэрээ /цаашид “Гэрээ” гэх/-г нэг талаас Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жууличин гудамж, Пеедл тауэр 704 тоот хаягт байрлах 6613713 тоот регистрийн дугаар бүхий “Имперо майнинг” ХХК /цаашид “ Үүсгэгч” гэх/-ийг төлөөлж Ерөнхий геологи албан тушаалтай Борхүү овогтой Бүтэмж нөгөө талаас Улаанбаатар хот Багахангай дүүрэг 1-р хороо химийн гудамжинд байрлах 5537266 регистрийн дугаартай “Алтан Оршихуу Групп” ХХК /цаашид “Боловсруулагч” гэх/-ийг төлөөлж Хангамж, борлуулалтын менежер албан тушаалтай Д.Ариунмөрөн нар /хамтад нь “Талууд” гэх/ Монгол улсын Иргэний хууль, Хог хаягдлын тухай хууль, байгаль орчны нөлөөлөх байдлын багц хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг үндэслэн дараах нөхцөлтэйгээр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.</p> <p align="center">Нэг. Ерөнхий зүйл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Үүсгэгч нь өөрийн үйлдвэр, уурхайгаас гарах техникийн ашигласан тос, тосол, гидрийн шингэн болон бусад тосолгооны шингэний хаягдал /цаашид “Хаягдал тос” гэх/-ийг холбогдох дүрэм, журмын дагуу цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэн Үүсгэгчээс Боловсруулагчид шилжүүлэх, Боловсруулагч нь хүлээн авах, уетгахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино. 1.2. Хаягдал тос нь хог хаягдлын ангилалын төрлөөр аюултай хог хаягдлын А зэрэглэлд <i>БОАЖЭС</i> айдын А/349 тоот кодчилсон эсвэгсатанд багтсан байгаль орчинд хор аюулын чанартай шингэн хог хаягдал юм. 1.3. Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүрэгээ биелүүлэхдээ байгаль орчны бохирдол гаргахгүй, галын аюулгүй байдлыг бүрэн сэвж, техник, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг бүрэн хангасан нөхцөлд үйл ажиллагаа явуулах шаардлагатай. 1.4. Энэхүү гэрээнд талууд нөгөө талынхаа хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэн гэрээгээр хүлээсэн үүрэг бүрэн биелүүлж үйл ажиллагаандаа хуулийг дээдлэх, хүний эрх, эрх чөлөөг хүндэтгэх, нууцыг чанд хадгалах зарчмыг баримтална. 1.5. Энэхүү гэрээний Хавсралт №1-г Үүсгэгчийн хаягдал тос цуглуулах, хадгалах үйлдвэр, уурхайн жагсаалт, сара гарах хаягдалын хэмжээ, төрлийг бүрэн тодорхойлж хавсаргах бөгөөд энэхүү хавсралт нь гэрээний салшгүй нэгэн гол хэсэг байна. <p align="center">Хоёр. Гэрээний хугацаа</p> <p>Гэрээ нь 2023 оны 11-р сарын 07 -ний өдрөөс 2024 оны 11-р сарын 07 -ний өдөр хүртэлх хугацаанд хүчинтэй байна.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.2 Гэрээний хугацааны хэрэгжлтийг хоёр тал харилцан үйл ажиллагаа зохиестой явагдсаныг хянан, дүрэм журмын биелэлтийг дүгнэж, сунгах саналыг шийдвэрлэнэ. 1.3 Гэрээний хэрэгжилт бүрэн хангагдсан дүгнэлтэнд дараах зүйлийн биелэлтийг дүгнэнэ. Үүнд: <ol style="list-style-type: none"> 1.3.1 Энэхүү гэрээний баталгаанд Үүсгэгч нь өөрийн эзэмшлийн талбай дээр хог хаягдалын кодчилсон жагсаалтын 13-р бүлгийн аюултай хаягдалын тогтмол тооцон жилд нийлүүлэх хаягдалаас хамааран 800,000 “Гэрээний төлбөр” болгож Боловсруулагчид байршуулах. <div style="text-align: right; margin-top: 20px;"> <p>2024 оны 07 сарын 12 өдөр № Цагаан-Овоо</p> <p>НЭГ. Нийтлэг үндэслэл</p> <p>Монгол улсын байгаль хамгаалах тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн 17-р дугаар зүйл, Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.4, 9.2, 20.1, 20.2 дугаар зүйлүүдийг үндэслэв.</p> <p>Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх болон орчны ариун цэврийг тогтмол цэвэр байлгах, цэвэр эрүүл орчинд ажиллах амьдрах орчмыг бий болгоход оршино.</p> <p>Хоёр. Гэрээ байгуулагч талууд</p> <p>Нэг талаас Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж ЗДТГ-ын дарга Б.Сугар нөгөө талаас “Имперо майнинг” ХХК-ний гүйцэтгэх захирал Б.Батцэцэг нар харилцан тохиролцож 2024 оны 01-р сарын 01-ны өдрөөс 2024 оны 12 сарын 31-ны өдрийг хүртэл хугацаатайгаар энэхүү гэрээг байгуулав.</p> <p>Гурав. Төлбөр тооцсон байдал</p> <p>30 хүнтэй ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд баптгал ажил гүйцэтгэлийн хугацааг дуустал төлбөрийг тооцов. Ажиллах хугацаа: 05 сар Жилийн төлбөр: 1.019.897 төгрөг</p> <p>Дөрөв. Сумын ЗДТГ-ын эрх үүрэг</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллах ○ Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэнд хяналт тавих. ○ Хуульд заасан журмын дагуу олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх, хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхийг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас шаардах <p>Тав. Аж ахуй нэгжийн эрх үүрэг</p> </div>
Нийт		14819.0	

ТАВ. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Импери майнинг” ХХК нь алтны шороон ордын үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага түвшинд байлгах улмаар үүссэн сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүллээ.

Хүснэгт 15. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн нотолгоо

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Биелэлтийн үр дүн
Бүтээн байгуулалтын үе шатанд	Ургамлан нөмрөг	<ul style="list-style-type: none"> Уурхайн үйл ажиллагаанаас ургамалан бүрхэвч доройтох 	<ul style="list-style-type: none"> Нөхөн сэргээлтийг стандартын дагуу гүйцэтгэх, биологийн нөхөн сэргээлтийн дараа хашаа хамгаалалт байгуулах 	Уурхайн талбайд	

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Биелэлтийн үр дүн
	Амьтан	<ul style="list-style-type: none"> Уурхайн ухаш болон уурхайн талбайд зэрлэг амьтад нэвтрэх, улмаар нүх рүү унаж гэмтэх, хог хаягдлаас хордох Уурхайн ажилчид хууль бусаар амьтан агнах үйлдэл гаргах 	<ul style="list-style-type: none"> Уурхайн овоолго болон ухашын гадуур хамгаалах хайс, тор татах Ажилчдад амьтны тухай хууль, байгаль хамгаалах талаар сургалт хийж байх 	Уурхайн нөхөн сэргээлтийн талбай	

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Биелэлтийн үр дүн
	Амьтан	<ul style="list-style-type: none"> ЦДАШ-ыг шувуу мөргөх, тогонд цохиулах 	<ul style="list-style-type: none"> Шувууны шувууны суулт 2 ширхэг /үүр/ суурилуулах 	Уурхайн ухаш, баяжуулах, зогсоол орчимд	
Нийт					1100.0

ЗУРГАА.НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, сая төг	Биелэлтийн үр дүн		
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Техникийн нөхөн сэргээлт- гадаад овоолго -- Өөрийн техниктэй	7.03 га талбай бүхий 91430 м3 эзэлхүүн хамарна	га	2.6		Техникийн нөхөн сэргээлтүүд хийгдсэн. Орон нутагт хүлээлгэж өгсөн.		
								
2.	Техникийн нөхөн сэргээлт- дотоод овоолго - Өөрийн техниктэй	18.99 га талбай бүхий 176390 м3 эзэлхүүн хамарна.	га	3.5		Техникийн нөхөн сэргээлтүүд хийгдсэн.		
								

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

3.	Тэрбум мод тарих	Төслийн талбайд салхин доод талдаа модоор хашлага хийх (Тайлбар: “Улаанбаатар хотын 2014 онд тарилтад тэнцэх мод сөөгийн тарьц, суулгацын ААНБ-ын судалгаа” “Тоонот байгаль” ТББ-ын үнийн дүнгээр авав.)	ширхэг	1000	5000	<p>Акт хавсаргав. 1000ш ширхэг модыг мөнгөн байдлаар орон нутагт олгосон.</p>
4.	Биологийн нөхөн сэргээлт-шимт хөрс болон биологи	Эвдэрсэн газар бүхий 7 га талбайг шимт хөрсөөр хучиж биологийн нөхөн сэргээлт хийнэ.	га	15.0	2500.0	<p>• Биологийн нөхөн сэргээлтийг ашигласан блокуудын хэмжээнд тус тус хийж гүйцэтгээд байна. Биологийн нөхөн сэргээлтийг Жалга 3-ын блокын талбайд 5.31 га болон Жалга 2-ын блокын талбайд 9.26 га тус бүр нийт 14.57 га талбайд гүйцэтгэж царгас, согоовор тарьж, улиас мод тарьсан байна.</p>

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

--	--	--	--	--	--

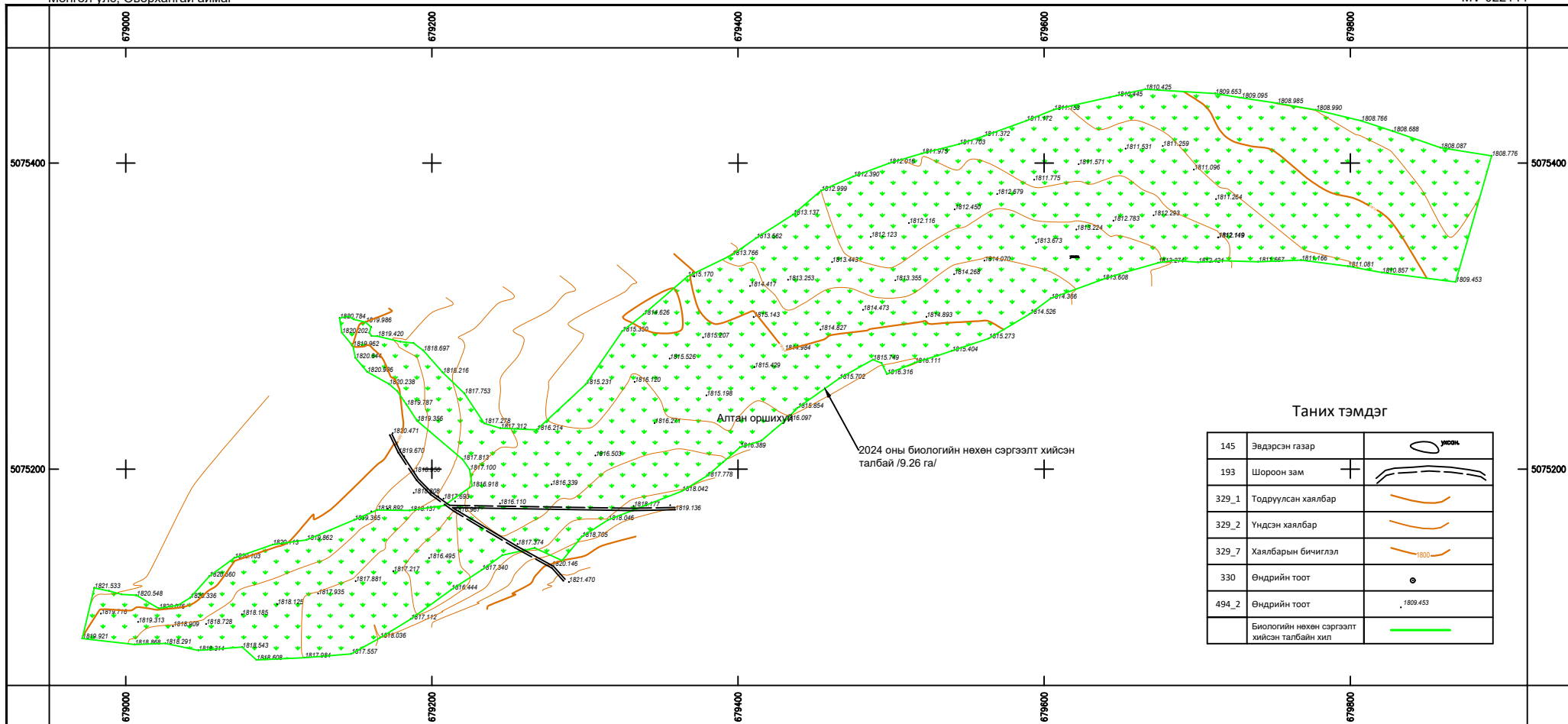
2024 онд Жалга 2 блокгийн талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн 9.26 га талбайн газарзүйн солбилцлын захын цэгүүд

Цэг	Х	Ү	Цэг	Өргөрөг	Уртраг
1	679849.4	5073489.9	1	N45°47'29.49"	E101°18'50.41"
2	679846.2	5073532.7	2	N45°47'30.89"	E101°18'50.33"
3	679990.7	5073498.7	3	N45°47'29.65"	E101°18'56.95"
4	680058.6	5073465.9	4	N45°47'28.52"	E101°19'00.05"
5	680121.7	5073490.1	5	N45°47'29.27"	E101°19'03.00"
6	680054.4	5073521.8	6	N45°47'30.34"	E101°18'59.94"
7	680220.9	5073498.1	7	N45°47'29.44"	E101°19'07.59"
8	680340.5	5073481.0	8	N45°47'28.77"	E101°19'13.12"
9	680386.6	5073537.2	9	N45°47'30.54"	E101°19'15.33"
10	680426.0	5073361.5	10	N45°47'24.81"	E101°19'16.94"
11	680507.3	5073319.1	11	N45°47'23.37"	E101°19'20.63"
12	680537.1	5073256.6	12	N45°47'21.30"	E101°19'21.94"
13	680605.8	5073255.7	13	N45°47'21.21"	E101°19'25.08"

Солбицлын тогтолцоо: WGS-84, UTM-47N
Монгол улс, Өвөрхангай аймаг

"ТӨВ ТЭГШ ХЭМ" ХХК

Нарийн тээл сум, Үзүүрт,
MV-022144

Таних тэмдэг

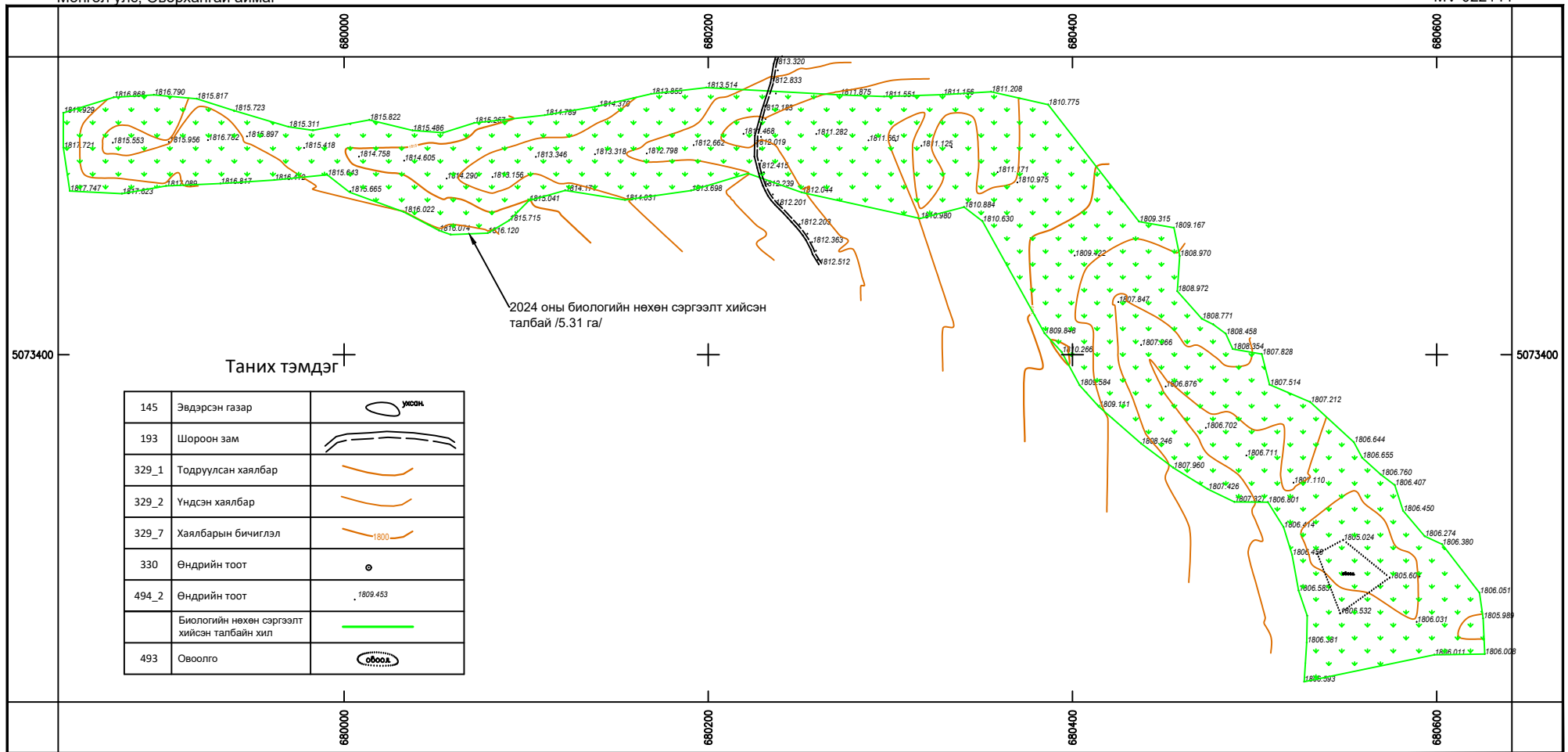
145	Эвдэрсэн газар		уусан
193	Шоорон зам		
329_1	Тодруулсан хяалбар		
329_2	Үндсэн хяалбар		
329_7	Хяалбарын бичиглэл		
330	Өндрийн тоот		
494_2	Өндрийн тоот		
	Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн хил		

МАСШТАБ 1:2000
1 сантиметрт 20 метр багтана.
Үеийн өндөр 1м
Өндрийн систем: Балтийн тэнгис

Солбицлын тогтолцоо: WGS-84, UTM-47N
Монгол улс, Өвөрхангай аймаг

"ТӨВ ТЭГШ ХЭМ" ХХК

Нарийн тээл сум, Үзүүрт,
MV-022144

МАСШТАБ 1:2000
1 сантиметрт 20 метр багтана.
Үеийн өндөр 1м
Өндрийн систем: Балтийн тэнгис

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

ДОЛОО. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах хэмжээ	арга	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Биелэлтийн үр дүн		
							6	7	8
1	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөн						6	7	8
1		Мод тарих байршлыг орон нутагтай тохиролцоно		-	1000ш	10000.0	1000ш модыг орон нутагт тарьж өгсөн. Актыг хавсаргав.		
									

НАЙМ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн ашиглалтын нөлөөллийн бүсэд малчдын хаваржаа болон зуслан, намаржаа байхгүй.

2024 онд өөрсдийн санаачлагаар нийт 3800 боодол өвсийг малчдад тараан тусламж үзүүлсэн. Нийт 73.6 сая төгрөг зарцуулсан.

ЕС. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн хэрэгжилтийн явцад ямарваа нэгэн түүх соёлын дурсгалт зүйл олдох үед холбогдох хууль тогтоомжинд заасны дагуу засаг захиргааны байгууллага болон холбогдох байгууллага болох ШУА-ийн Түүхийн хүрээлэнд даруй мэдэгдэж төслийн үйл ажиллагааг түр хугацаагаар зогсооно.

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

АРАВ.ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	2	3	4	5	6			
1.	Ажилчид болон үйлчлүүлэгчийн өвдөх, халдварт өвчин гарах	Ажилчдын эрүүл мэндийн үзлэг	Нийт ажилчид	33	100.0	Жил бүрийн ажилчдын эрүүл мэндийн үзлэгийг хийлгэсэн.		
2.	Гал түймэр гарах	Гал унтраах хэрэгслээр уурхайн кемпийг бүрэн хангах арга хэмжээ авах, галыг унтраах талаар тодорхой түвшинд бэлтгэлийг хангуулах арга хэмжээ зохион байгуулах /, утааны мэдрэгч, гал гарсан тохиолдолд ашиглах зориулалттай галын автомат гидрант, аврах шат, хаалга, тэдгээрийн байршлын тойм зураглал, яаралтай мэдээлэл дамжуулах цахилгаан холбоо зэргээр бүрэн тоноглох/	Нийт ажилчид	33	10.0			
Нийт						330.0		

АРВАН НЭГ.ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТ

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Биелэлтийн үр дүн
1	2	3	4	5	6	7	
1.	Ахуйн	Хог хаягдал хадгалах зориулалтын цэгт хогийн савыг 3-аас доошгүй төрлөөр ялгаж, тэмдэгжүүлсэн байх	Хог хаягдлын цэг байгуулах	-	100.0	3	
2.	Үйлдвэрийн	Уул уурхайн олборлолтын талбайн орчинд болон хариуцан хамгаалах талбайн орчинд хогийн сав байрлуулах, Байр сууц бүрт орчинтойгоо зохицсон материал, өнгө үзэмж бүхий хогийн савтай байх	Хог хаягдлын цэг байгуулах	-	-	-	

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

3.	Аюултай	Аюултай хог хаягдал аккумулятор, ашигласан тос маслыг цуглуулах тусгай хаягдлын цэг бий болгох	Хог хаягдлын цэг байгуулах	-	-	-		300.0
	Нийт							

Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах хог хаягдлыг эх үүсвэрээр нь барилгын болон ажилчдын буюу ахуйн гэж хоёр ангилна. Шинж чанараар нь хатуу, шингэн, хий гэж хувааж болно.

Төслийг хэрэгжүүлэх явцад барилгын ажилчдын түр суурин байгуулах ба үүсэн гарах ахуйн хог хаягдлыг дараах журмаар зохицуулна. Ялгаатай гурван өнгийн хог ангилан цуглуулах савыг барилгын ажилчдын түр сууринд байрлуулна. Доорх хүснэгт үзүүлсэн хаяг болон зааврыг сав бүрд байрлуулна. Эдгээр саванд хогийг зааврын дагуу ангилан хийж байгаа эсэхэд тухайн төслийн байгаль орчин эсвэл эрүүл ахуйн мэргэжилтэн хяналт тавьж ажиллана.

	Өнгийн шил, гэрлийн шил, толь, цонхны болон бусад шил хийхийг хориглоно!!!!
	Цаас болон бусад сонин сэтгүүл, цаасан хайрцаг, уут гэх мэт цаасан бүтээгдэхүүн, ус үл нэвтрүүлэх хайрцгууд. Эдгээрийг хогийн саванд хийхийн өмнө хавтгайлж нугалж хийнэ!!!
	Төмөр, хуванцар сав, баглаа боодол болон хуванцар сав хийнэ. Резин болон гялгар эдийг хийхгүй!!!

Зураг 10. Хогийн савны төрөл

Хогийн саванд тавигдах шаардлага: (Хог хаягдлын тухай хууль)

15.1.1. хог хаягдлыг ангилах, ачих, цуглуулах технологид нийцсэн;

15.1.2. галд тэсвэртэй материалаар хийгдсэн;

15.1.3. хог хаягдал салхиар тархах, хур тунадасны ус хуримтлагдах, шүүрэл ялгарахаас сэргийлсэн.

Хог хаягдал түүнийг цэвэрлэх, зайлуулах болон зохицуулах хэлбэр:

- Хог хаягдлыг орон нутгийн нэгдсэн хогийн цэгт нийлүүлэх талаар гэрээ байгуулж, холбогдох татвар хураамжийг цаг хугацаанд төлөх

“Империо майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

2	<p>Усны хяналт шинжилгээ: Усны чанар: рН, ууссан нийт давс (жингийн аргаар), нийт хатуулаг (CaCO3), Ca, Mg, Na, K, SO4, NO2, NO3, NH4, As, Cd, Cu, Hg, Pb, Zn, Cr, Fe, Ni, үнэр, өнгө, нүүрсустөрөгчид (нефть бүтээгдэхүүний бохирдол)</p>	<p>Худаг: Унд ахуйн усыг хангаж буй гүний худгаас Хаягдлын сан</p>	<p>Жил бүр 7 сард</p>	<div style="text-align: center;"> <p>“GREEN LAB” LLC ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ СОРИЛТЫН ДНГИЙН ХУУДАС</p> </div> <p>Дээж ирсэн огноо: 2024.10.02-12 Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: *Төгрөг Банктайг *ХХК Холбоо барих дугаар: 90103741 Дээж авсан газар: “Империо майнинг” ХХК Дээжний нэр: ус Лабораторийн дугаар: 248051</p> <p align="center">Усны хүнд металлын үзүүлэлт / MNS ISO 8288-1999 /</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">№</th> <th rowspan="2">Лаб дугаар</th> <th rowspan="2">Дээжний нэр</th> <th colspan="7">Агуулгаж мг/л</th> </tr> <tr> <th>Ni /Никель/</th> <th>Cd /Кадми/</th> <th>Pb /Хар тугалга/</th> <th>Zn /Цайр/</th> <th>Cr /Хром/</th> <th>Cu /Зэс/</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>248051</td> <td>Унд ахуй</td> <td><0.02</td> <td><0.01</td> <td>0.004</td> <td>2.50</td> <td>0.01</td> <td>0.23</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /MNS 0900:2018/</td> <td>0.02</td> <td>0.02</td> <td>0.01</td> <td>5.0</td> <td>0.05</td> <td>1.0</td> </tr> </tbody> </table> <p><small>Жич: Шинжилгээний харуулж өгсөн тухайн үзлийн дээжид замаар ба хувцсан ослоруудыг хэргэлнэ.</small></p> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН</p> <p>Шинжлэгч: С. Мянмардал</p> <p>ХЯН АЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН</p> <p>Лабораторийн эрхлэгч: Р.Тогчимэг / M.Sc /</p> </div> <p><small>Министр улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг 6-р хороо, Ням Батцэцэг буудал 10 давхар 02 өрөөн Утас/Факс: 77702020, 88950626 E-mail: landowner.mongolia@gmail.com</small></p>	№	Лаб дугаар	Дээжний нэр	Агуулгаж мг/л							Ni /Никель/	Cd /Кадми/	Pb /Хар тугалга/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/	Cu /Зэс/	1	248051	Унд ахуй	<0.02	<0.01	0.004	2.50	0.01	0.23			Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /MNS 0900:2018/	0.02	0.02	0.01	5.0	0.05	1.0
	№	Лаб дугаар	Дээжний нэр					Агуулгаж мг/л																														
Ni /Никель/				Cd /Кадми/	Pb /Хар тугалга/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/	Cu /Зэс/																														
1	248051	Унд ахуй	<0.02	<0.01	0.004	2.50	0.01	0.23																														
		Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /MNS 0900:2018/	0.02	0.02	0.01	5.0	0.05	1.0																														
<p>Усны түвшин (газрын гадаргаас доош, м-ээр)</p>	<p>Унд ахуйн усыг хангаж буй гүний худагт</p>	<p>Ус ашиглахаас өмнө нэг удаа, ус ашиглах явцад сар бүр, ашиглалт дууссаны дараа нэг удаа</p>																																				

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

3	<p>Хөрсний төлөв байдал, бохирдол: Хөрсний морфологи бичиглэл, рН, цахилгаан дамжуулалт, давс %, ялзмагийн агууламж %, шим тэжээлийн элемент (NO₃, P₂O₅, K₂O), хөрсний механик бүрэлдэхүүн, нүүрс устөрөгчийн нэгдлүүд, кадми, хром, кобальт, зэс, хар тугалга, мангани, никель, цайр</p>	<p>Төслийн талбайн хог хаягдлын цэг болон ариун цэврийн байгууламжийн цэгт хөрсний хүнд металл болон эрүүл ахуйн бактерийн холимог дээж авах</p> <p>ШТС болон автомашиг зогсоол хөрсний хүнд металлын дээж</p> <p>Биологийн нөхөн сэргээлтийн дараа хөрсний агрохими</p>	<p>Төслийн үйл ажиллагаа дуусахаас өмнө 1 удаа,</p> <p>Жил бүр 7 сард</p>	<div style="text-align: center;"> <p>ХӨРС СУДЛАЛЫН ЛАБОРАТОРИ</p> </div> <p>ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК Утас/Факс: 77278899, 77288899 E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn Дээж авсан өгнөө: 2024 он 07 сарын 29 Шинжилгээ хийсэн өгнөө: 2024 он 07 сарын 30 Дээж авсан газрын нэр: Өвөрхангай аймаг, Нарийнтээл сум, Имперо майнинг ХХК Координат:- Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Баянхангай Консалтинг” ХХК Харилцах утас: 70168088, 88034734</p> <div style="text-align: center;"> <p>Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Лаб №</th> <th>Дээжний нэр</th> <th colspan="2">Харуу</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="4" style="text-align: center;">24/3761</td> <td rowspan="4" style="text-align: center;">Зураг 1 А-0-20</td> <td style="text-align: center;">Нэгжийн нийт тоо</td> <td style="text-align: center;">14.6 · 10⁶</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><i>E. Coli</i></td> <td style="text-align: center;">Илэрсэн</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><i>Salmonella</i></td> <td style="text-align: center;">Илэрсгүй</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><i>Cl.perfringens</i></td> <td style="text-align: center;">Илэрсгүй</td> </tr> </tbody> </table> <p><small>Тайлбар: Энэхүү шинжилгээний зарим үзүүлэлтийн хэмжээг хангахад байгууллагын хэрэгсэлтэй хориглоно. Шинжилгээний хийсэн стандарт: MNS 6341:2012; MNS 5367:2004; MNS 3297:2019</small></p> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>Лабораторийн эрхлэгч Я. Болдбаатар /MS.c/</p> <p>Задлан шинжэгч: Б.Номин</p> </div>	Лаб №	Дээжний нэр	Харуу		24/3761	Зураг 1 А-0-20	Нэгжийн нийт тоо	14.6 · 10 ⁶	<i>E. Coli</i>	Илэрсэн	<i>Salmonella</i>	Илэрсгүй	<i>Cl.perfringens</i>	Илэрсгүй
Лаб №	Дээжний нэр	Харуу																
24/3761	Зураг 1 А-0-20	Нэгжийн нийт тоо	14.6 · 10 ⁶															
		<i>E. Coli</i>	Илэрсэн															
		<i>Salmonella</i>	Илэрсгүй															
		<i>Cl.perfringens</i>	Илэрсгүй															
4	<p>Амьтан, ургамлан нөмрөг: Амьтан, ургамлан нөмрөгийн маршрутын судалгааны бичиглэлд заасан үзүүлэлтүүд, амьтан, ургамлуудын мониторинг хийх</p>	<p>Төслийн талбайн хашаанаас дотор болон гаднах 5 км зай доторх нөлөөлөл, Хогийн цэгийн орчимд ургамлын өөрчлөлт</p>	<p>Төслийн хэрэгжилтийн туршид жил бүр 7 сард Төслийн талбайн 0,5 км зай дотор</p>	<p align="center">Төгрөг баян хангай ХХК-иар 7сард хийлгэсэн.</p>														
Төслийн байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын тухайн жилийн нийт зардлын дүн			355.0															

“Импери майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

АРВАН ГУРАВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Биелэлтийн үр дүн																				
	1	2	3																				
1.	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлтийн тайланг хугацаандаа танилцуулах, батлуулах	-	2024 онд БОМТ баглуулсан. Хавсралтаар баталсан нүүрийг оруулав.																				
2.	Энгийн хог хаягдлын гэрээ сунгуулах	-	<p>Сунгуулан хавсралтаар төлбөр төлсөн баримт болон гэрээг хавсаргалаа.</p> <p>ХААН БАНК Огноо/Date: 2024.11.01 12:33:28</p> <p>Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information Журналын/Journal No: 7255768 Системийн огноо/System Date: 2024.11.01 10:04:37</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Дт/From</th> <th>Дансны/Картын дугаар Account/Card number</th> <th>Нэр/Name</th> <th>Дүн/Amount</th> <th>Ханш/Rate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>5212262278</td> <td>ИМПЕРО МАЙНИНГ</td> <td>1,019,879.00 MNT</td> <td>1.00</td> </tr> </tbody> </table> <p>/ Нэг сая арван есөн мянга найман зуун далан есөн төгрөг /</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Кт/To</th> <th>Банкны дугаар/Branch No</th> <th>Банкны нэр Bank Name</th> <th>Дүн/Amount</th> <th>Ханш/Rate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>05</td> <td>Хаан Банк</td> <td>1,019,879.00 MNT</td> <td>1.00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Дансны/Картын дугаар Account/Card number: 5176120446 Нэр/Name: МТА.ТАТВАР</p> <p>Гүйлгээний утга/Transaction description: 2241100022985; 6613713; 99104510</p>	Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate		5212262278	ИМПЕРО МАЙНИНГ	1,019,879.00 MNT	1.00	Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate		05	Хаан Банк	1,019,879.00 MNT	1.00
Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate																			
	5212262278	ИМПЕРО МАЙНИНГ	1,019,879.00 MNT	1.00																			
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate																			
	05	Хаан Банк	1,019,879.00 MNT	1.00																			
	Нийт	-																					

АРВАН ДӨРӨВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Биелэлтийн үр дүн	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах газар
	1	2	3	4	5	6	7
1.	2024 оны БОМТөлөвлөгөөг танилцуулах, батлуулах	Цаасан	Тухайн онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө	2024.07 сард батлуулсан	-	Гүйцэтгэх захирал	АБОГ, БОАЖЯ
2.	2024 оны батлагдсан БОМТөлөвлөгөөг танилцуулан ажлыг эхлүүлэх	Цаасан	Ажлын жагсаалт, хугацаа, зорилтууд	2024.08 сард эхлүүлсэн	-	Гүйцэтгэх захирал	Төслийн талбай
3.	БОМТ-ны хэрэгжилтийн ажлын явцтай танилцах	Цаасан, зургаар	Байгаль орчны төлөвлөгөөнд тусгасан ажлуудын явц	2024.10 танилцсан	-	Гүйцэтгэх захирал	АБОГ
4.	БОМТ-ний дагуу хийгдсэн ажлыг хүлээлгэн өгөх	Цаасан, зургаар	Тухайн онд хэрэгжүүлсэн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө	2024.11 сард хүлээлгэн өгөхөөр ажиллаж байна.	-	Гүйцэтгэх захирал	АБОГ
5.	БОМТ-ны дагуу хийгдсэн ажлыг тайлагнах	Цаасан, зургаар	Тухайн онд хэрэгжүүлсэн байгаль орчны	2024.12 сард тайлагнана.	-		АБОГ, БОАЖЯ

“Империо майнинг” ХХК -ийн Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт дамнан орших MV- 022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Үзүүрт талбайн “Жалга 2”, “Жалга 3” алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

			менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг батлуулах			Гүйцэтгэх захирал	
	Нийт				-		

Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал 166.824 сая төгрөг

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг хүлээн авах ажлын хэсгийн ДҮГНЭЛТ

2024 оны 11 дугаар сарын 27 өдөр

Дугаар: 01

Өвөрхангай аймаг

“ИМПЕРО МАЙНИНГ” ХХ КОМПАНИЙН ЗАХИРАЛ Б.БАТЦЭЦЭГТ

Байгаль орчны менежментийн
төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн
тухай

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: “Империо майнинг” ХХК, РД:6613713
2. Төслийн байршил: Өвөрхангай аймаг, Нарийнтээл сум, 2-р баг, Үзүүрт
3. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-022144

“Империо майнинг” ХХКомпанийн ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу Өвөрхангай аймгийн Засаг даргын 2020 оны 05 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/245 дугаар захирамжаар байгуулагдсан байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хүлээн авах аймаг, сумын ажлын хэсэг Нарийнтээл сумын нутаг Үзүүрт MV-022144 дугаар тусгай зөвшөөрөл бүхий алтны шороон ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 2024 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдөр “Империо майнинг” ХХКомпанийн холбогдох албан тушаалтнуудыг байлцуулан шалгалаа.

Тус компанийн тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрд ажлын хэсгийн гишүүд үнэлгээ өгч, гишүүдийн өгсөн үнэлгээг нэмж, арифметик дунджийг гаргалаа. (Хүснэгт)

№	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Гишүүдийн үнэлсэн онооны энгийн арифметик дундаж оноо	Үндэслэл тайлбар
1	Техникийн нөхөн сэргээлт хийх төлөвлөгөөний биелэлт	45	35.2	Техникийн нөхөн сэргээлт 26.2 га, биологийн нөхөн сэргээлт 5 га талбайд хийсэн
2	Биологийн нөхөн сэргээлт хийх төлөвлөгөөний биелэлт			
3	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	20	20	
4	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	10	10	
5	Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	Гар аргаар ашигт малтмал олборлогч иргэдийн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орж, нөхөн

				сэргээгдээгүй орхигдсан 15 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт 2025 онд хийхээр төлөвлөсөн
6	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	
7	Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	0	0	Арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй
8	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	
9	Олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	
10	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	0	0	Арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй
11	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	0	0	Арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй
	Нийт	100	90.2	

Дээрх үнэлгээг үндэслэн ДҮГНЭЛТ болгох нь:

“Империо майнинг”ХХКомпанийн MV-022144 дугаартай дугаартай тусгай зөвшөөрлийн талбайн 26.2 (га) талбайд хийсэн техникийн нөхөн сэргээлт нь “Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэгдсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 5917:2008” стандартын ерөнхий шаардлагыг, 5 (га) талбайд хийж гүйцэтгэсэн биологийн нөхөн сэргээлтийн ажил нь “Эвдэрсэн газрын ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 5918:2023” стандартын шаардлагыг тус тус хангаж байна.

MV-022144 дугаар тусгай зөвшөөрөл бүхий алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрээр дүгнэхэд 90.2 %-ийн хэрэгжилттэй дүгнэгдлээ.

Цаашид анхаарах асуудал:

2024 онд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийж гүйцэтгэх.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг сайжруулах, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаарх хавсралт зөвлөмжийг хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажиллах.

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН.

Ажлын хэсгийн ахлагч:

БОГазрын дарга

Нарийн бичиг: БОГазрын мэргэжилтэн

Гишүүд:

Аймгийн ЗДТГ-ын ХБТХОХ-ын

Г.Баясгалан

Ц.Болдбаатар

ГУУХУБайцаагч
БОГазрын БОХУБайцаагч
Онги-Таац ГСГЗахиргааны мэргэжилтэн
Нарийнтээл сумын Засаг дарга
Нарийнтээл сумын БОХУБайцаагч

Т.Очирсүрэн
Б.Бумбаямбуу
Ц.Дамдинсүрэн
Б.Сугар
Г.Наранбаатар

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:
“Импери майнинг” ХХК-ийн
захирал

Б.Батцэцэг

---oOo---

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг хүлээн авах ажлын хэсгийн ЗӨВЛӨМЖ

2024 оны 11 дугаар сарын 27 өдөр

Дугаар: 0/

Өвөрхангай аймаг

“ИМПЕРО МАЙНИНГ” ХХ КОМПАНИЙН ЗАХИРАЛ Б. БАТЦЭЦЭГТ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тухай

“Өгөөмөр-Өргөө” ХХ Компанийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг шалгаад дараах зөвлөмжийг хүргүүлж байна.

1. Тухайн жилийн БОМТөлөвлөгөөнд нөхөн сэргээлт хийх талбайн хэмжээ, байршил, солбицолыг тодорхой тусган нөхөн сэргээлтийг холбогдох стандартын дагуу хийх;

2. 2024 онд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн газарт 2025 биологийн нөхөн сэргээлтийг бүрэн хийх;

3. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт туссан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаа, газрын байршил, солбицолыг төлөвлөгөөнд тодорхой тусгах;

4. Төлөвлөгөөнд орсон ажлуудыг хийх явцдаа фото зургаар баримтжуулж, тайланд хавсаргах;

5. Тухайн жилийн БОМТөлөвлөгөөг боловсруулахдаа орон нутгийн холбогдох газраас санал авч төлөвлөгөөнд тусгах;

6. Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 10¹ дүгээр зүйлд заасны дагуу байгаль орчны аудитыг 2 жил тутамд хийлгэж, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах;

7. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.6, 9 дүгээр зүйлийн 9.6 дахь заалт, Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний журам болон 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд гар аргаар ашигт малтмал олборлогч иргэдийн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орж, нөхөн сэргээгдээгүй орхигдсон газарт нөхөн сэргээлтийн хийж, газрыг цаашид бэлчээрийн зориулалтаар ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлж, орон нутагт хүлээлгэн өгөх;

ЗӨВЛӨМЖ ГАРГАСАН:

Ажлын хэсгийн ахлагч:

БОГазрын дарга

Нарийн бичиг: БОГазрын мэргэжилтэн

Гишүүд:

Аймгийн ЗДТГ-ын ХБТХОХ-ын

ГУУХУБайцаагч

БОГазрын БОХУБайцаагч

Онги-Таац ГСГЗахиргааны мэргэжилтэн

Нарийнтээл сумын Засаг дарга

Нарийнтээл сумын БОХУБайцаагч

Г.Баясгалан

Ц.Болдбаатар

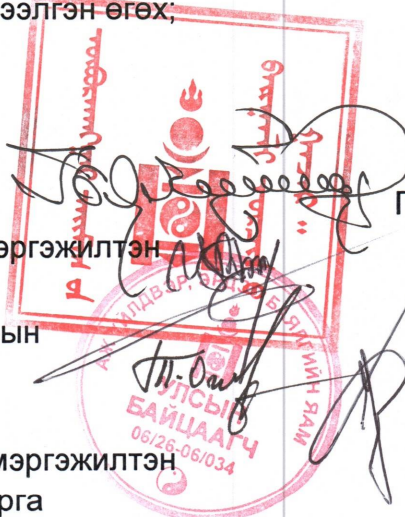
Т.Очирсүрэн

Б.Бумбанямбуу

Ц.Дамдинсүрэн

Б.Сугар

Г.Наранбаатар

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ ТАЛБАЙД НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН ГАЗРЫГ
ХҮЛЭЭЖ АВСАН ТУХАЙ АКТ

2024 оны 11 дугаар сарын 29-ний өдөр

№ 01

Өвөрхангай аймаг

1. Байршлын мэдээлэл	
1.1. Аймаг, нийслэлийн нэр	Өвөрхангай
1.2. Сум, дүүргийн нэр	Нарийнтээл сум
1.3. Газрын нэр	2 дугаар баг, Үзүүрт /Үзүүр хүрэм/
2. Нөхөн сэргээлт хийсэн байгууллагын мэдээлэл	
2.1 Аж ахуйн нэгжийн нэр, регистрийн дугаар	“Империо майнинг” ХХК 6613713
2.2 Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн дугаар	MV-022144 1027.27 (га)
2.3 Тус талбайд нийт эвдрэлд өртсөн талбайн хэмжээ (га)	30 (га)
2.4 Нөхөн сэргээлт хийсэн аж ахуй нэгжийн нэр, регистр	“Империо майнинг” ХХК 6613713
3. Өмнөх жилүүдэд тухайн тусгай зөвшөөрлийн талбайд хийсэн нөхөн сэргээлтийн ерөнхий мэдээлэл	
3.1 <u>Техникийн нөхөн сэргээлт</u> - Талбайн хэмжээ 14.3 (га) - Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр) 12.455.000	3.2 <u>Биологийн нөхөн сэргээлт</u> - Талбайн хэмжээ 0 (га) - Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашигласан мод, сөөг, ургамлын зүйлийн нэр, ургамалжуулсан байдал: 2024 онд биолгийн нөхөн сэргээрт хийхээр төлөвлөсөн - Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)
4. 2024 онд хүлээлгэн өгч буй нөхөн сэргээлтийн мэдээлэл	
<u>Техникийн нөхөн сэргээлт</u> - Талбайн хэмжээ 26.2 (га) - Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр) 80,300,000	<u>Биологийн нөхөн сэргээлт</u> - Талбайн хэмжээ 5 (га) - Биологийн нөхөн сэргээлтэд царгас, согоовор, улиас мод тариалсан. - Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр) 30,000,00
5. Орон зайн мэдээлэл	
5.1 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газрын фото зураг	5.2. Хэмжилт, зураглал - Кадастрын зураглал хийсэн мэргэжлийн байгууллага болон хэмжилт хийсэн хүний нэр: Төв тэгш хэм ХХК-ийн инженер Б.Хаш-Эрдэнэ - Хэмжилтэд ашигласан программ, тоног төхөөрөмж, 2 долгионы GNSS GPS, Autocad 2018 Garmin 60 GPS багаж, ArcGis 10.4.1 программ - Холбогдох утас: 88111087 Гарын үсэг:

5.3 Нөхөн сэргээлт хийсэн газрын
солбицол

Жич: 4-өөс доошгүй эргэлтийн цэгийн
солбицол байна.

№	Өргөрөг	Уртраг
8.2 га техникийн нөхөн сэргээлт /Жалга-2 доод/		
1	45° 47' 58.940" N	101° 22' 0.320" E
2	45° 48' 3.200" N	101° 21' 50.260" E
3	45° 48' 3.980" N	101° 21' 42.550" E
4	45° 48' 5.390" N	101° 21' 40.110" E
5	45° 48' 5.760" N	101° 21' 37.860" E
6	45° 48' 8.480" N	101° 21' 36.350" E
7	45° 48' 10.680" N	101° 21' 36.540" E
8	45° 48' 9.830" N	101° 21' 44.890" E
9	45° 48' 8.750" N	101° 21' 48.220" E
10	45° 48' 3.330" N	101° 21' 59.850" E
11	45° 48' 1.310" N	101° 22' 3.240" E
8.7 га техникийн нөхөн сэргээлт /Жалга-2/		
13	45° 48' 31.890" N	101° 20' 21.630" E
14	45° 48' 30.000" N	101° 20' 11.260" E
15	45° 48' 28.310" N	101° 20' 4.940" E
16	45° 48' 27.270" N	101° 19' 57.110" E
17	45° 48' 26.900" N	101° 19' 46.670" E
18	45° 48' 25.030" N	101° 19' 39.740" E
19	45° 48' 22.420" N	101° 19' 25.030" E
20	45° 48' 21.740" N	101° 19' 16.710" E
21	45° 48' 23.790" N	101° 19' 16.330" E
22	45° 48' 25.400" N	101° 19' 24.930" E
23	45° 48' 25.910" N	101° 19' 31.940" E
24	45° 48' 28.990" N	101° 19' 44.490" E
25	45° 48' 28.840" N	101° 19' 58.290" E
26	45° 48' 29.340" N	101° 20' 3.780" E
27	45° 48' 31.700" N	101° 20' 11.220" E
28	45° 48' 32.800" N	101° 20' 21.480" E
10 га техникийн нөхөн сэргээлт /Жалга -1/		
30	45° 48' 37.970" N	101° 20' 28.330" E
31	45° 48' 37.190" N	101° 20' 20.880" E
32	45° 48' 39.770" N	101° 20' 12.040" E
33	45° 48' 38.380" N	101° 20' 5.450" E
34	45° 48' 39.760" N	101° 20' 1.060" E
35	45° 48' 39.890" N	101° 19' 53.330" E
36	45° 48' 52.860" N	101° 19' 33.900" E
37	45° 49' 1.360" N	101° 19' 9.410" E
38	45° 49' 2.280" N	101° 19' 10.520" E
39	45° 48' 56.400" N	101° 19' 33.540" E
40	45° 48' 42.300" N	101° 19' 52.920" E
41	45° 48' 41.320" N	101° 20' 1.170" E
42	45° 48' 39.530" N	101° 20' 6.290" E
43	45° 48' 40.880" N	101° 20' 11.490" E
44	45° 48' 38.100" N	101° 20' 20.590" E
45	45° 48' 39.560" N	101° 20' 28.300" E
5 га биологийн нөхөн сэргээлт		
1	45° 47' 20.550" N	101° 19' 22.230" E
2	45° 47' 23.370" N	101° 19' 20.630" E
3	45° 47' 23.390" N	101° 19' 19.750" E
4	45° 47' 25.540" N	101° 19' 15.910" E

5	45° 47' 28.500" N	101° 19' 13.570" E
6	45° 47' 29.210" N	101° 19' 10.640" E
7	45° 47' 29.470" N	101° 19' 7.680" E
8	45° 47' 29.050" N	101° 19' 4.520" E
9	45° 47' 28.970" N	101° 18' 58.820" E
10	45° 47' 29.650" N	101° 18' 56.950" E
11	45° 47' 29.540" N	101° 18' 52.870" E
12	45° 47' 29.490" N	101° 18' 50.410" E
13	45° 47' 30.890" N	101° 18' 50.280" E
14	45° 47' 31.170" N	101° 18' 52.610" E
15	45° 47' 30.470" N	101° 18' 56.610" E
16	45° 47' 30.600" N	101° 18' 58.050" E
17	45° 47' 30.340" N	101° 18' 59.940" E
18	45° 47' 30.520" N	101° 19' 0.730" E
19	45° 47' 31.010" N	101° 19' 6.640" E
20	45° 47' 30.800" N	101° 19' 13.900" E
21	45° 47' 30.540" N	101° 19' 15.330" E
22	45° 47' 28.420" N	101° 19' 17.550" E
23	45° 47' 25.440" N	101° 19' 20.760" E
24	45° 47' 22.500" N	101° 19' 25.040" E
25	45° 47' 21.640" N	101° 19' 25.930" E
26	45° 47' 20.600" N	101° 19' 26.030" E

Нөхөн сэргээлт хийсэн газарт хэмжилт хийж талбайн хэмжээг тогтоон полигон хэлбэрээр shape.file үүсгэн флаш болон CD-нд хуулж акттай хавсаргана.

6. Мэдээллийн сангийн бүртгэл

Нөхөн сэргээлтийг хүлээн авсан ажлын хэсэг нь Байгаль орчны мэдээллийн сангийн www.eic.mn цахим системийн Нөхөн сэргээлтийн мэдээллийн дэд санд заавал бүртгүүлнэ.

Жич: Мэдээллийн санд бүртгээгүй тохиолдолд нөхөн сэргээлтийг хүлээн авсан актыг хүчинтэйд тооцохгүй.

Мэдээлэл оруулсан хүний нэр, албан тушаал:

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын мэргэжилтэн Ц.Болдбаатар

Гарын үсэг:

Огноо:

 2024.11.27

Нэмэлт мэдээлэл:

Нөхөн сэргээлтийн ажил нь холбогдох хууль, журам, стандартад нийцсэн талаарх ажлын хэсгийн дүгнэлт:

“Империо майнинг”ХХКомпанийн MV-022144 дугаартай дугаартай тусгай зөвшөөрлийн талбайн 26.2 (га) талбайд хийсэн техникийн нөхөн сэргээлт нь “Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэгдсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 5917:2008” стандартын ерөнхий шаардлагыг, 5 (га) талбайд хийж гүйцэтгэсэн биологийн нөхөн сэргээлтийн ажил нь “Эвдэрсэн газрын ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 5918:2023” стандартын шаардлагыг тус тус хангаж байна.

АКТ ГАРГАСАН:

Ажлын хэсгийн ахлагч:

БОГазрын дарга

Г.Баясгалан

Нарийн бичиг: БОГазрын мэргэжилтэн

Ц.Болдбаатар

Гишүүд:

Аймгийн ЗДТГ-ын ХБТХОХ-ын

ГУУХУБайцаагч

БОГазрын БОХУБайцаагч

Онги-Таац ГСГЗахиргааны мэргэжилтэн

Нарийнтээл сумын Засаг дарга

Нарийнтээл сумын БОХУБайцаагч

Т.Очирсүрэн

Б.Бумбанямбуу

Ц.Дамдинсүрэн

Б.Сугар

Г.Наранбаатар

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

“Импери майнинг” ХХК-ийн захирал

Б.Батцэцэг

-oOo-

ХАВСРАЛТ

Газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгааны дүгнэлт

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ,
ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

15170 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,

Барилгандын талбай 3, Утас: 26 02 03,

Факс: (976-11) 32 26 83, И-мэйл: info@gazar.gov.mn

2025.06.08 № 1/1224
танай 2025.05.25 -ны № 23/09 -т

Дүгнэлт баталгаажуулсан тухай

“БАЯНХАНГАЙ КОНСАЛТИНГ ХХК-Д”

Газрын тухай хуулийн 58 дугаар зүйл, Монгол Улсын Засгийн Газрын 2003 оны 28 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам”-ын 3.5 дахь хэсэгт заасны дагуу танай байгууллагын Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумдын нутагт дамнан орших MV-022144 дугаартай ашигт малтмал ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий 1027.27 га талбайд гүйцэтгэсэн газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажлын дүгнэлтийг баталгаажуулан хүргүүлэв.

Хавсралт хуудастай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Ж.БАТСАЙХАН

1523001678

ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ, ЧАНАРЫН ЗАХИАЛГАТ
ХЯНАН БАТАЛГААНЫ ДҮГНЭЛТ

Хянан баталгааны төрөл: Захиалгат

Огноо: 2023.06.08

- Газар ашиглагч: “Импоро майнинг” ХХК
- Аймаг (нийслэл): Өвөрхангай, Баянхонгор Сум(дүүрэг):Нарийнтээл, Өлзийт
- Байршил, хаяг: Өвөрхангай аймаг Нарийнтээл, Баянхонгор аймаг Өлзийт сум
- Нэгж талбарын дугаар: МУ-022144-01
- Хөрсний нэр: 51- Уулын цайвар хүрэн хөрс
- Ургамалжилт: У-III-2-5 Хялгана, хялгана-алаг өвст
- Нийт талбайн хэмжээ: 449.27 га
- Газар эзэмших зориулалт: Алтны шороон орд
- Одоогийн газар ашиглалтын хэлбэр: Алтны шороон орд
- Газар ашиглах, эзэмших шийдвэр: Ашигт малтмал, газрын тосны газрын Геологи, Уул уурхайн кадастрын хэлтсийн даргын 2022 оны 07 дугаар сарын 08-ны өдрийн MV-022144 дугаар бүхий тусгай зөвшөөрөлтэй.
- Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээний дугаар: -
- Эзэмших газрын төлөв байдал, чанарын тодорхойлолт:

Эзэмшил газрын ангилал	Талбай, га	Үүнээс зөдэрч бохирдсон, талбайн хэмжээ, га		
		Физикийн	Химийн	Биологийн
Нийт эзэмшлийн газар	1027.27		-	-
Нэгж талбарын талбай	449.27			
Газар дээрээ ашиглаж байгаа талбай	-		-	-
А. Зөвшөөрөлтэй ашиглаж байгаа талбай	-	-	-	-
1.Үйл ажиллагаанд өртөөгүй	446.1528	-	-	-
Ургамлан нөмрөгтэй	446.1528	-	-	-
2.Үйл ажиллагаанд өртсөн	3.1172	3.1172	-	-
Үүнээс:				
Кемп	1.6788	1.6788	-	-
Хогийн цэг	0.7131	0.7131	-	-
Зогсоол	0.7253	0.7253	-	-
Б.Зөвшөөрөлгүй ашиглаж байгаа талбай	-	-	-	-

13. Газар ашиглалтын онцлог, гадаргын төлөв байдал: Уулын цайвар хүрэн хөрс бүхий хэв шинжтэй экологийн нэгдүгээр нэгж талбар нь 449.27 га талбайтай байна. Энэхүү нэгж талбар нь уулын өвөр хэсэгт эзэмшил талбайн баруун өмнө хэсэгт байрлана. Газрын гадаргын тэгш бус, баруунаас зүүн тийш 0-3 орчим градусын налуутай, нэгж талбарын зүүн хэсэгт гуу жалгатай байна. Тус нэгж талбарт кемп (1.6788 га), зогсоол (0.7253 га га), хогийн цэг (0.7131 га) нийт хүний үйл ажиллагаагаар (3.1172 га) талбай дунд хүчтэй эвдрэлд өртсөн байна. Газрын гадаргад хужир мараа, намаг ажиглагдаагүй.

14. Хөрсний доройтол, бохирдолт, түүний төрөл, зэрэглэл: Уг нэгж талбарын баруун, зүүн хэсгээр уулын цайвар хүрэн хөрс хэсэгчлэн тархсан. Хөрсний ялзмагт үеийн зузаан нь янз бүр байдаг. Энэ нь газрын гадаргын хотгор гүдгэрээс хамаарна.

Ялзмагийн агууламж дээрээс доошлоход аажмаар багасаж байна. Хөрсний орчин ердийн нөхцөлд хүчиллэг буюу саармаг, карбонатын агууламж байнга ажиглагддаг байна (Д. Доржготов, 2003).

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжний дугаар	Дээж авсан гүн, см	Жижиг хэсгийн зэлэх хэмжээ мм, хувиар						
		Элс		Тоос				Шавар
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	
1	0-20	39.1	33.8	11.8	2.0	6.7	6.5	15.3
3	0-20	31.1	42.7	10.9	10.9	2.8	1.6	15.3

Хөрсний механик бүрэлдэхүүнийг Н.А. Качинскийн ангиллын аргаар физик шаврын зэлэх хувиар тодорхойлоход зүсэлт нэг нь элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй зүсэлт гурав нь элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй байна.

Хөрсний химийн шинж чанар

Дээжний дугаар	Дээж авсан гүн, см	рН H ₂ O	ЦДЧ, dS/m	Дэвс	Ялзмаг %	CO ₂	NO ₃ , мг/100 гр	Солилцох суурь, мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
								Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
1	0-20	8.12	0.055	0.022	1.43	0.96	0.43	9	8	3.6	9
3	0-20	8.45	0.061	0.024	1.52	1.12	0.54	11	9	3.0	10

Дээж 01. Химийн шинжилгээний үр дүнгээр хөрс нь сул шүлтлэг урвалын орчинтой, ялзмагийн агууламж хангамжтай, мөн хөдөлгөөнт фосфор маш бага, калийн агууламж дунд зэрэг байна. Хөрсний үржил шимийн түвшин дундаж байна. Ургамал ургах нөхцөл тааруу байгааг илтгэж байна.

Дээж 03. Химийн шинжилгээний үр дүнгээр хөрс нь сул шүлтлэг урвалын орчинтой, ялзмагийн агууламж дунд, мөн хөдөлгөөнт фосфор их, калийн агууламж дунд зэрэг байна. Хөрсний үржил шимийн түвшин дундаж байна. Ургамал ургах нөхцөл тааруу байгааг илтгэж байна.

Хөрсөн дэх зарим хүнд металлын агууламж

Дээжний дугаар	Дээж авсан гүн, см	Хүнд металлын агууламж мг/кг					
		Ni /никель/	Cd /кадмий/	Pb /Хар тугалга/	Zn /цайр/	Cr /хром/	Cu /зэс/
1	0-10	11.9	0.0	29.6	45.9	10.4	16.5
Хүлцэх агууламж /MNS 5850:2019/		60.0	1.0	50.0	100.0	60.0	60.0
Хортой агууламж /MNS 5850:2019/		1000.0	10.0	500.0	600.0	400.0	500.0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/		1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1500.0	1000.0

Хөрсөн дэх зарим хүнд металлын агууламжийг лабораторийн шинжилгээгээр тодорхойлж үзэхэд стандартын хүлцэх агууламж болон хортой, аюултай агууламжаас бага байна.

Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээ

Үнэлгээ	Нянгийн тоо MNS 6341:2012	Гэдэсний савханцрын титр MNS 5367:2004	Перфрингенсийн таньц MNS 6341:2012

	Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг
Цэвэр	3.9*10 ⁵	0.1	1	0.1<	1
Бохирдол багатай			0.1-0.01		0.1-0.01
Дунд зэргийн бохирдолтой			0.01-0.001		0.01-0.0001
Их бохирдолтой			0.0001		0.0001>

Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний үр дүнг (MNS 3297-1991) Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот, суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм, хэмжээ стандарттай харьцуулахад дээрх үзүүлэлт илрээгүй буюу хөрс бохирдолгүй байна.

15. Ургамлан нөмрөгийн төрх байдал, доройтол, талхагдлын хэлбэр:

Нэгж талбарт хялгана, хялгана-алаг өвст бэлчээрийн төрөл тархсан байна. Дэд зонхилогч нь хялгана ургамал байна. Нэгж талбарын баруун хэсэгт тархсан байна. Ургамлан нөмрөгийн тусгаг бүрхэц 85-90%, 100 м² талбайд 16 зүйл ургамал тархаж, ойролцоогоор 1.4 цн/га ургацтай. Ургамлын дундаж өндөр 3-45 см, сул талхлагдсан бэлчээр байна.

Ургамлан бүрхэвчийн төлөв байдал

Бэлчээрийн нэрийн төрөл	Ургамлан бүрхэвчийн төлөв байдал							
	Ургамлын бүрхэц, %		Зүйлийн бүрэлдэхүүний тоо		Талхагдлын зэрэг	Халцгай газар	Хад чулууны хэмжээ	Ургац, ц
	1м ² талбайд	100 м ² талбайд	1м ² талбайд	100 м ² талбайд				
Хялгана, хялгана-алаг өвст	85%	90%	4	16	бага	10	5	1.4

Тус ордын тусгай зөвшөөрлийн эзэмшил газар дахь ургамлан нөмрөг унаган төрхөө алдаагүй байна.

16. Газар ашиглалтын аюулгүй байдал, техникийн нөхцөл:

Тус алтны шороон ордны зориулалттай талбайд өндөр хүчдэлийн шугам, усны эх үүсвэр гол байхгүй байна. Тус төслийн талбай нь орчны бохирдол байхгүй, газар ашиглалтын аюулгүй байдал зөрчигдөөгүй байна. Одоогоор үйл ажиллагаа явуулж эхлээгүй байна.

Цаашид үйл ажиллагаа явуулж эхлэх үед галын аюулгүй байдал болон хөдөлмөр хамгааллын хууль журмыг баримтлан ажиллах хэрэгтэй.

17. Газрын төлөв байдал, чанарын өөрчлөлтийн талаар хийсэн дүгнэлт, цаашид авах арга хэмжээ, өгөх зөвлөмж:

Үзүүрт алтны шороон орд нь МУ-022144 тоот тусгай зөвшөөрөл бүхий 1027.27 га талбайтай. Тус уулын цайвар хүрэн хөрс нэгж талбарт кемп (1.6788 га), зогсоол (0.7253 га га), хогийн цэг (0.7131 га) нийт хүний үйл ажиллагаагаар (3.1172 га)

талбай дунд хүчтэй эвдрэлд өртсөн байна. Экологийн нэгж талбарын хувьд 2 төрлийн хөрс тархсан байна. Уулын цайвар хүрэн хөрс болон цайвар хүрэн хөрс тархсан байна. Уулын цайвар хүрэн хөрс бүхий хэв шинжтэй нэгж талбар нь 449.27 га талбайтай байна. Хөрсний механик бүрэлдэхүүний хувьд элсэнцэр хөрстэй байна. Хөрсний бохирдлын үзүүлэлтийг тодорхойлж (MNS 5850:2019) стандарттай харьцуулахад зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс даваагүй байна. Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний үр дүнг (MNS 3297-1991) Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот, суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм, хэмжээ стандарттай харьцуулахад дээрх үзүүлэлт илрээгүй буюу хөрс бохирдолгүй байна.

Төслийн тусгай зөвшөөрөл бүхий нийт талбайн ургамлан нөмрөг нь экологийн нэгж талбарын хувьд хялгана, хялгана-алаг өвст, жижиг дэгнүүлт үетэн-алаг өвст гэсэн 2 нэгж талбарт хуваагдаж, үүнээс тус нэгж талбар нь хялгана, хялгана-алаг бэлчээрийн төрөл байна. Ургамлын бүрхэц 1м2 85-90%, 1м2 талбайн зүйлийн бүрэлдэхүүн 4 зүйл байна.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь тухайн газрыг алтны шороон орд зориулалтаар ашиглахдаа дараах зүйлсийг анхаарч ажиллах шаардлагатай. Үүнд:

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм журам, стандартыг хангаж ажиллах,
- Хог хаягдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын 10 дугаар зүйл. Хог хаягдлын талаар иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх, үүрэгт заасны дагуу хог хаягдлаа ангилан ялгах, зориулалтын сав байрлуулах, хог хаягдлын цэгийг тохижуулах, хөрс бохирдуулагч жорлон байгуулахгүй байх, хог хаягдлаа шатаахгүй байх,
- Цаашид төсөл хэрэгжүүлэгч нь уурхайн ашиглалт дууссаны дараа газрын гадарга, хөрс, ургамлын анхны хэв шинж, төлөв байдалтай дүйцүүлэн стандартын дагуу нөхөн сэргээлт /техникийн болон биологийн/ хийх шаардлагатай. БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А/138 дугаар тушаалын хавсралтад заасан “Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал”-ыг дагаж мөрдөх,
- Шимт хөрсийг хуулахдаа Газар шорооны ажлын үед үржил-шимт хөрсний хуулалт, хадгалалт MNS 5916:2008 стандартыг мөрдөн ажиллах,
- Газрын тухайн хуулийн 58-р зүйл. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа, түүнийг гаргах тухай заалтын дагуу газрын нэгдмэл сангийн бүх ангиллын газарт төлөвлөгөөт хянан баталгааг 5 жилд нэг удаа хийлгэх. Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааг эрх бүхий байгууллагаар хийлгүүлэх шаардлагатай.

ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ,
ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ БӨГӨӨД
УЛСЫН ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ

Ж. БАТСАЙХАН

БАТЛАВ:
“ИМПЕРО МАЙНИНГ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Б.БАТЦЭЦЭГ

БАТЛАВ
“АЛТАН ОРШИХУЙГ ГРУПП” ХХК-ИЙН
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ Р.БАЯРБАТ

**ТЕХНИКИЙН ХАЯГДАЛ ТОС, ТОСОЛГООНЫ ШИНГЭНИЙ ХАЯГДАЛЫГ
ҮҮСГЭГЧ НЬ ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГӨХ ГЭРЭЭ**

№

2023 оны 11-р сарын 07 -ны өдөр

Улаанбаатар хот

Энэхүү Техникийн хаягдал тос, тосолгооны шингэн хаягдалыг хүлээлгэн өгөх гэрээ /цаашид “Гэрээ” гэх/-г нэг талаас Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчин гудамж, Пеарл тауэр 704 тоот хаягт байрлах 6613713 тоот регистрийн дугаар бүхий “Империо майнинг” ХХК /цаашид “Үүсгэгч” гэх/-ийг төлөөлж Ерөнхий геологи албан тушаалтай Борхүү овогтой Бүтэмж нөгөө талаас Улаанбаатар хот Багахангай дүүрэг 1-р хороо химийн гудамжинд байрлах 5537266 регистрийн дугаартай “Алтан Оршихуй Групп” ХХК /цаашид “Боловсруулагч” гэх/-ийг төлөөлж Хангамж, борлуулалтын менежер албан тушаалтай Д.Ариунмөрөн нар /хамтад нь “Талууд” гэх/ Монгол улсын Иргэний хууль, Хог хаягдлын тухай хууль, байгаль орчны нөлөөлөх байдлын багц хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг үндэслэн дараах нөхцөлтэйгээр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Үүсгэгч нь өөрийн үйлдвэр, уурхайгаас гарах техникийн ашигласан тос, тосол, гидрийн шингэн болон бусад тосолгооны шингэний хаягдал /цаашид “Хаягдал тос” гэх/-ийг холбогдох дүрэм, журмын дагуу цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэн Үүсгэгчээс Боловсруулагчид шилжүүлэх, Боловсруулагч нь хүлээн авах, устгахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Хаягдал тос нь хог хаягдлын ангилалын төрлөөр аюултай хог хаягдлын А зэрэглэлд \БОАЖЯСайдын А/349 тоот кодчилсон жагсаалтанд\ багтсан байгаль орчинд хор аюулын чанартай шингэн хог хаягдал юм.
- 1.3. Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхдээ байгаль орчны бохирдол гаргахгүй, галын аюулгүй байдлыг бүрэн сахиж, техник, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг бүрэн хангасан нөхцөлд үйл ажиллагаа явуулах шаардлагатай.
- 1.4. Энэхүү гэрээнд талууд нөгөө талынхаа хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэн гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлж үйл ажиллагаандаа хуулийг дээдлэх, хүний эрх, эрх чөлөөг хүндэтгэх, нууцыг чанд хадгалах зарчмыг баримтална.
- 1.5. Энэхүү гэрээний Хавсралт №1-т Үүсгэгчийн хаягдал тос цуглуулах, хадгалах үйлдвэр, уурхайн жагсаалт, сард гарах хаягдалын хэмжээ, төрлийг бүрэн тодорхойлж хавсаргах бөгөөд энэхүү хавсралт нь гэрээний салшгүй нэгэн гол хэсэг байна.

Хоёр. Гэрээний хугацаа

- Гэрээ нь 2023 оны 11-р сарын 07 -ний өдрөөс 2024 оны 11-р сарын 07 -ний өдөр хүртэлх хугацаанд хүчинтэй байна.
- 1.2 Гэрээний хугацааны хэрэгжилтийг хоёр тал харилцан үйл ажиллагаа зохистой явагдсаныг хянан, дүрэм журмын биелэлтийг дүгнэж, сунгах саналыг шийдвэрлэнэ.
 - 1.3 Гэрээний хэрэгжилт бүрэн хангагдсан дүгнэлтэнд дараах зүйлийн биелэлтийг дүгнэнэ. Үүнд:
 - 1.3.1 Энэхүү гэрээний баталгаанд Үүсгэгч нь өөрийн эзэмшлийн талбай дээрх хог хаягдалын кодчилсон жагсаалтын 13-р бүлгийн аюултай хаягдалын төгрөгт тооцон жилд нийлүүлэх хаягдалаас хамааран 800.000 “Гэрээний төлбөр” болгож Боловсруулагчид байршуулах.

2024 оны энгийн хог хаягдлын гэрээ, сунгуулан нэмэлт хийсэн

БАТЛАВ.
ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН НАРИЙНТЭЭЛ
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Б.СУГАР

2024 оны 01 сарын 01 ны өдөр

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2024 оны 01 сарын 01 өдөр

№

Цагаан-Овоо

НЭГ. Нийтлэг үндэслэл

Монгол улсын байгаль хамгаалах тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн 17-р дугаар зүйл, Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.4, 9.2, 20.1, 20.2 дугаар зүйлүүдийг үндэслэв.

Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх болон орчны ариун цэврийг тогтмол цэвэр байлгах, цэвэр эрүүл орчинд ажиллах амьдрах орчмыг бий болгоход оршино.

Хоёр. Гэрээ байгуулагч талууд

Нэг талаас Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж ЗДТГ-ын дарга Б.Сугар нөгөө талаас “Империо майнинг” ХХК-ний гүйцэтгэх захирал Б.Батцэцэг нар харилцан тохиролцож 2024 оны 01-р сарын 01-ны өдрөөс 2024 оны 12 сарын 31-ны өдрийг хүртэл хугацаатайгаар энэхүү гэрээг байгуулав.

Гурав. Төлбөр тооцсон байдал

30 хүнтэй ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд бэлтгэл ажил гүйцэтгэлийн хугацааг дуустал төлбөрийг тооцов.

Ажиллах хугацаа: 05 сар

Жилийн төлбөр: 1.019.897 төгрөг

Дөрөв. Сумын ЗДТГ-ын эрх үүрэг

- Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллах
- Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэнд хяналт тавих.
- Хуульд заасан журмын дагуу олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх, хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхийг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас шаардах

Тав. Аж ахуй нэгжийн эрх үүрэг

Галын дүгнэлт

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар заавралт

**ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ДҮГНЭЛТ**
Дугаар **0013152**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: *“Импери майнинг” ХХК*

Хаяг: *Өвөрхангай Нарийнтээл сум 11 баг /үзүүрт талбайн тусгай зөвшөөрөл*

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: *Ашигчдын зөвшөөрлийн орон сууцны гал тусгагчтын зориулалттай*

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3/
Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1.4/

Олгосон *2023* он *11* сар *15* өдөр
Хүчинтэй хугацааг *2025* он *11* сар *15* өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:
Өвөрхангай аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга *С.О. Ойрагнаа* цолтой *Д. Одоотбаяр*

Дүгнэлт гаргасан:
Өвөрхангай аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч *А.О.О* цолтой *Б.Болжин ням*

Гал тэмдэг дарга

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хэсгээр

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар **0006759**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: *“Империо майнинг” ХХК*

Хаяг: *Өвөрхангай, Нарийнтээл сум, улс. тл. бол /үзүүрт/ тусгай зөвшөөрөл*

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: *цолтой*

төсвөр, мандал, борлуулалт

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Талын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2/ /Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1.4/

Олгосон *2023* он *11* сар *15* өдөр

Хүчинтэй хугацаа *2025* он *11* сар *15* өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон **ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН** газар /хэлтсийн/ дарга *Эвдэржав* цолтой *О.Одонбаяр*

Дүгнэлт гаргасан: **ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН** Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ Гал түймрийн улсын хяналтын байр *О.Мад* цолтой *В.Валентийн*

/тэмдэг дарна/

2024 оны БОМТ баталсан нүүр

БАТЛАВ:
ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ
БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
ГАЗРЫН ДАРГА

Г. ЭНХМӨНХ

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:
"ИМПЕРО МАЙНИНГ" ХХК
ЗАХИРАЛ

Б.БАТЦЭЦЭГ

**"ИМПЕРО МАЙНИНГ" ХХК НИЙ ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН НАРИЙНТЭЭЛ,
БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ӨЛЗИЙТ СУМЫН НУТАГТ ХЭРЭГЖИНЭ.ҮЗҮҮРТ
ТАЛБАЙН "ЖАЛГА 2", "ЖАЛГА 3" АЛТНЫ ШОРООН ОРД ТӨСЛИЙН 2024
ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

**АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-022144
АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 6613713**

ХЯНАСАН:
ХБОБЗГ-ЫН АХЛАХ ШИНЖЭЭЧ

Ц. ЖАРГАЛНЭМЭХ

БОЛОВСРУУЛСАН:
"ИМПЕРО МАЙНИНГ" ХХК
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЭРГЭЖИЛТЭН

ГЭРЭЛМАА

2024 ОН

2024 оны хогны төлбөр төлсөн баримт

Хогны төлбөр

Огноо/Date: 2024.11.04 12:33:28

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 7255768

Системийн огноо/System Date: 2024.11.01 10:04:37

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5212262278	ИМПЕРО МАЙНИНГ	1,019,879.00 MNT	1.00
/ Нэг сая арван есөн мянга найман зуун далан есөн төгрөг /				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name		
	05	Хаан банк		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name		
	5176120446	МТА.ТАТВАР	1,019,879.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:

2241100022985; 6613713; 99104510

Газрын төлбөр

	МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА
	ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ № - 1240403704506
ТТД / Регистр:	80201611539 / 6613713
Татвар төлөгчийн нэр:	Импери майнинг
Татварын төрөл:	01030731 - Газрын төлбөр-Дэд алба
Харьяалах татварын алба:	Өвөрхангай / Нарийнтээл
Төлсөн дүн:	2,081,264.00 ₮
Гүйлгээний огноо:	2024-09-17 14:14:48.0
Гүйлгээний утга:	[1240403704506; 80201611539; 6613713; 7; Имперо майнинг; 99104510; 5212262278; ИМПЕРО МАЙНИНГ];5000 99999;99104510
Татварын данс:	Өв.На Газрын төлбөр - 100101100943
Төлөлтийн хэлбэр:	ХААН банк
	

ТӨЛБӨРИЙН БАРИМТ

TRANSFER OF FUNDS

100 4000 13 406 - Байгаль орчин
 нөхөн сэргээх баталгаа
 6 292 500

Салбар TT Branch	Он Year	Сар MM	Өдөр DD	Мөнгөний нэгж Currency	Бэлэн бусаар Non cash ☐
БӨМБӨГӨР ТТ	2024	05	08		Бэлнээр Cash ☒
ХЭНЭЭС FROM	Нэр Customer name			Төлбөрийн зориулалт Details of payment.	
	ДАВААСҮРЭН БАТХҮУ Дансны дугаар Account № 5 5002677549				
Дүн Amount		Бичгээр In writing			
6,292,500.00		зургаан сая хоёр зуун ерэн хоёр мянга таван зуун төгрөг			
ХЭНД TO	Нэр Customer name			Гарын үсэг Signature	Тамга Stamp
	БАЙГАЛЬ ОРЧИН НӨХӨН СЭРГЭЭХ БАТАЛГАА 90 - ТӨРИЙН САН			1-p 1st	
	Банк Beneficiary's bank			2-p 2nd	
Дансны дугаар Account №			Үйлчилгээний хураамж Service charge		
			100900013406		
Гүйлгээ хийсэн Teller			300000 Date		Хянасан Checked by
			11:04:38		

БАТЛАВ:
“ИМПЕРО МАЙНИНГ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Б.БАТЦЭЦЭГ

БАТЛАВ:
“АЛТАН ОРШИХУЙ ГРУПП” ХХК-ИЙН
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ Р.БАЯРБАТ

**ТЕХНИКИЙН ХАЯГДАЛ ТОС, ТОСОЛГООНЫ ШИНГЭНИЙ ХАЯГДАЛЫГ
ҮҮСГЭГЧ НЬ ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГӨХ ГЭРЭЭ**

№

2023 оны 11-р сарын 07 -ны өдөр

Улаанбаатар хот

Энэхүү Техникийн хаягдал тос, тосолгооны шингэн хаягдалыг хүлээлгэн өгөх гэрээ /цаашид “Гэрээ” гэх/-г нэг талаас Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчин гудамж, Пеарл тауэр 704 тоот хаягт байрлах **6613713** тоот регистрийн дугаар бүхий “Империо майнинг” ХХК /цаашид “**Үүсгэгч**” гэх/-ийг төлөөлж Ерөнхий геологи албан тушаалтай Борхүү овогтой Бүтэмж нөгөө талаас Улаанбаатар хот Багахангай дүүрэг 1-р хороо химийн гудамжинд байрлах **5537266** регистрийн дугаартай “Алтан Оршихуй Групп” ХХК /цаашид “**Боловсруулагч**” гэх/-ийг төлөөлж Хангамж, борлуулалтын менежер албан тушаалтай Д.Ариунмөрөн нар /хамтад нь “**Талууд**” гэх/ Монгол улсын Иргэний хууль, Хог хаягдлын тухай хууль, байгаль орчины нөлөөлөх байдлын багц хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг үндэслэн дараах нөхцөлтэйгээр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Үүсгэгч нь өөрийн үйлдвэр, уурхайгаас гарах техникийн ашигласан тос, тосол, гидрийн шингэн болон бусад тосолгооны шингэний хаягдал /цаашид “**Хаягдал тос**” гэх/-ийг холбогдох дүрэм, журмын дагуу цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэн Үүсгэгчээс Боловсруулагчид шилжүүлэх, Боловсруулагч нь хүлээн авах, устгахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Хаягдал тос нь хог хаягдлын ангилалын төрлөөр аюултай хог хаягдлын **A** зэрэглэлд \БОАЖЯСайдын А/349 тоот кодчилсон жагсаалтанд\ багтсан байгаль орчинд хор аюулын чанартай шингэн хог хаягдал юм.
- 1.3. Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхдээ байгаль орчны бохирдол гаргахгүй, галын аюулгүй байдлыг бүрэн сахиж, техник, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг бүрэн хангасан нөхцөлд үйл ажиллагаа явуулах шаардлагатай.
- 1.4. Энэхүү гэрээнд талууд нөгөө талынхаа хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэн гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлж үйл ажиллагаандаа хуулийг дээдлэх, хүний эрх, эрх чөлөөг хүндэтгэх, нууцыг чанд хадгалах зарчмыг баримтална.
- 1.5. Энэхүү гэрээний Хавсралт №1-т Үүсгэгчийн хаягдал тос цуглуулах, хадгалах үйлдвэр, уурхайн жагсаалт, **сард гарах хаягдалын хэмжээ, төрлийг бүрэн тодорхойлж** хавсаргах бөгөөд энэхүү хавсралт нь гэрээний салшгүй нэгэн гол хэсэг байна.

Хоёр. Гэрээний хугацаа

Гэрээ нь 2023 оны 11-р сарын 07 -ний өдрөөс 2024 оны 11-р сарын 07 -ний өдөр хүртэлх хугацаанд хүчинтэй байна.

- 1.2 Гэрээний хугацааны хэрэгжилтийг хоёр тал харилцан үйл ажиллагаа зохистой явагдсаныг хянан, дүрэм журмын биелэлтийг дүгнэж, сунгах саналыг шийдвэрлэнэ.
- 1.3 Гэрээний хэрэгжилт бүрэн хангагдсан дүгнэлтэнд дараах зүйлийн биелэлтийг дүгнэнэ. Үүнд:
 - 1.3.1 Энэхүү гэрээний баталгаанд Үүсгэгч нь өөрийн эзэмшлийн талбай дээрх хог хаягдалын кодчилсон жагсаалтын 13-р бүлгийн аюултай хаягдалын төгрөгт тооцон жилд нийлүүлэх хаягдалаас хамааран 800.000 “**Гэрээний төлбөр**” болгож Боловсруулагчид байршуулах.
 - 1.3.2 “Гэрээний төлбөр” нь тухайн жилд хүлээлгэн өгөх аюултай хаягдал хадгалах, дахин боловсруулах, устгах, хоргүйжүүлэх үйлчилгээний хөлс бүрэн багтана. Энэхүү төлбөр нь тухайн жилдээ хүчинтэй байна.

- 1.3.3 Үүсгэгч нь гэрээний тохиролцсон хугацаанд хаягдал тосыг хүлээлгэн өгөөгүй тохиолдолыг үүсгэхгүй байхад анхаарч, хоёр тал хариуцлагатай, шударга зарчмыг баримтлана.
- 1.3.4 “Гэрээний төлбөр”-г баримтжуулахад санхүүгийн болон хаягдалын тухай \3.4 заалт \тодорхойлох, 6.2.4-ийн дагуу бүх зохицуулалтыг хоёр тал хуулийн дагуу хэрэгжүүлнэ.
- 1.4 Талууд гэрээг цуцлах саналаа ажлын 10 хоногоос доошгүй хугацаанд нөгөө талдаа бичгээр мэдэгдэх бөгөөд шийдвэрийг хамтран гаргана.
- 1.5 Аль нэг талаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ ноцтой зөрчсөн буюу удаа дараа гэрээний үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд гэрээг нэг талын санаачлагаар цуцалж болно.

Гурав. Үнэ, төлбөрийн нөхцөл

- 3.1 Үүсгэгчийн хүлээлгэн өгөх Хаягдал тосны үнэ нь 1 литр тутамд “0” төгрөг /Тэг төгрөг/ байна.
- 3.2 Хоёр талд Аюултай хог хаягдалын жагсаалтын 13-р бүлгийн хаягдалыг үнэлэх ёс зүйн ашиг сонирхол байхгүй байна.
- 3.3 Энэхүү гэрээний хугацаанд хэдэн удаа тээвэрлэлт хийхийг талууд тухай бүр харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ.
- 3.4 Хаягдал тосны шинжилгээний лабораторийн дүнг үндэслэн ус, механик хольцийн үлдэгдэлийн хэмжээг хаягдал тосны баримтын дүнгээс хасалт хийж хаягдал тос хүлээн авсан маягт А\21 05-р хавсралтаар \Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 02-р сарын 02-ны өдрийн батлагдсан\ бүртгэлд хөтөлнө.
- 3.5 Үүсгэгч нь “Империо майнинг” ХХК-ийн төслийн талбайд стандарт нормын дагуу хадгалж, цуглуулж, тээвэрлэн хүлээлгэн өгнө.

Дөрөв. Хаягдал тос ачих, тээвэрлэх, хүлээлгэн өгөх, хүлээн авах

- 4.1 Хоёр тал эрх бүхий байгууллагаас баталсан аюултай хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, савлах, түр байршуулах, тээвэрлэх аюулгүй болгох, хадгалах устгах журмыг дагаж мөрдөх;
- 4.2 Үүсгэгч нь өөрийн төслийн талбайгаас хаягдал тосыг цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, хүлээлгэн өгөх аюулгүй ажиллагааг бүрэн хариуцна.
- 4.3 Үүсгэгч нь төслийн талбайгаас хаягдал тосыг зориулалтын хуримтлуулсан ёмкость савнаас зориулалтын тээврийн машинд тээвэрлэх, тээврийн үйл ажиллагаа, түүнтэй холбогдох үйлчилгээний хөлсийг бүрэн хариуцна.
- 4.4 Талууд энэ гэрээний дагуу хаягдал тос хүлээн авах, хүлээлгэн өгөхдөө савны битүүмжлэлийг шалгаж, акт үйлдэн хүлээн авна. Актанд талуудын төлөөлөгчид гарын үсэг зурж 2 хувь үйлдэнэ.
- 4.5 Хэрэв хаягдал тос тээвэрлэх сав, хаягдал тосны үндсэн шинж чанарт бүрэн нийцэмжгүй, хэсэгчилсэн дээжинд химийн бодисын орц найрлагын шинж илэрсэн болон шинж чанарт тохироогүй үйлдэл байгаа болох нь тогтоогдвол Боловсруулагч нь хүлээн авахаас хэсэгчилсэн болон бүхэлд нь татгалзах эрхтэй.
- 4.6 Талууд энэ гэрээний 4.1-т заасны дагуу шалгаж акт үйлдсэнээр хаягдал тостой холбоотой бүх эрсдэл Боловсруулагч талд шилжинэ. Боловсруулагч нь ийнхүү хүлээн авсанаас хойшхи үүсэх аливаа эрсдэлийг /дахин боловсруулах бүх үе шатанд/ бүрэн хариуцна.
- 4.7 Үүсгэгч нь хаягдал тосны тээвэрлэлтийг гуравдагч этгээдээр хариуцуулан гүйцэтгүүлэх тохиолдолд энэхүү гэрээний бүх зүйл заалт нэгэн адил хүчин төгөлдөр мөрдөгдөнө.

Тав. Үүсгэгчийн эрх, үүрэг

- 5.1 **Үүсгэгч нь дараах үүрэгтэй:**
 - 5.1.1 Хаягдал тосыг хүлээлгэн өгөхдөө гэрээний 4 дүгээр зүйлд заасны дагуу акт үйлдэн баталгаажуулж, Боловсруулагчийн төлөөлөгчөөр гарын үсэг зуруулж авах;
 - 5.1.2 Хаягдал тосны хуримтлалын сав нь шингэн аюултай хаягдал хадгалах бүтээгдэхүүний стандартад нийцсэн, битүүмж алдагдаагүй газарт хадгалах;
 - 5.1.3 Үүсгэгч нь Боловсруулагчид хаягдал тосны хуримтлагдсан тоо хэмжээг 5-7 хоногийн өмнө мэдэгдэж, тээвэрлэлт хийх хугацааг тогтоох;
 - 5.1.4 Хаягдал тосыг хүлээлгэн өгөхдөө Боловсруулагчийн “Алтан Оршихуй групп” ХХК-ийн байгаль орчин, ХАБЭА-н шаардлагуудыг биелүүлэх;
 - 5.1.5 Үүсгэгч нь Хууль болон гэрээгээр хүлээсэн бусад үүргээ биелүүлэх;
 - 5.1.6 Үүсгэгч нь Боловсруулагчтай гэрээ байгуулснаас хойш өөр бусад этгээдэд хаягдал тос нийлүүлэхгүй байх, эсхүл өөрөө устгахгүй байх үүрэгтэй.

5.1.7 Боловсруулагчийн хэвийн үйл ажиллагаанд аль болох саад учруулахгүй байх нөхцөлийг сонгож ажиллах бөгөөд Боловсруулагчийн төслийн талбай, тусгай бүсэд хориглосон газар тамхи татах, согтууруулах ундаа, мансууруулах бодис хэрэглэх, хэрэглэсэн байдалтай нэвтрэх, эмх замбараагүй байдал үүсгэхийг ажилтнууддаа хориглох, тийм байдал үүсэхээс сэргийлж ажиллах;

5.2 Үүсгэгч нь дараах эрхтэй:

- 5.2.1 Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах;
- 5.2.2 Боловсруулагч талд санал хүсэлтээ мэдэгдэж шийдвэрлүүлэх;
- 5.2.3 Энэ гэрээний Хавсралт №1-т заасан цэгийг хүссэн тоогоор харилцан нэмэх;
- 5.2.4 Хууль болон гэрээнд заасан бусад эрх;

Боловсруулагчийн үүрэг, эрх

6.1 Боловсруулагч нь дараах үүрэгтэй:

- 6.1.1 Боловсруулагч нь хаягдал тосыг хүлээн авсанаар дүн шинжилгээ хийх, боловсруулах, устгах үйл ажиллагааг хариуцна.
- 6.1.2 Боловсруулагч нь гэрээний дагуу хүлээн авсан аюултай хог хаягдлыг устгах тохиолдолд тусгайлан бэлтгэсэн талбай, зориулалтын тоног төхөөрөмж, эсхүл байгууламж бүхий зөвшөөрөгдсөн цэгт аюулгүй болгон устгах;
- 6.1.3 Хаягдал тосыг дахин боловсруулахдаа хүрээлэн буй байгаль орчныг бохирдуулахгүй байхад шаардлагатай арга хэмжээг авч ажиллах;
- 6.1.4 Хаягдал тосыг Үүсгэгчийн мэдэгдсэн хугацаанд хүлээн авах, Хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас хоногийн хоцролт гарах үед тухай бүр урьдчилан мэдэгдэх; .

6.2 Боловсруулагч нь дараах эрхтэй:

- 6.2.1 Санал хүсэлтээ Үүсгэгчид мэдэгдэж шийдвэрлүүлэх;
- 6.2.2 Үүсгэгч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах.
- 6.2.3 Үйлдвэрийн лабораторийн дүгнэлтийг үндэслэн механик хольц, усны хорогдлыг тооцон актад тусгана.
- 6.2.4 Учирсан хохирлоо үүсгэгчээс шаардах
- 6.2.5 Хууль болон гэрээнд заасан бусад эрх

Долоо. Талуудын хүлээх хариуцлага

- 7.1 Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих журмын дагуу гүйцэтгээгүйгээс нөгөө талдаа хохирол учруулсан бол учирсан бодит хохирлыг нөхөн төлүүлэхээр шаардах эрхтэй. Бодит хохирол гэдэгт хохирогч талд учирсан шууд хохирол болон түүний гуравдагч этгээдийн өмнө хүлээсэн хариуцлагыг ойлгоно.
- 7.2 Үүсгэгч нь Боловсруулагчид урьдчилан мэдэгдээгүйн улмаас техник тоног төхөөрөмжийг урьдчилан бэлтгээгүй, заавар зааварчилгаа аваагүй, хяналт тавиагүй, машин орох талбайг бэлтгээгүй, хүлээлгэн өгөхдөө хайхрамжгүй хандсан, хяналт сулруулсан улмаас гарах хохирлыг бүрэн хариуцна.

Найм. Давагдашгүй хүчин зүйл

- 8.1 Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйл гэдэгт гэрээний талуудын хүсэл зоригоос гадуур гэрээний үүргийн гүйцэтгэлд саад болох хүчин зүйлийг ойлгоно. Энэхүү хүчин зүйл гэдэгт иргэний бослого, үймээн, зэвсэгт мөргөлдөөн, хорно цээр, үйлдвэрлэлийн талаарх засгийн газраас хэрэгжүүлэх арга хэмжээ болон байгалийн давагдашгүй хүчин зүйлс болох салхи шуурга, гал түймэр, газар хөдлөлт, үер зэрэг гамшигт нөхцөл байдал хамаарна. Энэхүү гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний нөлөөллөөс болж талууд үүргээ гүйцэтгэж чадахгүй болсон тохиолдолд тус хугацаагаар гэрээгээр хүлээсэн үүргийг хэрэгжүүлэх хугацаа сунгагдах ба энэ тохиолдолд аль ч тал хариуцлага хүлээхгүй. Ийнхүү гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний нөлөөлөл болсон гэдгийг талууд баримтаар баталгаажуулах үүрэгтэй.
- 8.2 Хэрэв Талуудын аль нэг нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ давагдашгүй хүчин зүйлийн нөлөөллөөс зохих ёсоор гүйцэтгэх боломжгүй нөхцөл байдалд орсон бол нөгөө талдаа нэн даруй мэдэгдэнэ.

Ес. Маргаан шийдвэрлэх

- 9.1 Энэхүү Гэрээг хэрэгжүүлэх явцад гэрээний үүргийн гүйцэтгэл болон хуулийн дагуу үүсч болох бүхий л үүргийн гүйцэтгэлтэй холбоотой аливаа маргааныг гэрээний талууд нэн тэргүүнд зөвшилцөх замаар шийдвэрлэнэ.

9.2 Талууд харилцан тохиролцоонд хүрч чадаагүй тохиолдолд Монгол улсын шүүхээр хянан шийдвэрлүүлнэ.

9.3 Энэ гэрээ нь Монгол Улсын хуулийн дагуу үйлдэгдсэн ба тэдгээр хуулийн хэм хэмжээнд тайлбарлагдан ойлгогдоно.

Арав. Мэдээлэл хүргүүлэх

10.1 Энэхүү гэрээтэй холбоотой аливаа мэдэгдэл, санал хүсэлтийг бичгэн хэлбэрээр, эрх бүхий этгээдийн гарын үсэг, тамга тэмдэгтэйгээр үйлдэн доорх хаягаар хүргүүлнэ. Үүнд:

Үүсгэгчид хүргүүлэх бол:

Нэр: “Империо майнинг” ХХК

Албан тушаал: Ерөнхий геологи

Хаяг:

10.1 дэх хэсэгт заасан мэдээлэлдээ өөрчлөлт оруулах бол нөгөө талдаа ажлын 10 хоногийн өмнө бичгээр мэдэгдэнэ. Ийнхүү мэдэгдээгүйгээс үүссэн аливаа хохирол, зардлыг мэдэгдээгүй тал нь бүрэн хариуцна.

Арван нэг . Бусад зүйл

11.1 Энэхүү Гэрээ нь Талуудын эрх бүхий төлөөлөгчид гарын үсэг зурж, тэмдэг дарснаар хүчин төгөлдөр болно.

11.2 Энэхүү гэрээ хэрэгжих явцад гэрээнд аливаа нэмэлт өөрчлөлт оруулах, нэмэлт гэрээ байгуулах тохиолдолд бичгээр үйлдэж эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тэмдэг дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.

11.3 Энэхүү Гэрээг Монгол хэл дээр бичгээр 1 хувь үйлдэх бөгөөд Үүсгэгчид 1 хувь, Боловсруулагчид 1 хувийг хадгалах бөгөөд хувь тус бүр хууль зүйн ижил хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН

Үүсгэгч талыг төлөөлж:

“Империо майнинг” ХХК-ийн

Ерөнхий геологич Б.Бүтэмж

Холбогдох утас:99078072

.....
Бүтэмж

Боловсруулагч талыг төлөөлж:

“Алтан Оршихуй Групп” ХХК-ийн

Менежер Д.Ариунмөрөн

Холбогдох утас:91918550

.....
Д.Ариунмөрөн

**Үүсгэгчийн талын харилцах албан
тушаалтаны мэдээлэл**

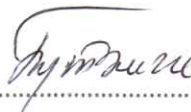
№	Албан тушаал	Овог нэр	Холбогдох утас	Е майл	Үйл ажиллагаа
1.	Ерөнхий Геологич	Б.Бүтэмж	99078072	butemj@gmail.com	Ачилтын хуваарь зохицуулах, дээж авч илгээх
2.	Механик	О.Батхүү	99051668		

**Боловсруулагчийн талын харилцах албан
тушаалтаны мэдээлэл**

№	Албан тушаал	Овог нэр	Холбогд утас	Е майл	Үйл ажиллагаа
1	Хангамжийн менежер	Д.Ариунмөрөн	91918550	<u>Gug.ariunmoron@gmail.com</u>	Ачилтын хуваарь зохицуулах Таталт хийх
2	Нягтлан бодогч	М.Халиун	98457888	<u>gug.haliun@gmail.com</u>	

ХАВСРАЛТ БАТАЛСАН:

Үүсгэгч талыг төлөөлж:
“Импери майнинг” ХХК-ийн
Ерөнхий геологич Б.Бүтэмж
Холбогдох утас:99078072

.....

Боловсруулагч талыг төлөөлж:
“Алтан Оршихуй Групп” ХХК-ийн
Менежер Д.Ариунмөрөн
Холбогдох утас:91918550

.....

БАТЛАВ.
ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН НАРИЙНТЭЭЛ
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Б.СУГАР

2024 оны 01 сарын 05 ны өдөр

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2024 оны 01 сарын 05 өдөр

№

Цагаан-Овоо

НЭГ. Нийтлэг үндэслэл

Монгол улсын байгаль хамгаалах тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн 17-р дугаар зүйл, Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.4, 9.2, 20.1, 20.2 дугаар зүйлүүдийг үндэслэв.

Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх болон орчны ариун цэврийг тогтмол цэвэр байлгах, цэвэр эрүүл орчинд ажиллах амьдрах орчыг бий болгоход оршино.

Хоёр. Гэрээ байгуулагч талууд

Нэг талаас Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж ЗДТГ-ын дарга Б.Сугар нөгөө талаас "Империо майнинг" ХХК-ний гүйцэтгэх захирал Б.Батцэцэг нар харилцан тохиролцож 2024 оны 01-р сарын 01-ны өдрөөс 2024 оны 12 сарын 31-ны өдрийг хүртэл хугацаатайгаар энэхүү гэрээг байгуулав.

Гурав. Төлбөр тооцсон байдал

30 хүнтэй ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд бэлтгэл ажил гүйцэтгэлийн хугацааг дуустал төлбөрийг тооцов.

Ажиллах хугацаа: 05 сар

Жилийн төлбөр: 1.019.897 төгрөг

Дөрөв. Сумын ЗДТГ-ын эрх үүрэг

- Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллах
- Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэнд хяналт тавих.
- Хуульд заасан журмын дагуу олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх, хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхийг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас шаардах

Тав. Аж ахуй нэгжийн эрх үүрэг

- Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагаанаас гарсан ахуйн, хуурай хог хаягдлыг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын саванд хадгалж байх
- Аж ахуйн нэгж байгууллага нь хог хаягдал гаргасны төлбөрөө гэрээнд зааснаар Төрийн сангийн тоот дансанд шилжүүлсэн байна.
- Хог хаягдлыг ангилан ялгаж байх
- Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон хугацаанд цэвэрлэж тээвэрлэх, хог хаягдлыг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын саванд хадгалж байх
- Үйлдвэр үйлчилгээний явцад үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ, бусад мэдээллийг сумын ЗДТГ-т мэдээлж байх
- Хог хаягдлыг ангилах талаар зохих мэдээллийг ажилтнуудад эзэмшүүлж, сургалт сурталчилгаа явуулах аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангаж ажиллах
- Оршин суугаа газар орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэх, олон нийтийг хамарсан ажилд оролцох
- Үүссэн аюултай хог хаягдал, түүний эх үүсвэрийн талаар төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагад мэдээлэх

Зургаа. Гэрээний хариуцлага

Аж ахуйн нэгж байгууллага нь хог хаягдал гаргасны төлбөрөө удаан хугацаагаар төлөөгүй болон ил задгай хог шатаасан, зориулалтын бус газар хог хаягдал хаясан нөхцөлд өр авлагыг барагдуулах ба учруулсан хохирлыг арилгах шаардлагатай тохиолдолд холбогдох дээд шатны байгууллагад хандан хог хаягдлын тухай хуулийн дагуу хариуцлага тооцно.

Аж ахуйн нэгж байгууллага нь энэхүү гэрээнд өөрчлөлт оруулах шаардлагатай гэж үзвэл хоёр талын хамтарсан төлөөлөгч тухай бүр шийднэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Нарийнтээл сумын ЗДТГ-ын
Байгаль орчин хариуцсан мэргэжилтэн

...../Г.Наранбаатар/
гарын үсэг, тамга

“Импери Майнинг” ХХК-ний
гүйцэтгэх захирал

...../Б.Батцэцэг /
гарын үсэг, тамга

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын
2022 оны 12 дугаар сарын –ны өдрийн
..... дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Батлав:
Импери майнинг ХХК-ийн
захирал / Б.Батцэцэг /

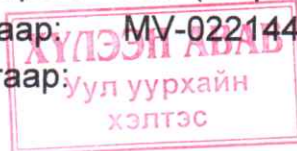
Хүлээн авсан:
АМГТГ-ын Уул уурхайн хэлтсийн
дарга *Зууннаст* / Зууннаст /

ӨВӨРХАНГАЙ, БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН НАРИЙНТЭЭЛ, ӨЛЗИЙТ СУМЫН ҮЗҮҮРТ ОРДЫН 2024 ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Шороон)
Үндсэн АТЗ-ийн дугаар: MV-022144
Нэмэлт АТЗ-ийн дугаар: *Зууннаст*

Танилцсан: Уул уурхайн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

/П.Зоригт/

БОЛОВСРУУЛСАН:

1. Ерөнхий инженер
2. Уулын инженер
3. Баяжуулагч инженер
4. Механик инженер
5. Эдийн засагч

Б.Батцэцэг
.....
.....
.....
М.М.
.....

2024 он

“ГЕО МАЙНИНГ” ХХК-ийн
Гүйцэтгэх захирал *Э. Энхжин* /Э.ЭНХЖИН/

ТАНИЛЦСАН:
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ОРЛОГЧ ДАРГА *Л. Баярмандал* /Л.БАЯРМАНДАЛ/

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН НАРИЙНТЭЭЛ, БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ӨЛЗИЙТ СУМДЫН НУТАГТ ОРШИХ “ҮЗҮҮРТ” НЭРТЭЙ ТАЛБАЙН “ЖАЛГА-2”, “ЖАЛГА-3” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫГ ИЛ АРГААР АШИГЛАХ ТЕХНИК-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛ

(Хүчин чадал: 18.0 мян.м³/сар)

(Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-022144)

ХЯНАСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
САЛБАР ХУРАЛДААНЫ НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА *Б. Хулан* Б.ХУЛАН

ШИНЖЭЭЧ:

УУЛ УУРХАЙН МЭРГЭШСЭН ИНЖЕНЕР *В. Амар* Б.АНАР-ОД

ЗӨВЛӨСӨН:

УУЛ УУРХАЙН ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕР *Б. Магванжав* Б.МАГВАНЖАВ

ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАГЧ:

УУЛ УУРХАЙН ЗУРАГ ТӨСЛИЙН “ГЕО АКТИВ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ *А. Оюунзул* А.ОЮУНЗУЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ТӨСЛИЙН УДИРДАГЧ, УУЛ УУРХАЙН МЭРГЭШСЭН
ИНЖЕНЕР *С. Батцэнгэл* С.БАТЦЭНГЭЛ

БАЯЖУУЛАГЧ ИНЖЕНЕР *Л. Бадрал* Л.БАДРАЛ

ЭДИЙН ЗАСАГЧ *Л. Эрдэнэчимэг* Л.ЭРДЭНЭЧИМЭГ

УЛААНБААТАР ХОТ

2022 он

АШИГТ МАЛТМАЛ,
ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2022 оны 12 сарын 14 өдөр

Дугаар Т/211

Улаанбаатар хот

Техник, эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2022 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн Т/22-10-08 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумдын нутагт орших Имперо майнинг ХХК-ийн MV-022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Үзүүрт” нэртэй талбайн “Жалга-2” ба “Жалга-3” алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авсанд тооцсугай.

2. Хүлээн авсан техник, эдийн засгийн үндэслэлийн үйлдвэрлэлийн нөөцийг бүртгэж, геологийн нөөцөөс хөдөлгөөн хийхийг Уул уурхайн хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т даалгасугай.

3. Ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааг техник, эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу явуулах зөвшөөрөл олгох, хяналт тавьж ажиллахыг Уул уурхайн хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т даалгасугай.

4. Техник, эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан төслийн хүчин чадал, техник, технологид өөрчлөлт орсон, ордын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд уг техник, эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж байхыг Уул уурхайн хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т даалгасугай.

5. Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумдын нутагт орших MV-022144 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Үзүүрт” нэртэй талбайн “Жалга-2” ба “Жалга-3” алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хуулсан дискийг Уул уурхайн хэлтэст хүлээлгэн өгөхийг Имперо майнинг ХХК-д даалгасугай.

ДАРГА Л.БАЯРМАНДАЛ

53711597

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000218928

2020.09.02

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011821162

/ Хувийн хэргийн дугаар /

6613713

/ Регистрийн дугаар /

Империо майнинг

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай
компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр

/ шийдвэрийн нэр /

01

/ дугаар /

2020.08.28

/ он, сар, өдөр /

47990

46530

72101

/ Код /

Худалдааны зуучлал

Уул уурхайн тоног төхөөрөмжийн худалдаа

Уул уурхайн чиглэлээр зөвлөгөө өгөх

/ Үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

1

/ гишүүдийн тоо /

20.00

/ хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Чингэлтэй, 3-р хороо, 40 50 мянгат, жуулчны гудамж, 34 байр, 704 тоот, Утас1:
99745459, Утас2: , Факс:

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГАЗАР

/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /

УЛСЫН БҮРТГЭГЧ

/тэмдэг

Г.БАТМӨНХ

/гарын үсэг

Гэрчилгээ дахин олгосон 2021 он 03 сар 02 өдөр

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Баатардамба овогтой Батцэцэг-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2020.09.02	У.Санжаа БҮРТГЭГЧ 529
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2021.03.02	Г.Батмөнх
3	Энхбат овогтой Энхжин-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2022.07.19	Н.Энхцэцэг БҮРТГЭГЧ 570

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээлд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

* 0 0 0 2 1 8 9 2 8 *

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар **MV-022144**

Ашигт малтмалын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

Баянхонгор, Өвөрхангай аймаг /хот/-ийн

Өлзийт, Нарийнтээл сум /дүүрэг/-ын

Үзүүрт нэртэй газарт орших

1027.27 гектар талбай бүхий уурхайн талбайд

хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг

зөвшөөрч улсын бүртгэлийн 9011821162 тоот гэрчилгээтэй

“Импери майнинг” ХХК -д

энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 2052.07.08 дуустал

хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

ГЕОЛОГИ, УУЛ УУРХАЙН
КАДАСТРЫН ХЭЛТЭСИЙН
ДАРГА

Д.БАТМАГНАЙ

2022 оны 7 дугаар сарын 8 ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ

MV-022144

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Хүчин төгөлдөр талбайн хэмжээ /га/	Хасагдах талбайн хэмжээ /га/	Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлууд, огноо, гарын үсэг, тэмдэг						
				#	Уртраг			Өргөрөг		
001-NM	• Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг анх олгосон 2022.07.08	1027.27 Га	0 Га	1	101°	18'	58.29"	45°	49'	40"
				2	101°	18'	58.29"	45°	49'	20"
				3	101°	19'	52"	45°	49'	20"
				4	101°	19'	52"	45°	48'	57"
				5	101°	20'	28.5"	45°	48'	57"
				6	101°	20'	28.5"	45°	48'	19"
				7	101°	22'	31"	45°	48'	19"
				8	101°	22'	31"	45°	48'	0"
				9	101°	22'	40"	45°	48'	0"
				10	101°	22'	40"	45°	47'	27"
				11	101°	21'	57"	45°	47'	27"
				12	101°	21'	57"	45°	47'	46"
				13	101°	21'	5"	45°	47'	46"
				14	101°	21'	5"	45°	48'	11"
				15	101°	20'	12"	45°	48'	11"
				16	101°	20'	12"	45°	47'	16"
				17	101°	18'	46.1"	45°	47'	16"
				18	101°	18'	46.1"	45°	47'	36.65"
				19	101°	19'	39"	45°	47'	36.65"
				20	101°	19'	39"	45°	48'	10"
				21	101°	18'	12"	45°	48'	10"
				22	101°	18'	12"	45°	48'	42"
				23	101°	18'	59"	45°	48'	42"
				24	101°	18'	59"	45°	48'	58.19"
				25	101°	18'	35.69"	45°	48'	58.19"
				26	101°	18'	35.69"	45°	49'	14.3"
				27	101°	18'	12.82"	45°	49'	14.3"
				28	101°	18'	12.82"	45°	49'	40"

2022.07.08
АМГТГ
БООДЫН ХУШИГЛАХ
ХААНЫ
ХАВСРАЛТ
ЗУУЛАХЫН БҮРТГЭЛ
ХТ07043
Мягмарсүрэн